

TOLNA INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA

II. kötet: Integrált Településfejlesztési Stratégia

2015. július

Projekt azonosító: DDOP-6.2.1/K-13-2014-0002

„Dél-Dunántúli Operatív Program - Fenntartható településfejlesztés
a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák
kidolgozása”

SZÉCHENYI 2020

2020

Készítette:
Terra Stúdió Kft.
1034 Budapest, Szomolnok u. 14.

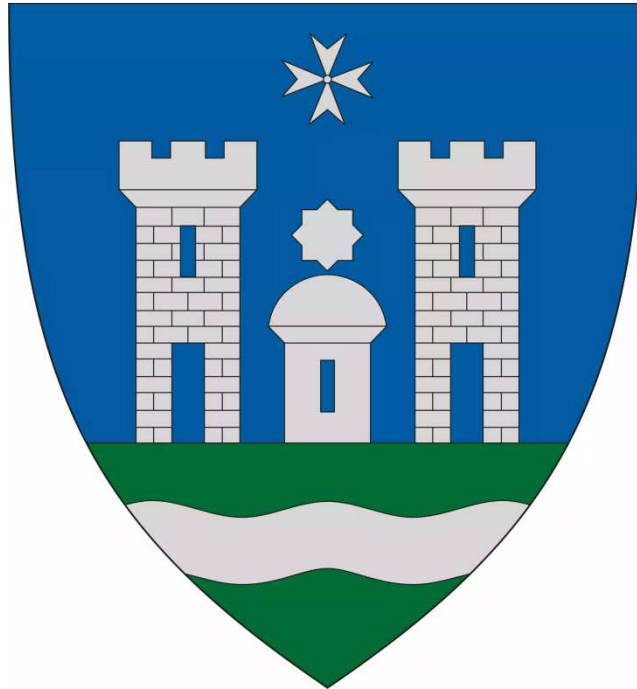

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Tolna város Integrált Településfejlesztési Stratégiája

Készítették: Terra Stúdió Kft., Pécsépterv Stúdió Kft., Pagony Kft., Pro Urbe Kft., KÉSZ Közmű Kft.

projektvezető

megyei koordinátor

vezető településfejlesztő

társadalompolitikai szakértő

gazdaságfejlesztő szakértő

tájrendezési és zöldfelületi szaktervező

közlekedési szaktervező

közmű szaktervező

antiszegregációs szakértő

projektvezető

Dulicz László és Kukely György

Imecs Anikó és Rácz Andrea

Csaba Gyula

Hohl Zsófia és Rácz Andrea

Borbély Marcell és Kukely György

Vincze Attila és Herczeg Ágnes

Szálka Miklós és Varga Zsolt

Jordán Péter és Dima András

Herczeg Béla

Dulicz László és Kukely György

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	7
1 A HELYZETELEMZÉS FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSAI	9
2 KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI	14
2.1 TOLNA VÁROS JÖVŐKÉPE	15
2.1.1 Tolna települési jövőképe	15
2.1.2 Átfogó célok	15
2.2 A STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK MEGHATÁROZÁSA	16
2.2.1 Tematikus célok	16
2.2.2 Területi célok	20
2.3 A TEMATIKUS ÉS A TERÜLETI CÉLOK KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉSEK BEMUTATÁSA	22
3 A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK	23
3.1 A STRATÉGIAI CÉLOK ÉS PROJEKTEK ÖSSZEFÜGGÉSEI	24
3.2 KULCSPROJEKTEK	25
3.3 HÁLÓZATOS PROJEKTEK	25
3.3.1 A közlekedési és közüzemi infrastruktúra fejlesztése (H1)	25
3.3.2 A városi intézményhálózat fejlesztése (H2)	27
3.3.3 Gazdaságfejlesztés (H3)	28
3.4 AKCIÓTERÜLETI PROJEKTEK	29
3.4.1 Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával	29
3.4.2 Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása	30
3.5 AZ AKCIÓTERÜLETEKEN KÍVÜL VÉGREHAJTANDÓ, A TELEPÜLÉS EGÉSZÉ SZEMPONTJÁBÓL JELENTŐS FEJLESZTÉSEK ÉS EZEK ILLESZKEDÉSE A STRATÉGIA CÉLJAIHOZ	34
3.5.1 A társadalmi integráció erősítése (E-S1)	34
3.6 A FEJLESZTÉSEK ÜTEMEZÉSE	34
3.7 A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓK ÖSSZEHANGOLT, VÁZLATOS PÉNZÜGYI TERVE	35
3.8 A VÁROS VONZÁSKÖRZETÉRE KIHATÁSSAL LÉVŐ FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEK (PROJEKTJAVASLATOK)	41
4 ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM	42
4.1 A TELEPÜLÉS SZEGREGÁTUMAINAK ÉS SZEGREGÁCIÓ ÁLTAL VESZÉLYEZTETETT TERÜLETEINEK BEMUTATÁSA	43
4.2 AZ ELMÚLT ÉVEKBEN TERVEZETT, ILLETVE MEGVALÓSÍTOTT, A SZEGREGÁTUMOKAT ÉRINTŐ BEAVATKOZÁSOK	48
4.3 ANTI-SZEGREGÁCIÓS INTÉZKEDÉSI TERV	49
4.3.1 A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések	49
5 A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI	60
5.1 KÜLSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK	61
5.1.1 A stratégia és a rendezési tervek összhangja	61
5.1.2 A stratégia és a fejlesztési tervek összhangja	61
5.1.3 A stratégia illeszkedése a társadalmat érintő ágazati tervekhez	70
5.1.4 A stratégia illeszkedése a közlekedést érintő ágazati tervekhez	71
5.1.5 A stratégia illeszkedése a gazdaságot érintő ágazati tervekhez	71
5.1.6 A stratégia illeszkedése az épített és természeti környezetet érintő ágazati tervekhez	72
5.2 BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK	73
5.2.1 A célok logikai összefüggései	73

5.2.2	<i>A célok és a helyzetértékelésben beazonosított problémák.....</i>	74
5.2.3	<i>A stratégia megvalósíthatósága, a célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása.....</i>	75
6	A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI.....	77
7	A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE.....	80
7.1	A CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ FEJLESZTÉSI ÉS NEM BERUHÁZÁSI JELLEGŰ ÖNKORMÁNYZATI TEVÉKENYSÉGEK	81
7.1.1	<i>Fenntartható városi mobilitási terv (SUMP).....</i>	82
7.1.2	<i>Helyi klímastratégia</i>	82
7.1.3	<i>A város közterületeinek közösségi használata és a helyi identitástudat növelése – a boldog város.....</i>	82
7.1.4	<i>Kerékpárosbarát település fejlesztései.....</i>	83
7.1.5	<i>Szabályozási tevékenységek, eszközök.....</i>	83
7.2	AZ INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZERVEZETI KERETEINEK MEGHATÁROZÁSA	84
7.3	PARTNERSÉG BIZTOSÍTÁSA AZ ITS TERVEZÉSE ÉS MEGVALÓSÍTÁSA SORÁN	85
7.4	TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ MECHANIZMUSAI, EGYÜTTMŰKÖDÉSI JAVASLATOK	86
7.5	MONITORING RENDSZER KIALAKÍTÁSA.....	87
7.5.1	<i>A monitoring rendszer működtetési mechanizmusának meghatározása</i>	87
7.5.2	<i>Indikátorok meghatározása</i>	90
8	MELLÉKLETEK.....	97
8.1	2015 JANUÁR: KAPCSOLATFELVÉTEL, (01.12) A PARTNERSÉGI FOLYAMAT MEGHATÁROZÁSA (01.21.), AZ ICS MEGALAKULÁSA.....	98
8.2	2015.03.02.: A TELEPÜLÉSI HELYZETKÉP MEGHATÁROZÁSA, SWOT ANALÍZIS ÉS FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEK (IRÁNYÍTÓ CSOPORT ÉS MUNKACSOPORT).....	101
8.3	2015.03.16.: A MEGALAPOZÓ Ü ELSŐ VÁLTOZATÁNAK MEGVITÁTÁSA (IRÁNYÍTÓ CSOPORT)	106
8.4	2015.05.12.: A MEGALAPOZÓ ÉS ITS VÉGSŐ VÁLTOZATÁNAK MEGVITÁTÁSA (IRÁNYÍTÓ CSOPORT).....	108
8.5	2015.06.04.: AZ ITS VÉGSŐ VÁLTOZATÁNAK MEGVITÁTÁSA (MUNKA CSOPORT).....	110
8.6	2015.06.10.: LAKOSSÁGI FÓRUM	113
8.7	2015.06.12.: VÁROSKÖRNYÉK MŰHELYTALÁLKOZÓ	117

ÁBRAJEGYZÉK

2.1-1. ábra: Tolna városrészi lehatárolása.....	11
2.1-2. ábra: Tolna problématerképe	13
3.4-1. ábra: Tolna területén lehatárolt akcióterületek	30
3.4-2. ábra: 1. akcióterület.....	31
3.4-3. ábra: 2. akcióterület.....	33
4.1-1. ábra: Tolna szegregátumait bemutató térképe	43
5.1-1. ábra: A stratégia helye a fejlesztési és rendezési tervek rendszerében	63
5.2-1. ábra: Az integrált településfejlesztési stratégia felépítése	73
7.2-1. ábra: Szervezeti felépítés szintjei.....	85

TÁBLÁZATJEGYZÉK

2.1-1. táblázat: Az egyes városrészek legfontosabb társadalmi kulcsindikátorai	12
2.1-2. táblázat: Városrészekre jellemző funkciók.....	12
2.2-1. táblázat: I. átfogó cél és tematikus céljai	16
2.2-2. táblázat: II. átfogó cél és tematikus céljai	16
2.2-3. táblázat: III. átfogó cél és tematikus céljai	16
2.3-1. táblázat: A tematikus és területi célok közötti összefüggések	22
3.1-1. táblázat: A projektek, projektcsomagok és területi célok kapcsolata	24
3.7-1. táblázat: Terület és Településfejlesztési Operatív Program prioritásainak és intézkedéseinek megoszlása	36
3.7-2. táblázat: A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve.....	40
4.1-1. számú táblázat: Tolna város KSH által kijelölt és a város által jóváhagyott szegregátumainak státusza –a legsúlyosabb helyzetben lévő területek kiemelésével (témakörönként)	47
4.2-1. táblázat: A tervezett anti-szegregációs célú beavatkozások és azok eredményei (2007-2014) a városban	49
4.3-1. táblázat: Az anti-szegregációs terv horizontális céljai és alcéljai	50
4.3-2. táblázat: Az anti-szegregációs terv terület specifikus céljai és azok relevanciája az egyes szegregátumokban	50
4.3-3. táblázat: A tolnai óvodákba járó gyermekek száma, a HH, a HHH és az SNI-s tanulók száma és aránya.....	51
4.3-4. táblázat: A tolnai óvodákba járó gyermekek száma, a HH, a HHH és az SNI-s tanulók száma és aránya.....	51
4.3-5. táblázat: Az anti-szegregációs terv tervezett, horizontális intézkedései	54
4.3-6. táblázat: Az anti-szegregációs terv tervezett, szegregátum specifikus intézkedései	56
4.3-7. táblázat: Az anti-szegregációs terv intézkedéseinek ütemezése	57
5.1-1. táblázat: A stratégia illeszkedése az Európai unió fejlesztéspolitikájához.....	65
5.1-2. táblázat: A stratégia illeszkedése az Európai Unió Duna Régió Stratégiához	66
5.1-3. táblázat: A stratégia illeszkedése az OFTK-hoz	67
5.1-4. táblázat: A stratégia illeszkedése a Tolna megye Területfejlesztési Programjához.....	68
5.1-5. táblázat: A stratégia és az ágazati dokumentumok rendszere	69
5.1-6. táblázat: A stratégia illeszkedése a Helyi Esélyegyenlőség Programhoz	70
5.2-1. táblázat: A városrészi célok illeszkedése a tematikus célokhoz és projektekhez	74
5.2-2. táblázat: A tematikus célok és a Megalapozó vizsgálat összefüggései	75
5.2-3. táblázat: Stratégia tematikus céljainak egymásra gyakorolt hatása	75
5.2-1. táblázat: A stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatai és kezelésének módjai	79
7.5-1. táblázat: Átfogó célok indikátorai	92
7.5-2. táblázat: Tematikus célok indikátorai	93
7.5-3. táblázat: Városrészi indikátorok.....	94
7.5-4. táblázat: Megvalósulást szolgáló beavatkozások, projektek indikátorai	95

Tolna Város középtávú fejlődési pályájának meghatározásához szükséges a 2010-ben elfogadott Integrált Városfejlesztési Stratégia felülvizsgálata, aktualizálása.

Tolna Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet alapján, annak 2. mellékletében meghatározott tartalom szerint került kidolgozásra.

Az épített környezet alakításáról és védelméről 1997. évi LXXVIII. törvény 9/A. § (2) bekezdése szerint az Integrált Településfejlesztési Stratégia a rendelkezésre álló és bevonható források ismeretében meghatározza a településfejlesztési koncepcióban meghatározott célok megvalósítását egyidejűleg szolgáló beavatkozásokat, programokat, továbbá a megvalósítás eszközeit és nyomon követését.

A 314/2012. (XI. 8.) kormányrendelet 3. § (5) szerint a stratégia a koncepcióval összhangban, a településszerkezeti terv figyelembevételével kerül kidolgozásra. 6. § (1) A középtávra szóló stratégiát az önkormányzat a megállapításról szóló döntés mellékleteként fogadja el.

A városvezetés a koncepcionális és stratégiai munka módszerének meghatározásakor partnerségi tervet fogadott el, amely mentén sorkerült a fejlesztésben érdekelt szereplők tervezési folyamatban történő részvételére, bevonására, illetve a szakmai munka és döntés-előkészítés hivatalon belüli koordinációjának megvalósítására. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia egyeztetése és elfogadása a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet, valamint Tolna Város Önkormányzat képviselő-testülete által a 1/2015 (I. 15.) határozattal elfogadott Partnerségi egyeztetési szabályzata alapján történik.

A munka alapvető célkitűzése, hogy Tolna város megfelelően pozicionálja magát hazai és nemzetközi szinten, beazonosítsa azokat az egyéni és egyedi tényezőket, amelyeket fejlesztve versenyképes maradhat, versenyelőnyökhöz juthat. Az Országos Fejlesztési- és Területfejlesztési Koncepcióban (OFTK) meghatározásra kerültek a legfontosabb célkitűzések, kimondva, hogy a városok és térségeik az ország gazdasági növekedésében és területi fejlődésében meghatározó szerepet játszanak. Az OFTK-hoz illeszkedve elkészült a Tolna megyei területfejlesztési koncepció és program, melyek keretet adnak a településfejlesztési elképzeléseknek. Ezekhez illeszkedve készült el Tolna Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája.

1 A HELYZETELEMZÉS FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSAI

A megalapozó vizsgálat a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet mellékletében meghatározott tartalom szerint készült, így helyzetfeltáró, helyzetelemző és helyzetértékelő munkarészt tartalmaz. A vizsgálat a város térségére is kitékint.

A helyzetfeltárás, a helyzetelemzés és helyzetértékelés eredményeként a stratégia alkotási fázisban kulcsfontosságú területek legfontosabb tendenciái kerültek bemutatásra, szakterületenként áttekintve a város és térsége esetében a jelenlegi helyzetképet, kiemelve az erősségeket, gyengeségeket, lehetőségeket és veszélyeket, a fejlesztési szükségleteket és a konfliktusterületeket.

Tolna az ország egyik fejlesztési sávjában a Duna-menti urbanizációs tengelyen helyezkedik el, annak legjobb közlekedési kapcsolatokkal rendelkező tagja. A Szekszárdi kistérség északi alközpontja, egy kis járás központja. Szekszárd és Paks is munkahelyet biztosít lakossága egy részének. Alvóváros jellegét mutatja, hogy többen járnak Tolnáról el dolgozni, mint ahányan ide. Szekszárd közelsége okán magasabb szintű ellátó intézmények elérhetőek számára.

Népessége kis mértékben csökken, melyben egyszerre van jelen a természetes fogyás és az elvándorlás is. Az idősek aránya közel duplája a fiatalokénak. A nemzetiségek közül a németek és a romák emelkednek ki, arányuk azonban nem kiugró. A járás többi településén a roma lakosság aránya az országos átlagnál magasabb. Identitáserősítő tényezőiből kevés van, foglalkoztatási és munkanélküliség adatai javuló tendenciára utalnak. A jövedelemviszonyok elmaradnak az országos átlagtól, abszolút értékben stagnálás, míg reálértéken az utóbbi években csökkenés volt megfigyelhető.

Tolna gazdasága Szekszárd és Paks gazdaságától is függ, gazdasági vonzáskörzete Szekszárd vonzáskörzetén belül egy mikro centrum, melynek vonzáskörzetébe járásának települései tartoznak. A munkaerő képzettségi színvonala megfelelő, gazdaságában a primer szektor dominál. Az idegenforgalom szerepe a járásban Faddon és kisebb mértékben a járásszékhely Tolnán jelentős.

A város kiváló természeti-, táji adottságokkal rendelkezik. A Tolnai-Dunaág rehabilitációja nagyon fontos lépés lenne a település életébe, mind rekreációs, mind sport, mind természetvédelmi szempontból.

Tolna városszerkezete kétpólusú, a mai várostest két szélén van az őt alkotó két település történelmi magja, közülük Tolna adja a főközpontot. A városnak nincs egyértelmű főtere, vagy főutcája. Története során több tolnai tér és utca kapott központi szerepet. A XX. században a Duna-part elveszítette a város életében korábban betöltött szerepét, az így „városszéllivé” vált területen korlátozatlanul, a korábbi szerkezetet átépítve és a városközpont dunai kapcsolatát elzárva fejlődött a selyemgyár, illetve annak utód vállalkozásai. Mai képét a két történelmi központ közötti, a XX. század második felében épült, szabályos elrendezésű, tervezett kertvárosias beépítése uralja. Arányaiban kicsi, az a terület, ahol történetileg kialakult településszerkezet megjelenik, ezért fontos a múlt még meglévő értékeinek védelme.

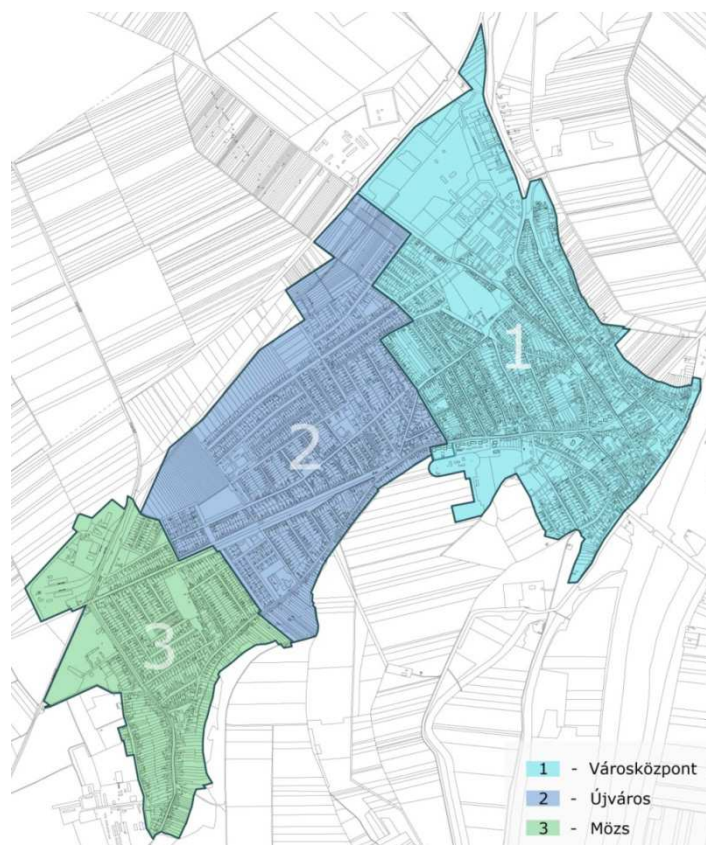
A település rendkívül jó országos szintű közúti kapcsolatokkal rendelkezik, mind észak-déli, mind a kelet-nyugati irányban. A járás települései rövid úton elérhetőek. A település lévő vasútállomásról

Baja és Sárbogárd felé indulnak vonatok. A járás kerékpáros hálózata rendkívül hiányos, a város a központját kivéve jól kerékpározható.

A város közmű rendszerei kiépítettek, a csapadékvíz elvezető rendszer szorul kiegészítésre. A városban nincs jelentős környezetszennyező forrás.

Tolna város szerkezetileg, városképi arculatában, karakterében és területhasználati jellemzői alapján három városrészből áll, amelyek:

1. Városközpont
2. Újváros
3. Mőzs

2.1-1. ábra: Tolna városrészi lehatárolása

E városrészek részletes elemzése a 2011-es népszámlálás városrészi adatai alapján történt, rámutatva az adott városrészben meglévő legfontosabb demográfiai, társadalmi jellemzőkre, tendenciákra, a funkcióellátottságra, gazdasági jellemzőkre, bemutatva azon területeket, ahol a városrész városon belüli pozíciója, helyzete, ellátottsága erősséget vagy gyengeséget jelez, s megjelölve azon fejlesztési lehetőségeket, amelyek elmozdulást jelenhetnek.

Az egyes városrészek legfontosabb társadalmi kulcsindikátorait és a közöttük lévő különbségeket a következő táblázat mutatja be.

Városrész	Lakónépesség száma	Öregedési index	Felsőfokú végzettségűek aránya (a 25 év feletti korosztályból)	Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya (15-59 év közötti korosztályból)	Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya
Városközpont	5205	185	14,4	36,3	43,5
Újváros	3648	222	15,1	35,7	38,6
Mözs	2190	170	9,3	46,1	48,5
Külterület	77	115	7,7	53,1	41,7

2.1-1. táblázat: Az egyes városrészek legfontosabb társadalmi kulcsindikátorai

Forrás: KSH, 2011-es népszámlálás

Az egyes városrészek jellemző és a meghatározó funkciókat az alábbi táblázat foglalja össze.

Városrész	Lakó	Mezőgazdasági	Ipari, logisztikai	Kereskedelmi	Turisztikai	Közigazgatási	Egészségügy, oktatás, kultúra	Zöldfelületi	Közlekedési	Sport, rekreáció
Városközpont										
Újváros										
Mözs										

2.1-2. táblázat: Városrészekre jellemző funkciók

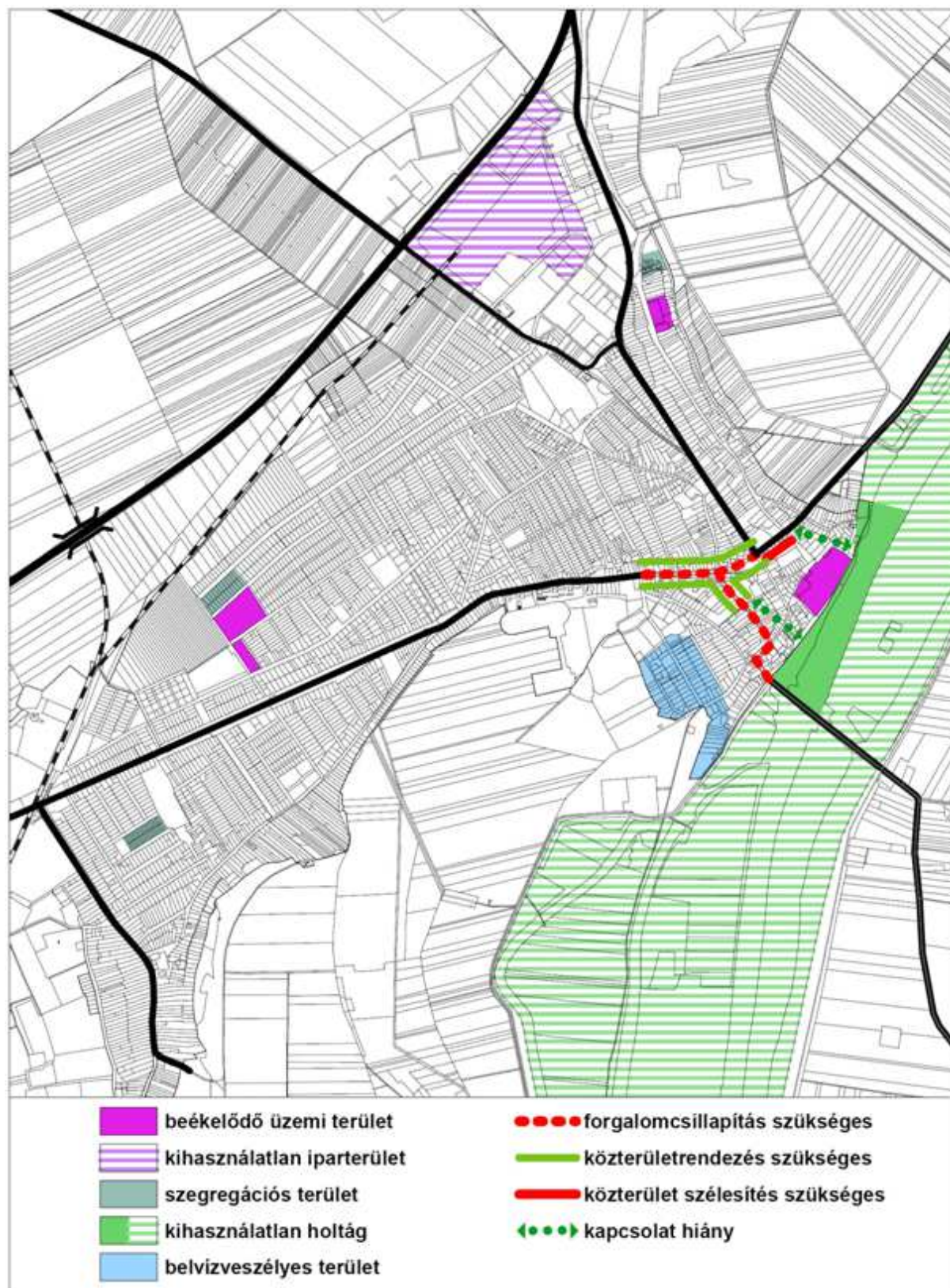
Jelmagyarázat:

erős, a városrészt alapvetően meghatározó funkció

egyéb jellemző funkció

A település problématerképét a következő oldalon lévő ábra mutatja be.

2.1-2. ábra: Tolna problématerképe

2 KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI

2.1 TOLNA VÁROS JÖVŐKÉPE

Az integrált településfejlesztési stratégia - a településfejlesztési koncepcióval és az Európa 2020 stratégiával összhangban - Tolna város 2023-ig elérni kívánt fejlesztési céljait határozza meg.

2.1.1 Tolna települési jövőképe

Tolna város településfejlesztési koncepciója megfogalmazta a város jövőképét, ami:

„az adottságokra és lehetőségekre alapozott kiegyensúlyozott fejlődés feltételeinek megteremtése”

2.1.2 Átfogó célok

A jövőkép elérés érdekében a Tolna város településfejlesztési koncepciója három átfogó hosszútávú fejlesztési célt jelöl ki:

1. **Egészséges, lakható város, ahol jó a társadalmi közérzet, megfelelő az ellátás, igényes a települési környezet, amellyel azonosulnak lakói, a befektetőket és a turistákat pedig vonzza, amely táji környezetét és épített értékeit tiszteletben tartja**
2. **Elérhetőségének javulására alapozva erősíti kistérségi szerepét, és komplexsége teszi gazdasági szerkezetét**
3. **Partneri viszonyban a térség más településeivel, az országos és megyei fejlesztési elképzeléseket figyelembe véve alakítja ki fejlesztési terveit, programjait, ezzel is növelve saját esélyét a fejlesztési források megszerzéséért folytatott versenyben.**

A településfejlesztési koncepció hosszútávú céljaiból középtávon három, a koncepcióval összefüggő átfogó stratégiai cél rajzolódik ki.

I. A lakhatás minőségének javítása

A lakhatás minőségének alakulását jelentős mértékben befolyásolja a **lakó- és a természeti környezet állapota**, valamint a **minőségi szolgáltatásokhoz való hozzáférés mértéke**. A lakókörnyezet állapota nagymértékben javítható az egyes központi területek rehabilitációjával, a fenntartható városfejlesztési döntések, valamint a természetvédelmi intézkedések alkalmazásával, a kikapcsolódás és a szabadidő hasznos eltöltése lehetőségének biztosításával. A minőségi szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítható az egyes intézmények (szociális, oktatási és igazgatási) fejlesztése, valamint a színvonalas szabadidős szolgáltatások kiterjesztése által. Mindez hozzájárul az egészséges, lakható város kialakulásához, ahol jó a társadalmi közérzet, megfelelő az ellátás és igényes a települési környezet (1. hosszú távú átfogó cél).

II. Versenyképes, fenntartható, több lábon álló, helyi gazdaság erősítése a foglalkoztatottság bővítésével

A tolnaiak foglalkoztatásában jelentős szerepet kap Szekszárd és Paks is. Alvóváros jellegének elkerülése érdekében növelni kell a helyi gazdaság szerepét a foglalkoztatásban, és kiváló közlekedési kapcsolatait, valamint ipartelepítésre alkalmas területeit kihasználva, fel kell készülni a külső befektetők fogadására. A Holt-Duna rendszer kínálta lehetőségekkel élve, a környező településekkel együttműködve egységes turisztikai projektet kell kialakítani. Mindez erősíti Tolna kistérségi szerepét, és komplexsége teszi gazdasági szerkezetét (2. hosszú távú átfogó cél).

III. Települési identitás, társadalmi kohézió javítása

Kiemelt szerepet kell, hogy kapjon a középtávú fejlesztések között a **helyi identitás erősítése, a közösségépítés**, amely közösségi és kulturális események támogatásával, valamint a különböző szociális szolgáltatások minőségi fejlesztésével elősegíthető. Kiemelt területként szerepel a **társadalmi integrációt elősegítő szolgáltatások infrastrukturális feltételeinek megteremtése, a helyi szinten elérhető szolgáltatások fejlesztése**. Tolna partneri viszonyban a térség más településeivel, az országos és megyei fejlesztési elképzeléseket figyelembe véve alakítja ki fejlesztési terveit, programjait, ezzel is növelve saját esélyét a fejlesztési források megszerzéséért folytatott versenyben (2. hosszú távú átfogó cél).

2.2 A STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

Tolna város 2023-ig elérendő, középtávú stratégiai célkitűzései egyrészt városi szintű tematikus célokat, másrészt városrészi szintű területi célokat foglalnak magukban.

2.2.1 Tematikus célok

A középtávú stratégiai célokból az alábbi városi szintű tematikus célok vezethetők le:

I. A lakhatás minőségének javítása	
T1.	Vonzó városközpont kialakításának folytatása
T2.	A Holt-Duna parton városi rekreációs terület kialakítása
T3.	Környezetkímélő városi és térségi közlekedésfejlesztés, illetve energiagazdálkodás
T4.	Humán infrastruktúra minőségi fejlesztése, sport- és rekreációs területek kialakítása

2.2-1. táblázat: I. átfogó cél és tematikus céljai

II. Versenyképes, fenntartható, több lábon álló, helyi gazdaság erősítése a foglalkoztatottság bővítésével	
T5.	Gazdaságfejlesztésre alkalmas területek fejlesztése, gazdasági együttműködések kialakítása
T6.	A térség turisztikai kínálatának bővítése
T7.	A térségi mezőgazdasági termelésre alapozott ellátólánc kialakítása

2.2-2. táblázat: II. átfogó cél és tematikus céljai

III. Települési identitás, társadalmi kohézió javítása	
T8.	Az identitás-tudat erősítése
T9.	A szociális intézményrendszer megerősítése
T10.	A társadalmi integráció erősítése

2.2-3. táblázat: III. átfogó cél és tematikus céljai

A célrendszer meghatározásánál a funkcionális várostérség-központi szerepkörből adódó problémák, lehetőségek és feladatok feltárása megtörtént, a kialakított célrendszer egyaránt szolgálja a város és vonzáskörzete integrált fejlesztését, részben az ehhez kapcsolódó közös beavatkozások

megvalósításával, valamint a városban megvalósítandó, de térségi hatású intézkedések révén. Az együttműködés tekintetében meghatározásra kerültek azon kiemelt területek, ahol közös fellépéssel lehet térségi szinten hatékony és fenntartható, a várostérség (ill. járás) egésze szempontjából előremutató eredményeket elérni, mind a társadalmi, mind a gazdasági, mind a környezeti, mind az intézményi területeken. Mindez az egész térség népességmegtartó erejének javítását, a funkcionális kapcsolatok erősödését és a gazdasági versenyképesség, kooperáció javulását segítheti térségi szinten és az egyes települések esetében egyaránt.

T1. Vonzó városközpont kialakításának folytatása

A cél az, hogy Hősök tere-Árpád út vonalán már kialakult gyalogosbarát, forgalomcsillapított övezet folytatódjon a Szentháromság tér a Kossuth Lajos utca Szent István tér, Deák Ferenc út központi szakaszán, a közterület teljes keresztmetszetében átrendeződjön úgy, hogy vonzó, a közösségi és szabadidős funkciók fogadására alkalmassá váljon.

Ahhoz, hogy ez a cél elérhető legyen, csillapítani kell a belvárost terhelő gépkocsiforgalom zavaró hatását, biztosítani kell a gyalogos, kerékpáros és közösségi közlekedés előnyét a gépjármű forgalommal szemben, és csökkenteni kell a gépjármű-közlekedésre szánt felületek elválasztó hatását. Ezzel együtt az értékes építészeti környezet felújítása teszi teljessé a projektet. Ezt a sok szakmát érintő bonyolult átalakulást egy átfogó tervben kell pontosítani és ütemeit meghatározni.

A tematikus célhoz kapcsolódó programok, intézkedések:

- Átfogó terv készítése a városközpont közterület-fejlesztésére és annak ütemezésére.
- Gyalogosbarát forgalomcsillapított övezet kialakítása, minőségi zöldfelületek, közösségi terek kialakítása.
- Az Magyar Közút NZRt-nek a területet érintő útjain végzendő felújítási és korszerűsítési munkák illesztése a közterület-rendezési tervhez.
- A területet érintő önkormányzati épületek felújítása.
- A területet érintő nem önkormányzati tulajdonú épületek felújításának támogatása.

T2. A Holt-Duna parton városi rekreációs terület kialakítása

A valamikor Dunából élő város számára a folyamszabályozással a Duna-part elveszítette a város életében korábban betöltött szerepét, a Holt-Duna part így „városszélivé” vált és korlátozatlanul, a korábbi szerkezetet átépítve és a városközpont dunai kapcsolatát elzárva fejlődött a selyemgyár, illetve annak utód vállalkozásai.

A jelentős ökológiai, zöldfelületi, örökségi, turisztikai adottságot képező Holt-Duna partja a belváros határán a műemlék Selyemgyár mellett lévő kihasználatlan lehetőség. A terület Rendezésének többszörös célja van: központi rekreációs terület kialakítása, a kikötővárosi múlt megjelenítése, a város turisztikai vonzásának növelése.

A tematikus célhoz kapcsolódó programok, intézkedések:

- Városi vízi tér létrehozása, a vízi élet újjáélesztése;
- Többfunkciós igényes városi park kialakítása;
- Kikötő, kajakház, hajós fogadó létesítése;

- A vízi sportok támogatása;
- A területet a városközpontba kapcsoló közterületek felújítása.

T3. Környezetkímélő városi és térségi közlekedésfejlesztés, illetve energiagazdálkodás

A gépjármű közlekedés környezetterhelő hatása rontja a város élhetőségét. Ennek a hatásnak a csökkentését szolgálja az egyéni gépkocsi-közlekedés arányának visszaszorítása a közösségi és nem motorizált közlekedés javára.

A környezetkímélő, fenntartható fejlődés az energiahatékonyság növelésével, illetve a megújuló energiák alkalmazásával is elősegíthető. A környezettudatosság fontos eleme az energiatudatosság beépülése a mindennapi életbe, amely kapcsán törekedni kell az épületállomány energiatakarékosságot szolgáló felújítására, valamint a működtetésére. A megújuló erőforrások fűtési és hűtési célú hasznosításának elterjedését, ezen belül is napelemek, napkollektorok, illetve kisebb biomassza fűtőművek létesítését, földhő hasznosítását csak lokális szinten, a fogyasztási helyhez kapcsolódóan célszerű támogatni.

A tematikus célhoz kapcsolódó programok, intézkedések:

- Regionális autóbussz-közlekedés színvonalának emelése;
- A városi és térségi kerékpáros infrastruktúra kiépítése;
- Gyalogos felületek megfelelő méretű, minőségű és akadálymentes kialakítása;
- Útburkolatok korszerűsítése, átépítése;
- A közvilágítás korszerűsítése, hatékonyságának növelése;
- Önkormányzati ingatlanok energetikai fejlesztése.

T4. Humán infrastruktúra minőségi fejlesztése, sport- és rekreációs területek kialakítása

A humán infrastruktúra fejlesztése közvetlen hatással bír a helyi közösségek fejlődésére, emellett a város népességmegtartó képességének növelését is szolgálja.

A tematikus célhoz kapcsolódó programok, intézkedések:

- Kulturális intézmények fejlesztése;
- Az oktatási intézmények működtetési hatékonyságának növelése;
- Játsszóterek fejlesztése;
- Sportlétesítmények fejlesztése.

T5. Gazdaságfejlesztésre alkalmas területek fejlesztése, gazdasági együttműködések kialakítása

A város gazdasága kicsi és egysíkú. Nem képes a város lakosságának elegendő munkahelyet létrehozni, ezért jelentős részük ingázásra szorul. A fejlesztés célja a városi és városkörnyéki lakosság foglalkoztatási lehetőségeinek bővítése a meglévő adottságok kihasználásával.

A tematikus célhoz kapcsolódó programok, intézkedések:

- Szekszárd ipartelepítési lehetőségeinek fogytával felkészülés a térségbe irányuló befektetések fogadására;
- Befektetésösztönzési tevékenységek;

- Meglévő gazdasági területek fejlesztése;
- Gazdasági együttműködések kialakítása, Gazdasági Fórum létrehozása.

T6. A térség turisztikai kínálatának bővítése

A város és a járás turisztikai potenciálját a Duna közelsége és holtágainak rendszere adja. Ezeket a lehetőségeket a települések külön-külön és csak kis mértékben használják. A kínálat bővítését a holtágak egységes kezelésű vízrendszerén alapuló térségi turisztikai csomag szolgálhatja.

A tematikus célhoz kapcsolódó programok, intézkedések:

- A holtágak vízrendszerére alapozott egységes térségi turisztikai projekt kialakítása;
- Térség turisztikai elemeit felfűző kerékpárút hálózat kialakítása;
- Tájház;
- Városközpont megújításának folytatása.

T7. A térségi mezőgazdasági termelésre alapozott ellátólánc kialakítása

Tolna és térségének terményei jelenleg csak korlátozottan vesznek részt a gazdasági folyamatokban. Sok esetben szervezési kapacitás és a szükséges technológia híján nem tudják kihasználni a térségben a természeti adottságok és a piaci igények nyújtotta lehetőséget. A helyi termékek pedig nemcsak munkahelyet és jövedelmet teremtenek, hanem erősítik a helyi identitást, segítik kielégíteni a környék és az ország biogazdálkodásból származó termékek és sokszínű minőségi termékpaletta iránti növekvő igényét. Fejlesztési cél tehát rövidtávon a helyi kistermelői piacok erősítése, ezekre épülő közétkeztetés előtérbe hozása. Középtávon további cél a mezőgazdasági alapanyagokra épülő nagy hozzáadott értékű termék előállítás, feldolgozás, piaci értékesítés és agrármarketing tevékenység termelői együttműködéssel.

A rövid ellátási lánc (REL) társadalmi elfogadottságának erősítése során fontos a REL termelői és vevői ismertséget és elismertséget is erősíteni. A REL áruφέleségeinek pozitív terméktulajdonságai vonzóak a vásárlók számára, hiszen ezekben a formákban jellemzően a friss, érett, szezonális, hagyományos és kézműves, valamint ökológiai gazdálkodásból származó termékek érhetők el. A REL fejlődési irányai is jól népszerűsíthető trendek közé tartoznak: ezek az egyedi, személyre szabott termékek és szolgáltatások kialakítása, továbbá az élményturizmus, a helyi termelői-terméket felhasználó gasztronómia fejlesztése. Mindemellett a rövid ellátási láncban értékesített termékek arculata (imázsa) sokszor túlzottan is a prémium, nehezen elérhető kategóriába helyezi ezeket a termékeket.

Jelenleg a hagyományos REL formák mind a fogyasztó, mind a termelő számára viszonylag könnyen elérhetők, azonban az együttműködések kialakítása nélkül mind a modern REL típusok terjedése, mind pedig a hagyományos formák fenntartható működése meglehetősen bizonytalan. A kereslet oldaláról a piacszervezői együttműködés igényét az támasztja alá, hogy jelentős keresletet képes biztosítani az intézményi étkeztetés és vendéglátás piaca.

A tematikus célhoz kapcsolódó programok, intézkedések:

- Piac kialakítása;
- Rövid ellátási láncok létrehozása;

- Helyi termékek és élelmiszerek népszerűsítése.

T8. Az identitás-tudat erősítése

A civil szervezetek és kezdeményezéseik, valamint a versenysport támogatása, a város örökségi értékeinek folyamatos karbantartása javítja a lakosság közérzetét, a városhoz kötődését erősíti, végső soron az elvándorlást csökkenti.

A tematikus célhoz kapcsolódó programok, intézkedések:

- A civil szervezetek és kezdeményezéseinek támogatása;
- Sport és szabadidős funkciók fejlesztése;
- Térségi identitáserősítő rendezvények szervezése
- Az épített örökség értékeinek folyamatos karbantartása.

T9. A szociális intézményrendszer megerősítése

A lakosság összetétele a legkedvezőbb forgatókönyvek szerint is még tartósan öregedni fog, a munkanélküliség gyors megszűnésére nem lehet számítani. Ezek kezelésére a szociális ellátó rendszert fel kell készíteni.

A tematikus célhoz kapcsolódó programok, intézkedések:

- A társadalmi struktúra változásához alkalmazkodó ellátórendszerek mennyiségi és minőségi fejlesztése;
- Idősek Otthonának kapacitás fejlesztése;
- Közintézmények akadálymentesítése.

T10. A társadalmi integráció erősítése

E célon belül a legfontosabb feladat a város belterületén jelenleg meglévő két szegregációs góc kezelése. A település működésekor érvényre kell juttatni a szolidaritás elvét, az esélyegyenlőségi szempontokat, kiemelt figyelmet kell fordítani az egyes esélyegyenlőségi csoportokra (hátrányos helyzetűek, idősek, nők, romák, fogyatékkal élők).

A tematikus célhoz kapcsolódó programok, intézkedések:

- Antiszegregációs program;
- Különböző társadalmi helyzetű csoportok integrálása;
- Térségi közösségi és oktatási programok.

2.2.2 Területi célok

A középtávú területi célok a városrészek céljaival összhangban kerültek meghatározásra. A célok definiálásánál figyelembe vettük az egyes területi egységek gazdasági, társadalmi jellemzőit és funkcióit.

V1. Városközpont

Ez a városrész a Tolna történelmi magja, itt él a lakosság 47%-a, itt koncentrálódnak a város intézményei és munkahelyei. A lakosság életminőségének fontos eleme **a belváros élhetősége, a közösségi és szabadidős terek megléte**. Ezek fejlesztését célozzák a területi célhoz kapcsolódó programok.

A területi célhoz kapcsolódó programok, intézkedések:

- Átfogó terv készítése a városközpont közterület-fejlesztésére és annak ütemezésére;
- Gyalogosbarát forgalomcsillapított övezet kialakítása, minőségi zöldfelületek, közösségi terek kialakítása;
- Az Magyar Közút NZRt-nek a területet érintő útjain végzendő felújítási és korszerűsítési munkák illesztése a közterület-rendezési tervhez;
- A területet érintő önkormányzati épületek felújítása;
- A területet érintő nem önkormányzati tulajdonú épületek felújításának támogatása;
- Városi vízi tér létrehozása, a vízi élet újjáélesztése;
- Többfunkciós igényes városi park kialakítása;
- Kikötő, kajakház, hajós fogadó létesítése;
- A vízi sportok támogatása;
- A területet a városközpontba kapcsoló közterületek felújítása;
- Az oktatási intézmények működtetési hatékonyságának növelése;
- A közvilágítás hatékonyságának növelése;
- Meglévő gazdasági területek fejlesztése;
- Piac létesítése;

V2. Újváros

A városrész a múlt század 50-es éveinek második felétől épült be kertvárosias jelleggel a környező települések betelepülőiből és a Szekszárdon olcsó családi házas építési lehetőséget nem találókól. Újváros utca- és telekstruktúrája tervezett, szabályos. A nagy összefüggő lakóterületen ugyanakkor **kevés közösségi zöldterület és játszótér található, valamint az infrastruktúra is fejlesztésre szorul**.

A területi célhoz kapcsolódó programok, intézkedések:

- Gyalogos felületek megfelelő méretű, minőségű és akadálymentes kialakítása;
- Útburkolatok korszerűsítése, átépítése;
- Zöldfelületi rendszer kialakítása;
- Játszótér létesítése;
- A közvilágítás hatékonyságának növelése;
- Az oktatási intézmények működtetési hatékonyságának növelése;
- Meglévő gazdasági területek fejlesztése;
- Antiszezegációs program.

V3. Mőzs

Mőzs korábban önálló település volt, falusias jellege a mai napig megmaradt: a fennmaradt gazdag paraszti porták őrzik a településrész identitását. A településrész délnyugati részén mezőgazdasági

üzemek vannak. A Gyöngyvirág utca menti tömb szegregáltsága a megtörtént segítő beavatkozások ellenére a mai napig fennáll.

A városrész fejlesztési célja **a lakosság életminőségének javítása és a szegregációs folyamatok megfékezése.**

A területi célhoz kapcsolódó programok, intézkedések:

- A civil szervezetek és kezdeményezéseinek támogatása;
- Antiszegregációs program;
- Kulturális intézmények fejlesztése;
- Az oktatási intézmények működtetési hatékonyságának növelése.

Külterület

A területi célhoz kapcsolódó programok, intézkedések:

- Szekszárd ipartelepítési lehetőségeinek fogytával felkészülés a térségbe irányuló befektetések fogadására;

2.3 A TEMATIKUS ÉS A TERÜLETI CÉLOK KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉSEK BEMUTATÁSA

A területi és tematikus célok együttesen segítik elő a településfejlesztési koncepcióban felvázolt átfogó célok és a tervezett jövőkép elérését. A következő táblázat összefoglalóan mutatja be a tematikus és területi célok közötti összefüggéseket.

Tematikus célok	V1.	V2.	V3.	K
T1. Vonzó városközpont kialakításának folytatása				
T2. A Holt-Duna parton városi rekreációs terület kialakítása				
T3. Környezetkímélő városi és térségi közlekedésfejlesztés és energiagazdálkodás				
T4. Humán infrastruktúra minőségi fejlesztése				
T5. Gazdasági területek fejlesztése, gazdasági együttműködések kialakítása				
T6. A térség turisztikai kínálatának bővítése				
T7. A térségi mezőgazdasági termelésre alapozott ellátólánc kialakítása				
T8. Az identitás-tudat erősítése				
T9. A szociális intézményrendszer megerősítése				
T10. A társadalmi integráció erősítése				

2.3-1. táblázat: A tematikus és területi célok közötti összefüggések

Jelmagyarázat:

	erős kapcsolat
	közepes kapcsolat
	nincs vagy gyenge kapcsolat

3 A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

3.1 A STRATÉGIAI CÉLOK ÉS PROJEKTEK ÖSSZEFÜGGÉSEI

Az ITS, mint operatív jellegű stratégia, tartalmazza azon lényeges fejlesztési jellegű beavatkozások (projektek illetve programok) indikatív listáját, amelyek a célok eléréséhez szükségesek. Az ITS operatív jellege nem jelenti ugyanakkor azt, hogy annak kidolgozottan és részletekbe menően, vagy akár, hogy teljes körűen kellene tartalmaznia a kitűzött céljai elérése érdekében megvalósítandó projekteket. Fontos azonban annak szem előtt tartása, hogy a stratégia céljaihoz kapcsolódóan a megvalósítás fázisában reális lehetőség legyen konkrét projektek megvalósítására, és, hogy az előkészítettség különböző fázisaiban levő projektelképzések egymáshoz optimálisan illeszkedve a lehető leghatékonyabban szolgálják a stratégia céljainak elérését. Az ITS során az alábbi projekttypusokat azonosítottuk:

- A **kulcsprojektek** azok a tervbe vett fejlesztések, amelyek alapvető feltételét képezik valamely (akár több) középtávú városi cél elérésének, tehát, ha a projekt nem valósul meg, valamelyik cél nem vagy csak kismértékben érhető el. Gyakran a kulcsprojekt (ami jellemzően nagyobb összegű projekt) megvalósulása előfeltétele egyéb tervezett fejlesztések megvalósulásának vagy azok hatásai érvényesülésének. A kulcsprojekt nem feltétlenül integrált projekt, de célszerű, ha a kulcsprojekthez további, projektek kapcsolódnak.
- A **hálózatos projekt** több, egymáshoz kapcsolódó, akár azonos jellegű projektelemből áll, a város egészére vagy annak jelentős részére kiterjed, valamint a projektelemek egy együttműködő rendszer elemeit képezik. A hálózatos projekt lehet integrált projekt, ez esetben az együttműködő projektelemek különböző jellegűek, más-más megvalósítójuk van.
- Az **akcióterületi projektek** egymással szinergikus hatást fejtenek ki az egybefüggő vonallal körülhatárolt akcióterületen. Az egyes projektelemek segítik más projektek megvalósulását, illetve hatásának kiterjedését. A projektek az akcióterület számára megfogalmazott cél érdekében kerülnek megvalósításra, és volumenük, valamint várható hatásuk is akkora, hogy érzékelhető változást idéznek elő az akcióterületen.
- **Egyéb projektek:** a fenti kategóriákba nem tartozó, egyéb tervezett fejlesztések, amelyek egy adott városrész vagy a város egésze számára lényegesek.

Az egyes projektek, projektcsomagok és területi célok kapcsolatát a lenti ábra szemlélteti.

	Kulcsprojektek	Hálózatos projektek	Akcióterületi projektek	Egyéb projektek
V1. Városmagterület				
V2. Újváros				
V3. Mőzs				
Külterület				

3.1-1. táblázat: A projektek, projektcsomagok és területi célok kapcsolata

Jelmagyarázat:

	erős kapcsolat
	közepes kapcsolat
	nincs vagy gyenge kapcsolat

3.2 KULCSPROJEKTEK

A Városközpont (A1) és a Holt-Duna part (A2) a város leglényegesebb fejlesztési területeit fedik le, de területi koncentrátságuk és összetettségük miatt a két említett helyszínt az Akcióterületi projektek fejezetben mutatjuk be.

3.3 HÁLÓZATOS PROJEKTEK

Tolna 2015-2023 közötti időszakra vonatkozó hálózatos projektjei – amelyek több, egymáshoz kapcsolódó, hasonló jellegű projektelemből állnak, valamint a város és térségének jelentős részére kiterjednek – az alábbiak.

A teljes stratégia esetében fontos, de a hálózatos projektekénél mindenképp kiemelendő prioritási tengely a város és vidék kapcsolat kialakítása, fenntartása és erősítése. Tolna, valamint a hozzá tartozó vonzáskörzet törvényszerű egymásrautaltsága, valamint a komplex fejlesztési szemlélet érvényesítése érdekében együttesen, de a területi sajátosságokat figyelembe véve szabad csak kezelni a térséget.

3.3.1 A közlekedési és közüzemi infrastruktúra fejlesztése (H1)

A gépjármű közlekedés környezetterhelő hatása rontja a város élhetőségét. Ennek a hatásnak a csökkentését szolgálja az egyéni gépkocsi-közlekedés arányának visszaszorítása a közösségi és nem motorizált közlekedés javára. A közüzemi infrastruktúra fejlesztése a közvilágítás korszerűsítését és a vízvezető rendszer korszerűsítését foglalja magában.

A hálózat projektelemei:

- Környezetkímélő városi közlekedésfejlesztés
 - Kossuth Lajos utca útburkolat felújítása
A Kossuth Lajos utca az 51165 Bogyiszló-Tolna országos közút része. Felújítását a tervidőszakban tervezi Magyar Közút NZRt. Ezt mindenképpen célszerű összekapcsolni a teljes közterületi sáv rendbetételével.
A Kossuth Lajos utca települési szinten jelentős forgalmat bonyolít le, mely miatt az állapota leromlott. Városfejlesztési cél a terület infrastruktúrájának fejlesztése, megújítása, forgalomcsillapító eszközök alkalmazása a Szent háromság tértől a belterületi határig.
 - Útburkolatok korszerűsítése
A település több olyan útszakasszal rendelkezik, amelyek vagy nem kellő szélességűek, vagy nincsenek megfelelő burkolattal ellátva. A beavatkozás célja ezen szakaszok felújítása, átépítése, amely által javulhat a közúti közlekedés feltételei és a forgalombiztonság.
 - Regionális autóbusz-közlekedés színvonalának emelése
A környezetkímélő, klímabarát közlekedésfejlesztés egyik sarokköve a minőségi közösségi közlekedés kialakítása. Tolna esetében a vasútvonal nem képvisel megfelelő hangsúlyt, mivel a vasútállomás távol esik a település központjától, illetve nem nyújt elégséges szolgáltatást. A közösségi közlekedés minőségi fejlesztése csak a regionális autóbusz szolgáltatás fejlesztésével lehetséges. 2015. január 1-jével

létrejövő regionális közlekedési központokkal megkezdődött e közszolgáltatások korszerűsítése, újragondolása.

- A Dunaszentgyörgy-Fadd-Szekszárd összekötőút belterületi szakasz elválasztó hatásának csökkentése, biztonságos gyalogátkelőhelyek kialakítása
Az 5112. sz. összekötőút (Béri Balogh Ádám u. – Alkotmány u. – Deák F. u. – Szekszárdi út) terjengős közterületszélessége és nagy forgalma miatt jelentős elvágó hatással bír. A hosszú egyenes szakasz nyiltpálya jellegű és a sebesség növelésére ösztönöz. A biztonságos gyalogos közlekedés megteremtése és fenntartása érdekében szükséges új gyalogátkelőhelyek kialakításának, illetve a meglévők átépítésének (középszigettel való ellátás) kivizsgálása. Célszerű vizsgálat alá vonni a Szent István út-vasútállomás, a Gém utca-Erkel Ferenc utca, a Sport utca-Babits Mihály út, a Pajta tér, A Szentháromság tér, és a Bajcsy Zsilinszky út kereszteződéseit.
- Gyalogos felületek megfelelő méretű, minőségű és akadálymentes kialakítása
A gyalogos felületek állapota és mennyisége a település több területén okoz problémákat. Szükséges egy komplex teljes településre kiterjedő járdafelújítás, amely kifejezetten koncentrálna a városközponti területre.
- A települési és térségi hivatásforgalmi kerékpáros közlekedés fejlesztése
A környezetkímélő közlekedés fejlesztéséhez nélkülözhetetlen a hivatásforgalmi kerékpáros közlekedés feltételeinek megteremtése a településen és térségében. Ezek közül a legfontosabb a Szekszárd-Fadd vonal, de a Bogyiszló-Tolna vonalat is célszerű beütemezni. Tolna városa esetében a már meglévő kerékpáros útvonalak komplex hálózattá történő fejlesztése és kerékpártárolók megfelelő számú kihelyezése szükséges e feltétel megteremtéséhez.
- Turisztikai célú kerékpáros közlekedés fejlesztése
A Duna menti európai kerékpárút-hálózat (EuroVelo 6) Tolna területét érintő szakasz tervezése folyamatban van. Jelenleg nem eldöntött kérdés, hogy a Duna melyik oldalán fog majd haladni a külön EU-s forrásból épülő kerékpárút. A változatok között szerepel Tolna városán 5112. sz. út mentén áthaladó nyomvonal. A kerékpárút megépítésével jelentősen megnőne a térség turisztikai célra használható kerékpáros útvonalak hossza. E projekthez kapcsolódva, de ettől függetlenül is szükséges a térség turisztikai elemeit felfűző kerékpárút hálózat kialakítása. Ilyen irány lehet a Tolna-Bogyiszló-Duna-part-Gemenci erdő illetve Tolna-Dombori útvonalak. Fontos a Dunán való átkelési pontok elérése is – az M9 Duna-hídja, illetve a Gerjen-Kalocsa komp. Ebből a szempontból mindegy, hogy a Duna melyik partján fog haladni az EuroVelo 6. Mindkét esetben át kell jutni a Dunán a kerékpárút hálózattal.

Tolna közigazgatási területét érinti a megyei tervben szereplő Sió-menti kerékpárút, az ehhez való csatlakozás is fontos, amit a Szekszárd-Fadd hivatásforgalmi kerékpárút biztosít.

- Közüzemi infrastruktúra fejlesztése
 - A közvilágítás korszerűsítése, hatékonyságának növelése
Tolna Város közvilágítási hálózatának energiatakarékos lámpatestekkel való ellátása, hálózat bővítés, hiányzó szakaszok megépítése.
 - Vízvezető rendszer korszerűsítése

Bár a szennyvízelvezető csatorna elviekben elválasztott rendszerű, a felszíni vízelvezető rendszer hiányosságai miatt a szennyvízhálózatba belvíz és csapadékvíz is folyik és főként nagy esőzések után jelentősen megnő a tisztító telep hidraulikai terhelése. A fejlesztési területeken a csapadékvíz-elvezetést a lakó-, és iparterületnél célszerű kombinált - felszínközeli és zárt gravitációs csatornák - vízelvezető rendszerét kiépíteni. Ezeket a munkákat azokban az utcákban célszerű beütemezni, amelyekben az útburkolat, vagy más közmű munkák egyébként is sorra kerülnek.

3.3.2 A városi intézményhálózat fejlesztése (H2)

A Tolna városa és térsége életminőségén jelentős javulás érhető el a humán infrastruktúra intézményeinek fejlesztése, valamint a sport és rekreációs funkciók bővítése által.

A kapcsolódó projektelemek:

- Kulturális intézmények fejlesztése: Tájház létesítése Mözsön
Tolna Város Önkormányzatának tulajdonában lévő épületben átalakítással, bővítéssel kulturális tér jön létre. A projekt építészeti értékmegóvás mellett a térség turisztikai potenciálját is erősíti.
- Az oktatási intézmények működtetési hatékonyságának növelése
A sok telephelyen működő általános iskola összevonása, és a KLIKK feladatába tartozó humán erőforrás racionalizálása és fejlesztése, tananyagfejlesztés, valamint a szabadidős tevékenységek, szakkörök, mint közösségfejlesztő programok kialakítása képezi a beavatkozás gerincét.
- Sport és szabadidős funkciók fejlesztése
A beavatkozás célja Tolna Város önkormányzati feladatellátást szolgáló intézményeinek akadálymentesítése és családbarát funkciók kialakítása. A projekt hozzájárul az egészségtudatosság növeléséhez, az egészséges életmód népszerűsítéséhez.
- Játsszóterek létesítése (öt helyszín)
A településrészek funkcionális központjaiban (pl. Dunapart), játékokat, erősítő- illetve edzőeszközöket tartalmazó játsszóterek létesítése történik meg. Legalább két játsszóteren mozgáskorlátozottak számára akadálymentesített eszközök telepítésére is sor kerül.
- Temetők (ravatalozók) fejlesztése
A tolnai és mözsi temetőben lévő ravatalozó épületek korszerűsítése, rekonstrukciója, előtetők építése.
- Idősek Otthonának kapacitás fejlesztése
- Közintézmények akadálymentesítése
Az akadálymentesített közintézmények lehetővé teszik a társadalom minden csoportja számára a közszolgáltatások igénybe vételét, amely mind a helyi, mind a térségi lakosság érdekeit szolgálja.
- Önkormányzati ingatlanok energetikai fejlesztése
Tolna Város Önkormányzata tulajdonában lévő ingatlanokban az energiahatékonyság növelés és megújuló energiaforrás felhasználás, valamint a helyi alkalmazkodás támogatása. A fejlesztésekben városi szinten könnyebben érvényesíthetők a városüzemeltetéshez közvetlenül kapcsolódó energiahatékonysági és fenntarthatósági szempontok, amelyek korábban is megjelentek Tolna fejlesztési gyakorlatában.

3.3.3 Gazdaságfejlesztés (H3)

Tolna város életében meghatározó fontosságú, hogy milyen mértékben és milyen sikerességgel képes a helyben tevékenykedő KKV-k versenyképes működését, újak létrejöttét támogatni, valamint az is, hogy hogyan tud a térség a beruházás ösztönzés komparatív előnyeit ismerve proaktív, hatékony tőkevonzó tevékenységet ellátni, ezáltal további cégek betelepülését segíteni, a meglévőket pedig megerősíteni.

Az önkormányzat gazdaságfejlesztési tevékenységének célja a gazdasági környezet fejlesztése, a vállalkozások fejlesztéseinek ösztönzése és támogatása, a mezőgazdaság- és a turizmus fejlesztése.

A hálózathoz kapcsolódó projektelemek:

- Szekszárd ipartelepítési lehetőségeinek fogytával felkészülés a térségbe irányuló befektetések fogadására

Tolna városa a Duna-menti urbanizációs tengely legjobb és tovább javuló közlekedési kapcsolatokkal rendelkező városa. Jó területei vannak ipari zóna kialakítására. Szekszárd ipartelepítésre alkalmas területeinek fogytával a térségbe irányuló befektetések fogadására érdemes a városnak felkészülni.

Egy spanyol befektető számára korábban az M6-M9 autópálya csomópontjában ipartelepítésre kijelölt terület igen magas kezdő beruházási költsége miatt csak egy sajátos együtemű igény kielégítésére alkalmas. A befektető csődbe ment, így célszerű egy szakaszosan és lényegesen olcsóbban megvalósítható területet felkészíteni a térség munkaerőjét foglalkoztató vállalkozások számára. Alkalmassá mutatkozik a 6. sz. főút és az M6 autópálya tolnai csomópontjának keleti szektora, amely közvetlen vasúti kapcsolattal is rendelkezik, valamint ütemesen és alacsony költséggel vállalkozások fogadására alkalmassá tehető.

- Befektetésösztönzési tevékenységek
A település által végzett befektetés-ösztönzési tevékenység nem önálló, független tevékenység, hiszen számos ponton kapcsolódik az önkormányzat által végzett komplex tevékenységekhez.
- Meglévő gazdasági területek fejlesztése
A 2007-2014 évi finanszírozási ciklusban elindult a volt laktanya funkcióváltása, és területe egy részének gazdasági funkcióra való felhasználása. A már hasznosított területrész és a 6. sz. főút közötti sáv közterületi infrastruktúrájának fejlesztése már ennek a ciklusnak a feladata.
- Iparterületi infrastruktúra fejlesztése
A beavatkozás részre a felhagyott szovjet laktanya területén kialakított iparterület korszerű közműfejlesztése, a célterületen tevékenykedő gazdasági egységek hatékony működését, így munkaerő megtartó képességét erősítő infrastrukturális beruházások, út- és közműépítés megvalósítása.
- Gazdasági együttműködések kialakítása, Gazdasági Fórum létrehozása
A KKV-k versenyhátrányának csökkentése érdekében elengedhetetlen a térség vállalkozóinak összefogásában rejlő előnyök kihasználása, a területileg koncentrált, ágazatilag vagy szakmailag szerveződött vállalati együttműködések kialakítása, az együttműködő vállalkozások által megvalósítandó projektek kidolgozása. Az intézkedés keretében törekedni

kell a helyi vállalkozások által előállított javak helyi fogyasztását célzó projektek kidolgozására is.

- **Piac kialakítása**

A mezőgazdaság fejlődéséhez elengedhetetlen Tolna város piacsterén új piaccsarnok építése. A piac elősegíti a célterületen élő és működő kistermelők, feldolgozók értékesítési hálózatának megszervezését, a tevékenységük kommunikációjának segítését. Az új létesítményt célszerű a már kereskedelmi központként működő Pajta tér környezetében elhelyezni, és kapcsolni hozzá a REL számára szükséges létesítményt is.

- **Rövid ellátási láncok (REL) létrehozása**

A rövid ellátási lánc (REL) társadalmi elfogadottságának erősítése során fontos a REL termelői és vevői ismertséget és elismertséget is erősíteni.

- **Helyi termékek és élelmiszerek népszerűsítése**

Tolna és térsége jelentős kedvező adottságú mezőgazdasági termőhellyel rendelkezik, amelyek terményei jelenleg csak korlátozottan vesznek részt a gazdasági folyamatokban. Sok esetben szervezési kapacitás és a szükséges technológia híján nem tudják kihasználni a térségben a természeti adottságok és a piaci igények nyújtotta lehetőséget. A helyi termékek pedig nemcsak munkahelyet és jövedelmet teremtenek, hanem erősítik a helyi identitást, segítik kielégíteni a környék és az ország biogazdálkodásból származó termékek és sokszínű minőségi termékpaletta iránti növekvő igényét.

- **A holtágak vízrendszerére alapozott egységes térségi turisztikai projekt kialakítása**

A térség holtágai vízutánpótlásának és kezelésének egységes fenntartható rendszerré alakítása és hozzá kapcsolódóan egységes turisztikai projekt kialakítása. A vízutánpótlás rendszerének kialakításában és működtetésében Fadd és Tolna önkormányzatának, a Paksi Atomerőműnek és az illetékes Vízügyi Igazgatóságnak az együttműködésére van szükség. A turisztikai projektben az érintettek köre tovább bővül Bogyiszlóval és Szekszárdal, a Duna-Dráva Nemzeti Parkkal, és a téma ilyen kiterjedése miatt a Tolna Megyei Önkormányzattal.

3.4 AKCIÓTERÜLETI PROJEKTEK

A Városközpont (A1) és a Holt-Duna part (A2) a város leglényegesebb fejlesztési területeit fedik le, ezáltal kulcsprojektként is definiálhatóak. Területi koncentrátságuk, az akcióterületeken belül megvalósítani tervezett projektek erős területi szinergiái és összetettsége miatt azonban a két említett helyszínt akcióterületi projektként kezeltük.

3.4.1 Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával

Az egybefüggő vonallal körülhatárolt akcióterületeken végbemenő fejlesztések egymással összehangoltan valósulnak meg, egymást kiegészítik, segítik, feltételezik.

3.4-1. ábra: Tolna területén lehatárolt akcióterületek

3.4.2 Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása

1. akcióterület: Városközpont (A1)

A Városközpont akcióterülete a Szentháromság tér - Kossuth Lajos utca - Szent István tér - Deák Ferenc út központi szakaszára terjed ki, amit kiegészít két egyházi tulajdonú közhasználatú kert. A cél az, hogy Hősök tere-Árpád út vonalán már kialakult gyalogosbarát, forgalomcsillapított övezet folytatódjon és a terület vonzó, közösségi és szabadidős funkciók fogadására alkalmassá váljon.

Ahhoz, hogy ez a cél elérhető legyen, csillapítani kell a belvárost terhelő gépkocsiforgalom zavaró hatását, biztosítani kell a gyalogos, kerékpáros és közösségi közlekedés előnyeit a gépjármű

forgalommal szemben, csökkenteni kell a gépjármű-közlekedés elválasztó hatását, és meg kell újítani a teret határoló értékes épületállományt.

3.4-2. ábra: 1. akcióterület

Az alábbi projektelemek a cél elérésének együttes feltételei:

- Átfogó terv készítése a városközpont közterület-fejlesztésére, a határoló térfalak megújítására és annak ütemezésére. Ma még nem látható pontosan, hogy az akcióterületen belül az egyes területek és munkafeladatok milyen ütemben követhetik egymást. És az is biztos, hogy nem szabad csak egy szakmára, vagy költségviselőre vonatkozó munkarészeket a többitől függetlenül megvalósítani. Ezért az egész közterületre és a projektbe bevont épületekre kell készíteni egy átfogó tervet, amelyből jól látható, hogy az egyes szakmák, illetve beruházásban érdekeltek milyen keretek között mozoghatnak.
- Gyalogosbarát forgalomcsillapított övezet kialakítása, minőségi zöldfelületek, közösségi terek kialakítása. Az akcióterület területén 4 tulajdonos érintett. A közterületekben Tolna Város Önkormányzata és a Magyar Állam érintett. A Kossuth utcában és a Deák Ferenc úton a közterület középső burkolt sávja állami közút és így ezek állami tulajdonban vannak. Két közhasználatban lévő kert, a Szent Mór általános iskola előkertje és a templomkert egyházi tulajdonban van, de tulajdonképpen a központi közterület szerves része. Az épületek közül két önkormányzati általános iskolai épület a projekt része lehet, ha az általános iskola telephelyeinek számát ezekkel a nem alkalmas épületekkel sikerül csökkenteni. De része

lehet a projektnek az a 25 helyi védelem alatt lévő épület is, amelyek magántulajdonban vannak.

- A területet érintő önkormányzati épületek felújítása (Kossuth L. u. 5., Szent Imre u. 7. az általános iskola telephelycsökkentésével összefüggésben);
- A területet érintő nem önkormányzati tulajdonú épületek felújításának támogatása. Az önkormányzat helyi értévédelmi rendeletében a helyi értékvédelem alatt álló épületek felújításának pályázat útján való támogatása szerepel. Az akcióterületen belül helyi védelem alatt áll a Kossuth u. 4, 4/1,8-19, 21,25/1-2, Szent István tér 1,7, Deák Ferenc u. 3, 5, 6, 8, 14, 15, 87, 89, 91. Az épületek közül több üresen áll és eladásra kínálják. Az egyházi tulajdonban lévő épületek közül a műemlék római katolikus templom és a helyi védelem alatt lévő iskola jó állapotban van, de a plébániaház felújításra érett.
- Építészeti értékek védelme, megóvása. Ezek az elemek együttesen a környező térfalak értékes épületeinek nagy részét megvédeni, megújítani képesek.

2. akcióterület: Holt-Duna part (A2)

Az akcióterület a Holt-Dunát és annak város felőli partját foglalja magába, a Bogyiszlóra vezető út hídjától a Selyemgyáron túl az északi belterületi határig, de az innen a belvárosba vezető utak is az akcióterület részét képezik.

A belváros határán lévő Holt-Duna partja kihasználatlan lehetőség. Rendezésének kettős célja van, egyrészt központi rekreációs terület kialakítása, másrészt a kikötővárosi múlt megjelenítése.

A projekt keretét a Duna-part rendezésére 2009-ben készült tanulmányterv adja. Kidolgozottságának megfelelően lehet a projekt elemeit meghatározni. A benne megjelölt bekerülési költségeket természetesen a mai árszinthez kellett igazítani.

3.4-3. ábra: 2. akcióterület

Az akcióterülethez kapcsolódó projektelemek:

- Városi vízi tér létrehozása, a vízi élet újjáélesztése, rendezvénytér kialakítása. A terület fő megközelítésére a Bajcsy Zsilinszky utca folytatásában lévő kis utca szolgál. Itt kerül kialakításra a központi rendezvénytér a vizisínpaddal, és a csónakkikötővel. Ehhez kapcsolódóan kerül kialakításra, sport és horgászbolt, kerékpár-, labda-, csónakkölcsönző, kávéterasz.
- Többfunkciós igényes városi park kialakítása. A terület déli végén lesz kialakítva a gyerekeket szolgáló játszótér, majd a szánkódomb, lábtengő-, röplabda-, tollaslabda-, kosárlabdapálya.
- Kikötő, kajaház, hajós fogadó létesítése;
- A vízi sportok támogatása. ;
- A területet a városközpontba kapcsoló közterületek felújítása. A központot 6 utca köti össze a belvárossal. Ezek közül a két szélső – a Bogyiszlóra vezető és a Fürdőház utca - járható gépkocsival és ezek szolgálnak a 70 db parkoló elérésére. A közöttük lévő 4 Magaspart utcának nevezett – hrsz.: 476,488,500,510 – csekély szélességük okán csak gyalogos és kerékpáros közlekedésre alkalmasak. Fő megközelítésre a Bajcsy Zsilinszky utca folytatásában lévő szolgál. Ennek az érkezési pontjában kell 50 kerékpár tárolását biztosítani. Itt csatlakozik ez a projekt a turisztikai kerékpárút hálózathoz. Ezen kis utcák felújítása a projekt részét képezi.

3.5 AZ AKCIÓTERÜLETEKEN KÍVÜL VÉGREHAJTANDÓ, A TELEPÜLÉS EGÉSZÉ SZEMPONTJÁBÓL JELENTŐS FEJLESZTÉSEK ÉS EZEK ILLESZKEDÉSE A STRATÉGIA CÉLJAIHOZ

3.5.1 A társadalmi integráció erősítése (E-S1)

E beavatkozás legfontosabb feladata a város belterületén jelenleg meglévő két szegregációs góc kezelése. A település működésekor érvényre kell juttatni a szolidaritás elvét, az esélyegyenlőségi szempontokat, kiemelt figyelmet kell fordítani az egyes esélyegyenlőségi csoportokra (hátrányos helyzetűek, idősek, nők, romák, fogyatékkal élők).

Kapcsolódó projektelemek:

- Antiszegregációs program;
- Különböző társadalmi helyzetű csoportok integrálása;
- Térségi közösségi és oktatási programok.

3.6 A FEJLESZTÉSEK ÜTEMEZÉSE

A tervezett fejlesztések 2014-2023 között kerülnek megvalósításra. Az ütemezés a fejlesztések egymásra épülése alapján került kialakításra.

A tervezett beavatkozások között számos olyan található, amelynek ütemezése a teljes tervezési időszakot felöleli, ilyenek például a hálózatos projektek, valamint az akcióterületi projektek. A tervezett beavatkozások indikatív ütemezését a következő alfejezet összefoglaló táblázata tartalmazza.

Az egyes akcióterületi projektelemek egymásra épülése és kölcsönhatásuk komplex. Megvalósításuk azonban – mivel az önkormányzat anyagi mozgástere szűk –, csak külső forrás, jellemzően pályázati támogatás bevonásával lehetséges. A megfelelő pályázati kiírás meghirdetésekor a Polgármesteri Hivatal illetékes szervezeti egységeinek munkatársai, illetve a városfejlesztő társaság szakemberei minden esetben értékelik, hogy a tervezett projektek megvalósíthatók-e úgy, hogy az a várost céljainak eléréséhez segíti hozzá, illetve nem hátráltatja egyéb célok elérését, vagy akár lehetetleníti el egyes tervezett beruházások megvalósítását. Ennek érdekében az ütemezés során viszonylag tág határidők kerültek meghatározásra. Ezenkívül egyes projektek – mint az a táblázatból is látható – előkészítése már az építési engedély megérkezéséig is eljutott, míg mások kizárólag tanulmányterv szintjén léteznek. Így elsősorban az előrehaladottabb állapotban lévő projektek megvalósítását helyezi előtérbe a város, de a többi projekt előkészítése is folyamatos, így a külső források rendelkezésre állásától számítva a lehető leghamarabb elkezdhetővé válnak ezek a fejlesztések. Ennek köszönhetően külső finanszírozási források, támogatások bevonására az önkormányzatnak a beruházások megvalósítására, a célok elérésére folyamatosan lehetősége nyílik a 2020-ig tartó programozási időszakban.

- A projektek ütemezését a jelenleg rendelkezésre álló információk alapján dolgoztuk ki, figyelembe véve a tervezett fejlesztések: előkészítettségét;
- egymásra épülését;
- indokoltságát, szükségszerűségét;

- a társadalmi, környezeti és gazdasági hatását;
- lehetséges finanszírozhatóságát;
- a rendelkezésre álló önkormányzati sajtóterő nagyságát,
- a projekt típusokra jellemző korábbi projekt előkészítési és megvalósítási időigényre vonatkozó tapasztalatokat.

Amennyiben a fenti tényezőkben jelentősebb változások történnek, pl: fejlesztéseket lehetővé tevő pályázati felhívások a várt ütemezéstől eltérően jelennek meg, az ütemterv a változások figyelembevételével módosulhat.

3.7 A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓK ÖSSZEHANGOLT, VÁZLATOS PÉNZÜGYI TERVE

A stratégia alapját az európai uniós forrásokra épülő operatív programok céljai meghatározzák, ugyanakkor a stratégiakészítés idején még nem ismertek, hogy mikor és milyen pályázati források válnak elérhetővé, mely kedvezményezetteknek, s milyen kritériumrendszernek kell megfelelni. Így csak azon projektek költségbeclése adott, ahol az előkészítés már előrehaladott stádiumban van, a többi projektnél a pályázati felhívások megjelenését követően kerülhet meghatározásra a pontos projekt tartalom és költségvetés. A stratégia kitér a magán befektetőkkel való szervezett és strukturált együttműködés lehetőségeire, de esetükben még inkább bizonytalan a források és kritériumok ismerete nélkül a várható beruházások ütemezése és volumene.

2014-2020 között a városfejlesztési beavatkozások finanszírozása elsősorban az európai uniós területi és ágazati operatív programokon keresztül valósulhat meg. A tervezett fejlesztések megvalósítása 2015-2023 között történhet meg. Az ütemezés a fejlesztések egymásra épülése, az önkormányzat forrásainak várható rendelkezésre állása alapján lett kialakítva.

A 2014-2020 közötti EU-s támogatási időszakban a város szempontjából is kiemelt figyelmet érdemel a TOP (Terület és Településfejlesztési Operatív Program) források új eljárás szerinti felhasználása, melynek értelmében a 272/2014 (XI.05.) Korm. rendeletben meghatározott területi kiválasztási eljárásrend szerint a megyék Integrált Területi Programjuk (ITP) alapján történik a források lehívása a 1702/2014. (XII.3) Korm. határozatban rögzített forráskeret felhasználásával. *(A 2014-2020 közötti programozási időszakban a Terület és Településfejlesztési Operatív Program tervezésének egyes szempontjairól, valamint az operatív programokhoz tartozó megyék megyei önkormányzatai és megyei jogú városok önkormányzatai tervezési jogkörében utalt források megoszlásáról szóló 1702/2014. (XII.3) Korm. határozat).* A Kormányhatározat értelmében Tolna megye (a megyei jogú Szekszárd kivételével) 2014-2020 között 27,55 milliárd forintot használhat fel, amelynek prioritásait és intézkedésenkénti megoszlását az alábbi táblázat foglalja össze:

Prioritás	Intézkedés	Megyei forráskeret (milliárd Ft)	Megyei forráskeret (%)
1. Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére	1.1 Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése (ERFA)	3,944	14,33
	1.2 Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés (ERFA)	2,460	8,94
	1.3 A gazdaságfejlesztési és munkaerő-mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés (ERFA)	1,763	6,41
	1.4 Foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével (ERFA)	2,126	7,73
2. Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés	2.1 Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés (ERFA)	5,097	18,51
3. Alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken	3.1 Fenntartható települési közlekedésfejlesztés (ERFA)	2,596	9,43
	3.2 Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energia felhasználás arányának növelése (ERFA)	4,336	15,75
4. A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése	4.1 Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése (ERFA)	0,742	2,69
	4.2 A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése (ERFA)	0,589	2,14
	4.3 Leromlott városi területek rehabilitációja (ERFA)	0,799	2,90
5. Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés	5.1 Foglalkoztatás-növelést célzó megyei és helyi együttműködések (paktumok) – (ESZA)	2,286	8,30
	5.2 A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok (ESZA)	0,279	1,02
	5.3 Helyi közösségi programok megvalósítása (ESZA)	0,510	1,86
Mindösszesen		27,55	100

3.7-1. táblázat: A megyei Terület és Településfejlesztési Operatív Program prioritásainak és intézkedéseinek megoszlása

Az előző tervezési ciklusban a Térképtér adatai alapján (<http://terkepter.palyazat.gov.hu/>) Tolnán több mint 7 milliárd forint értékben ítélték meg támogatást, amelynek nagyobb részét a vállalkozások realizálták. A város célja a 2007–13 időszakban megszerzett források mennyiségének meghaladása.

A 2014-2020 között megvalósítani tervezett projektek jelenleg ismert forrásigénye több mint <4,3> milliárd Ft, amelyből mintegy <3,3> milliárd forint önkormányzati projekt tartozhat a Terület és Településfejlesztés Operatív Program (TOP) fókuszába. Ezen túlmenően a város további TOP források lehívását kívánja megcélozni, amelynek forrásnagysága 1 Mrd körülire tehető.

A tervezett fejlesztések, projektek ismeretében Tolna a TOP forrásain túl a következő operatív programok bevonását, forrásfelhasználását tervezi:

- Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (**GINOP**) egyik legfontosabb célkitűzése Magyarország foglalkoztatási rátájának 75%-ra való emelése. Ehhez egyrészt új munkahelyeket kell létesíteni, másrészt a munkát vállalni akarók képességeit kell fejleszteni. A program további két fontos célkitűzése az ország innovációs képességeinek és kapacitásainak, valamint a magyar ipari és szolgáltató szektor fókuszált fejlesztése.
- A Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (**KEHOP**) célkitűzése, hogy a magas hozzáadott értékű termelésre és a foglalkoztatás bővülésére épülő gazdasági növekedés az emberi élet és a környezeti elemek – hosszú távú változásokat is figyelembe vevő – védelmével összhangban valósuljon meg.
- Az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (**EFOP**) fő célja, hogy a humán tőke és a társadalmi környezet javításával járuljon hozzá a társadalmi felzárkózási és népesedési kihívások kezeléséhez. Az EFOP a gyakorlatban nemcsak a szegénység elleni küzdelemből fogja kivenni a részét, de hangsúlyt helyez a társadalmi kohézió erősítésére, az egészségügyi beruházásokra, a köznevelés minőségének fejlesztésére, kiemelt tekintettel a korai iskolaelhagyás csökkentésére, a felsőfokú végzettséggel rendelkezők számának növelésére és a kutatás-fejlesztésre.
- A Vidékfejlesztési Program (**VP**) elsődleges célja a mezőgazdasági vállalkozások versenyképességének növelése, az agrárium fenntartható fejlődése, a vidéki térségek és közösségek erősítése, az életminőség javítása a vidéki térségekben, valamint a gazdasági fejlődés támogatása.

Az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (**IKOP**) elsődleges célja a közlekedés hálózatának és infrastruktúrájának fejlesztése, a transzeurópai közlekedési hálózaton keresztül a városi közlekedésen át, egészen a környezetbarát megoldásokig

Mindezekon túlmenően a város további operatív programokat (pl. Közigazgatás- és Közszolgáltatás Fejlesztési Operatív Program; Magyar Halászati Operatív Program; Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program stb.), illetve EU-s és nemzetközi támogatásokat (pl. bilaterális programok) is bevonhat a fejlesztési elképzeléseik megvalósításába.

Mivel az elérhető források összetétele nem ismert még pontosan, az ITS ténylegesen végrehajtásra kerülő beavatkozásai sem azonosíthatóak. Az elérhető forrásokhoz kapcsolódó feltételek folyamatos figyelése, lehetőség szerinti alakítása, és ez alapján a végrehajtandó projektek kiválasztása az ITS menedzselésének részét képezi.

Fejlesztés megnevezése	Projektelemekek	Kedvezményezettek köre	Projekt költség, (indikatív összeg, Mft)	Finanszírozás lehetséges forrása	Indikatív ütemezés
A közlekedési és közüzemi infrastruktúra fejlesztése (H1)	Kossuth Lajos utca útburkolat felújítása	Tolna Város Önkormányzata, Magyar Közút NZRT	80	TOP 1.	2016
	Útburkolatok korszerűsítése	Tolna Város Önkormányzata	150	TOP 1.	2015-2016
	Regionális autóbusz-közlekedés színvonalának emelése	Érintett önkormányzatok, DDKK Zrt.	N/A	IKOP 3.	2016-2017
	A Dunaszentgyörgy-Fadd-Szekszárd összekötőút belterületi szakasz főutak elválasztó hatásának csökkentése, a gyalogosok biztonságának növelése, gyalogátkelőhelyek kialakítása	Tolna Város Önkormányzata, Magyar Közút NZRT	300	TOP 1.	2016-2017
	A települési és térségi hivatásforgalmi kerékpáros közlekedés fejlesztése	Érintett önkormányzatok	250	TOP 1. / IKOP 4.	2016-2017
	Turisztikai célú kerékpáros közlekedés fejlesztése	Érintett önkormányzatok	350	TOP 1.	2016-2017
	A közvilágítás korszerűsítése, hatékonyságának növelése	Tolna Város Önkormányzata	400	TOP 3.	2016
	Csapadékvíz elvezető rendszer korszerűsítése	Tolna Város Önkormányzata	50	TOP 2.	
	Kulturális intézmények fejlesztése - Tájház létesítése Mőzsön	Tolna Város Önkormányzata, mőzsi civil egyesületek	50	TOP 1.	2017-2018
	A városi intézményhálózat fejlesztése (H2)	Az oktatási intézmények működtetési hatékonyságának növelése - A sok telephelyen működő általános iskola összevonása	Tolna Város Önkormányzata, KLIK	200	EFOP 4.
	Sport és szabadidős funkciók fejlesztése	Tolna Város Önkormányzata	400	TOP 1. / EFOP 4.	2017-2019
	Játszóterek létesítése (öt helyszínen)	Tolna Város Önkormányzata	150	TOP 2.	2016-2019
	A társadalmi struktúra változásához alkalmazkodó ellátórendszerek mennyiségi és minőségi fejlesztése	Tolna Város Önkormányzata	50	TOP 4. / EFOP 1.	2017-2019

	Temetők (ravatalozók) fejlesztése	Tolna Város Önkormányzata	15	TOP 2.	2015-2016
	Idősek Otthonának kapacitás fejlesztése	Tolna Város Önkormányzata	50	EFOP 1.	2016-2018
	Közintézmények akadálymentesítése	Tolna Város Önkormányzata	50	TOP 4. / EFOP 1.	2016-2018
	Önkormányzati ingatlanok energetikai korszerűsítése	Tolna Város Önkormányzata	260	TOP 3.	2016-2018
	Szekszárd ipartelepítési lehetőségeinek fogytával felkészülés a térségbe irányuló befektetések fogadására	Tolna Város Önkormányzata	50	GINOP 1, 7.	2016-tól folyamatosan
	Befektetésösztönzési tevékenységek	Tolna Város Önkormányzata	20	GINOP 1, 7.	2016-tól folyamatosan
	Meglévő gazdasági területek fejlesztése	Tolna, Bogyzsló, Fadd, Fácánkert települési önkormányzatok	100	GINOP 1, 7. / TOP 2.	2016-2018
	Iparterületi infrastruktúra fejlesztése	Tolna Város Önkormányzata	50	GINOP 1, 7. / TOP 2.	2016-2017
	Gazdasági együttműködések kialakítása, Gazdasági Fórum létrehozása	Tolna, Bogyzsló, Fadd, Fácánkert települési önkormányzatok, KKV-k	20	GINOP 1,2	2016-tól folyamatosan
Gazdaságfejlesztés (H3)	Piac kialakítása	Tolna Város Önkormányzata	50	VP	2016-2017
	Rövid ellátási láncok létrehozása	Tolna, Bogyzsló, Fadd, Fácánkert települési önkormányzatok, feldolgozók	50	VP	20106-2018
	Helyi termékek és élelmiszerek népszerűsítése	Tolna, Bogyzsló, Fadd, Fácánkert települési önkormányzatok, feldolgozók	20	VP	2016-tól folyamatosan
	A holtágak vízrendszerére alapozott egységes térségi turisztikai projekt kialakítása	Tolna Város Önkormányzata	20	TOP 1.	2018-2019

Városközpont (A1)	Átfogó terv készítése a városközpont közterület fejlesztésére és annak ütemezésére	Tolna Város Önkormányzata	20	TOP 2.	2015-2016
	Gyalogosbarát forgalomcillapított övezet kialakítása, minőségi zöldfelületek, közösségi terek kialakítása, parképítés	Tolna Város Önkormányzata	250	TOP 2.	2016-2017
	A területet érintő önkormányzati épületek felújítása	Tolna Város Önkormányzata	100	TOP 2, 3.	2017-2019
	A területet érintő nem önkormányzati tulajdonú épületek felújításának támogatása	magánszemélyek, vállalkozások	20	TOP 2.	2018-2020
	Építészeti értékek védelme, megóvása	Tolna Város Önkormányzata	20	TOP 1, 2.	2016-2020
	Városi vízi tér létrehozása, a vízi élet újjáélesztése	Tolna Város Önkormányzata	50	TOP 1, 2. / GINOP 6.	2016-2018
	Többfunkciós igényes városi park kialakítása	Tolna Város Önkormányzata	110	TOP 1, 2.	2016-2018
	Kikötő, kajakház, hajós fogadó létesítése	Tolna Város Önkormányzata	310	TOP 1, 2. / GINOP 6.	2016-2018
	A vízi sportok támogatása	Tolna Város Önkormányzata	20	TOP 1, 2. / GINOP 6.	2016-2018
	A területet a városközpontba kapcsoló közterületek felújítása	Tolna Város Önkormányzata	70	TOP 2.	2016-2018
A társadalmi integráció erősítése (E-S1)	Rendezvénytér kialakítása	Tolna Város Önkormányzata	180	TOP 1.	2016-2018
	Antiszegregációs program	Tolna Város Önkormányzata, CKÖ	N/A	EFOP 1.	2015-től folyamatosan
	Különböző társadalmi helyzetű csoportok integrálása	Tolna Város Önkormányzata	N/A	EFOP 1.	2015-től folyamatosan
	Térségi közösségi és oktatási programok	Tolna Város Önkormányzata	N/A	TOP 7. / EFOP 3.	2015-től folyamatosan
	Térségi identitáserősítő rendezvények szervezése	Tolna Város Önkormányzata	N/A	TOP 2.	2015-től folyamatosan

3.7-2. táblázat: A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve

3.8 A VÁROS VONZÁSKÖRZETÉRE KIHATÁSSAL LÉVŐ FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEK (PROJEKTJAVASLATOK)

A város vonzaskörzetére is hatással lévő projektek és fejlesztések elsősorban CLLD keretében valósulnak meg. A CLLD a szükségletet vagy kihívást tapasztaló embereket helyezi vezető szerepbe, helyi szervezetek alakítják ki a stratégiákat és választják ki a projekteket. Ez a CLLD leginkább megkülönböztető jegye és legnagyobb előnye.

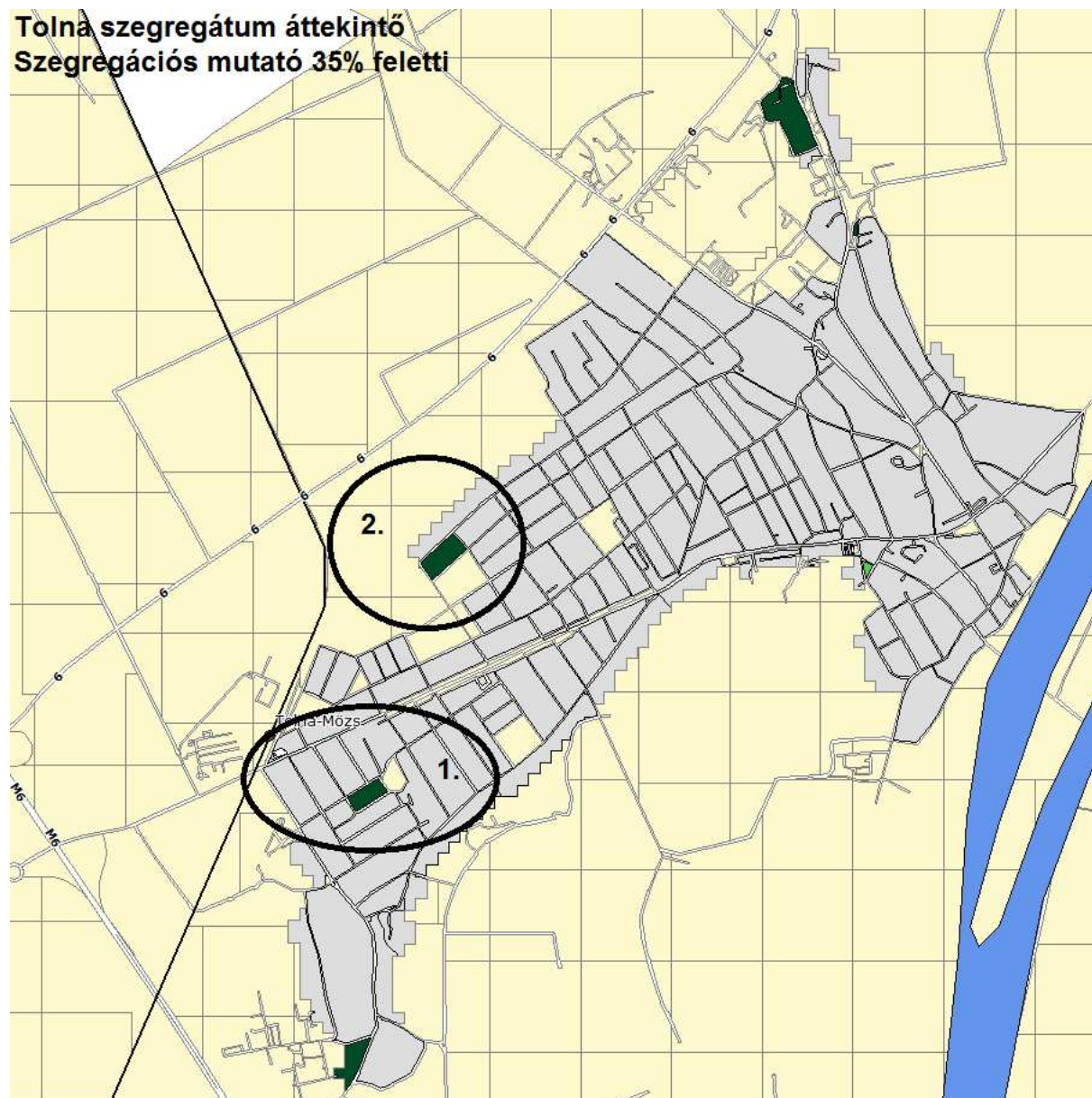
CLLD keretében megvalósítani kívánt, térségi jelentőségű beavatkozások:

- társadalmi befogadás, a romák és más hátrányos helyzetű csoportok szegregációja, a városi nélkülözés:
 - szegénységgel küzdő emberek által vezérelt, a társadalmi befogadásra vonatkozó helyi tervek támogatása (pl. szakértők és más érdekeltek segítségével),
 - közösség-szervezés és az önszervező csoportok létrejöttének támogatása, pl. személyre szabott tanácsadási módszerek, romák és nem romák közös csoportjaiban,
 - megosztáson alapuló rendszerek (pl. közösségi autózás, kerékpárkölcsonzók, kollektív kertek és telkek) támogatása, mikrohitel-rendszerek;
- munkahelyteremtés: szociális vállalkozások és szövetkezetek létrehozása a leszakadó munkaerőpiaci rétegek foglalkoztatására;
- fiatalok munkanélkülisége: segítségnyújtás a tanulásból a munkába való átmenetre (gyakornoki rendszerek, mentorprogramok);
- helyi vállalkozások erősítése: „vásárolj helyi terméket” kampányok, rövidre zárt ellátási láncok (pl. termelői piacok), helyi élelmiszerrendszerek megerősítése, közösségi finanszírozás kihasználása innovatív induló vállalkozások számára;
- éghajlatváltozás: lakások felújítása (pl. kalákában, vagy önkormányzati segítséggel helyi vállalkozók által), helyi energiatermelés (házi napelem, kollektor, talajszonda), energiatakarékosság.
- a város-vidék kapcsolatok: hátrányos helyzetű területek összekapcsolása lehetőségeket hordozó területekkel (pl. hátrányos helyzetű környékek a növekedési központokkal)
- kapcsolatok építése:
 - a kormányzás helyi, regionális és országos szintjei között (iskolák, kórházak és egyetemek)
 - szociális innovációs platform (szélesebb körben alkalmazható cserék, együttműködések és hálózatok építése).

4 ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM

4.1 A TELEPÜLÉS SZEGREGÁTUMAINAK ÉS SZEGREGÁCIÓ ÁLTAL VESZÉLYEZTETETT TERÜLETEINEK BEMUTATÁSA

A 2011. évi népszámlálási adatok alapján a KSH két szegregátumot jelölt meg a városban, ezek száma azonban a várossal történt egyeztetés alapján eggyel megnőtt, így háromra módosult. A Tolnán található három szegregátum közül kettő a város déli részén, a Mözsi városrészben, egy az Újvárosi városrészben található (alábbi ábra).

4.1-1. ábra: Tolna szegregátumait bemutató térképe

Forrás: 2011. évi népszámlálás, KSH.

A legkedvezőtlenebb mutatókkal az 1. számú szegregátum rendelkezik. A szegregációs index (a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül) ezen a területen 67,6%. A tömbben rendkívül magas a roma lakosság aránya, ez tovább erősíti a szegregáltságot. A lakóházak állapota vegyes, de nagyon sok a rossz állapotú épület, a szociális és foglalkoztatási mutatók kedvezőtlenek. A területen 35 lakás

található, közel egyharmaduk komfort nélküli, félkomfortos vagy szükséglakás, ez több mint hatszorosa a települési aránynak. A lakott lakások 14,3%-a egyszobás.

A 2. számú szegregátum lakossága vegyes, romák és nem romák egyaránt laknak a kertvárosi jellegű területen. A szegregátumban található házak nagy részének állaga jó, többségük 20-30 éve épült családi ház. A Határ utca és a Fém utca házai a leginkább gondozottak, a Gém utcában és a Gárdonyi Géza utcában azonban több leromlott állapotú, gondozatlan épület is található.

A 3. számú szegregátumot a KSH kartogramhoz tartozó táblázat nem azonosította szegregációval veszélyeztetett területként, ennek nyilvánvalóan az, az oka, hogy a 2011-es népszámláláskor az itt élők száma nem érte el az 50 főt. Azt, hogy 2015-ben a területen élő lakosság száma 60 fő, ez a tény legalább 20%-os népességszám növekedésre utal. A segélyezési adatok alapján a terület szegregátumnak minősül, mivel az adott terület segélyezési mutatói (lakásfenntartási támogatás, rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, rendszeres szociális segély) legalább kétszerese a város egészének mutatóinál.

A következő táblázatban összefoglalásra kerül a három szegregátum státusza.

	Társadalom (Demográfia – 2011.)	Társadalom (Foglalkoztatottság/ Segélyezés – 2011.)	Lakáshelyzet	Épített környezet / Közterületek minősége	Szolgáltatásokhoz (közintézményi/piaci jellegű) való hozzáférés	Etnikai szegregáció	Eddigi beavatkozások nyomán bekövetkezett változások
1-es számú szegregátum	<p>Lakosság szám: 159 fő.</p> <p>A lakosság közel 30%-a 14 éven aluli (ez duplája a városi arálynak) és mindössze 8,2 százaléka 60 éves vagy ennél idősebb – éppen harmada a városi adatnak. Alacsony státuszú lakosság aránya 67,6%.</p>	<p>A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 83,3%. LFT-ben részesülők száma 24 fő, RGYK-ban 49 fő és RSZS-ben 25 fő részesült.</p>	<p>A területen 35 lakás található, közel egyharmaduk komfort nélküli, félkomfortos vagy szükséglakás, ez több mint hatszorosa a települési arálynak. A lakott lakások 14,3 százaléka egyszobás.</p>	<p>A tömbben a vezetékes ivóvíz, a szennyvízhálózat, a közvilágítás egyaránt kiépített, a területen lévő házak pormentes úton elérhetőek.</p>	<p>A területen kizárólag lakóházak találhatóak. A városközpont 3 km-re található.</p>	<p>Többségükben romák laknak a területen.</p>	<p>A szociális városrehabilitációs fejlesztés eredményeként megvalósult a művelődési ház korszerűsítése, egy közpark és városi tér kialakítása egy kisméretű sportpályával. A Gyöngyvirág utcában két bérlakás került kialakításra és felújítására, komfortosításra, továbbá útépitésre is sor került. Iskolai felzárkóztatást, munkaerő-piaci beilleszkedést segítő programok, hagyományörzést</p>

								és közösségfejlesztést szolgáló akciók, valamint közbiztonsági és bűnmegelőzési programok is megvalósultak a területen.
2-es számú szegregátum	Lakosságszám: 84 fő. .A területen a 0-14 éves korúak aránya (19%) közel másfélszerese a városi mutatóknak. Alacsony státuszú lakosság aránya 40,7%.	A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 57,4%. LFT-ben részesülők száma 10 fő, RGYK-ban 17 fő és RSzS-ben 5 fő részesült.	A területen 24 lakás van, ebből három alacsony komfortfokozatú. Egyszobás lakás a szegregátumban nincs.	A szegregátumban található házak nagy részének fizikai állapota rendben van, többségük 20-30 éve épült családi ház. A Határ és a Fém utcák házai a leginkább gondozottak, a Gém utcában és a Gárdonyi Géza utcában azonban több leromlott állapotú, gondozatlan épület található. A tömbben a vezetőkecs ivóvíz,	A területen kizárólag lakóházak találhatóak. A városközpont 1,5 km-re található.	A lakosság vegyes, többségében nem romák laknak a területen.		

3-as számú szegregátum	Lakosságszám: 60 fő. A korosztályos arányról és az alacsony státuszú lakosság arányáról nincsenek adatok. A segélyezési arányok nagyon magasak.	A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül: nincs adat. LFT-ben részesülők száma 5 fő, RGYK-ban 12 fő és RSZS-ben 11 fő részesült.	A területen sok a leromlott állapotú elhanyagolt ház, igaz néhány kimondottan szép karbantartott épület is van. A Temető utcában található a leginkább leromlott állapotú házak.	a szennyvízhálózat, a közvilágítás egyaránt kiépített, a területen lévő házak pormentes úton elérhetőek.	A Szent István utca érintett házai számára a vezetékes ivóvíz, a szennyvízhálózat, a pormentes út és a közvilágítás teljes mértékben elérhető, a Temető utcai részről ellenben csak részlegesen.	Többségükben romák laknak a területen.	Érdemi változás nem történt.
------------------------	--	---	--	--	--	--	------------------------------

4.1-1. számú táblázat: Tolna város KSH által kijelölt és a város által jóváhagyott szegregátumainak státusza – a leg súlyosabb helyzetben lévő területek kiemelésével (témakörönként)

4.2 AZ ELMÚLT ÉVEKBEN TERVEZETT, ILLETVE MEGVALÓSÍTOTT, A SZEGREGÁTUMOKAT ÉRINTŐ BEAVATKOZÁSOK

A 2010-ben elkészített Integrált Városfejlesztési Stratégia óta több érdemi változás is történt az egyes szegregátumok infrastrukturális ellátottságában. Az 1. szegregátum lakónépessége csekély mértékben nőtt. A szociális és foglalkoztatási mutatók tekintetében nem áll rendelkezésre összehasonlítható adatsor.

A 4.2-1. táblázat tartalmazza azoknak a beavatkozásoknak az értékelését, amelyek az integráció érdekében tervezett megvalósítani a város a 2008-es IVS elkészítésekor.

Sajnálatosan az önkormányzat egyedül maradt a deszegregációs intézkedések megvalósításában, nincs olyan – helyi – civil szervezet, amely az elmúlt időszakban az alacsony státuszú családok támogatásában szerepet vállalt volna.

	Korábbi IVS antiszegregációs terv megvalósult intézkedései (zárójelben a cél sorszáma, amihez hozzájárul)	Eredmény /értékelés
Horizontális anti-szegregációs beavatkozások	Mobilizációs hajlandóság felmérése és program kidolgozása	Nem valósult meg.
	Óvodai nevelésből kimaradó gyermekek beazonosítása és visszaintegrálása.	Megvalósult. Intenzívebbé vált a szülőkkel való kapcsolatfelvétel a sikeres óvodáztatás érdekében.
	HHH gyermekek beazonosítása és ellátórendszeri integrálása	Megvalósult. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felmérése, szülők nyilatkoztatása megtörtént.
	HH tanulók iskolai felzárkóztatását segítő programok indítása	Részben megvalósult. Iskolai felzárkóztatást segítő programok megvalósultak a mözsi szociális városrehabilitációs projekt keretében. Az Útravaló ösztöndíj programban való részvétel folytatódott.
	Munkaerő-piaci integráció	Nem valósult meg.
	Alapfokú végzettség megszerzése és kompetencia alapú képzések támogatása.	Részben megvalósult. Munkaerő-piaci beilleszkedést segítő programok megvalósítására került sor a mözsi szociális városrehabilitációs projekt keretében.
	A munkanélküliség csökkentésére programok, információk biztosítása.	Nem valósult meg.
	Munkaerő-piaci integráció	Nem valósult meg.
Szegregátum 1.	Az infrastrukturális ellátottság javítása	Megvalósult. Útépítésre került sor a Gyöngyvirág és a Széchenyi utcákban.
	A szegregátum melletti üres terület átalakítása, szemétkerakás megakadályozása.	Megvalósult. A „mözsi gödör” helyén közpark, sportpálya épült.
	A területen található magántulajdonú lakásállomány	Nem valósult meg.

	Korábbi IVS antiszegregációs terv megvalósult intézkedései (zárójelben a cél sorszáma, amihez hozzájárul)	Eredmény /értékelés
	felújításának ösztönzése.	
	A területen található lakásállomány komfortosításának segítése.	Részben megvalósult. A területen található három önkormányzati bérlakás felújítása és komfortosítása megtörtént.

4.2-1. táblázat: A tervezett anti-szegregációs célú beavatkozások és azok eredményei (2007-2014) a városban

4.3 ANTI-SZEGREGÁCIÓS INTÉZKEDÉSI TERV

4.3.1 A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések

4.3.1.1 Anti-szegregációs célok

Tolna elemi érdeke és célja, hogy az egyenlő hozzáférés, az esélyegyenlőség és az integráció biztosításának elve az élet minden területén megvalósuljon a városban. Ehhez a lakhatási feltételek biztosítása mellett – széleskörű együttműködésen alapuló – többféle (szociális, képzési, foglalkoztatási) szolgáltatáshoz való hozzáférést javító intézkedések együttesével kívánunk hozzájárulni. Az alacsony státuszú lakosok integrációja előmozdításának elengedhetetlen feltétele az egyenlő hozzáférés biztosításán túl olyan szolgáltatások tervezése és megvalósítása, amelyek csökkentik munkaerő-piaci hátrányaikat, javítják foglalkoztatási esélyeiket, hozzájárulva ezzel az alacsony státusz megváltozásához.

Horizontális célok	Alcélok
1. Az esélyegyenlőség biztosítása a város minden fejlesztési beavatkozásánál, annak figyelembe vételével, hogy semmilyen fejlesztés nem járulhat hozzá a településen belüli, vagy kívüli szegregáció kialakulásához és erősödéséhez Az esélyegyenlőség, a szegregáció-mentesség biztosítása a településen	
2. Oktatási integráció biztosítása	Az iskolai sikeresség feltételeinek megteremtése. A lemorzsolódás csökkentése.
3. Az alacsony státuszú lakosság foglalkoztatási helyzetének javítása	A rendszeres munkajövedelemmel rendelkezők számának emelkedése. Az elsődleges munkaerő-piacon megjelenők számának növekedése.
4. A szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása	A szociális szolgáltatások színvonalának emelkedése. Új szociális szolgáltatások biztosítása.
5. Közösségi terek biztosítása	A szabadidő hasznos eltöltése feltételeinek biztosítása. Az iskolán kívüli, iskolai sikerességet segítő, programok helyszíneinek biztosítása.

Minden korosztály részére biztosítani a közösségi tereket.
--

4.3-1. táblázat: Az anti-szegregációs terv horizontális céljai és alcéljai

A szegregátumok megszüntetése középtávon nem lehetséges, ezért legfőbb célunk, hogy a rossz állagú ingatlanok felszámolásával, a mobilizációs lehetőségek megteremtésével a szegregációt oldjuk, a szegregátumokban élők számát csökkentsük. Emellett, hogy a területek rehabilitációjával megteremtjük az élhető lakókörnyezetet.

Terület specifikus célok	Szegregátum 1.	Szegregátum 2.	Szegregátum 3.
A településrendezésben a szegregációt csökkentő intézkedések megjelenítése, építési tilalom elrendelésével			X
Mobilizációs program kidolgozása az alacsony státuszú lakosság koncentrációjának csökkentése érdekében	X		X
A szegregátumban élők számának csökkentése, a szegregáció oldása szociális bérlakásokkal	X		X
A közüzemi tartozások csökkentése előrefizetés, kártyás mérőórákkal	X	X	X
A szociális városrehabilitációs program közösségfejlesztő programjainak továbbvitele	X		

4.3-2. táblázat: Az anti-szegregációs terv terület specifikus céljai és azok relevanciája az egyes szegregátumokban

4.3.1.2 Általános – horizontális anti-szegregációs intézkedések

A társadalmi egyenlőtlenségek megszüntetése és ezen belül a területi vagy más típusú szegregáció feloldása Tolna város számára a fenntartható városfejlődés alapja. Ennek tudatában a város messzemenőig figyelembe veszi a jövőben megvalósuló fejlesztéseinél, hogy azok nem okozhatják sem horizontálisan, sem területileg a szegregáció kialakulását, vagy erősödését. Az önkormányzat az általa működtetett intézményekkel, a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal, az egyházakkal, egyházi szervezetekkel és a városban és a városért dolgozó civil szervezetekkel együttműködik annak érdekében, hogy a településen az esélyegyenlőség és a szegregáció-mentesség a mindennapok részévé váljon. A megállapodás eredményeként **Integrációs kerekasztalt** hoz létre, amely meghatározott időközönként áttekinti a legrosszabb helyzetű családok, a szegregátumokban és szegregációval veszélyeztetett területeken élő lakosság helyzetét, megvizsgálja annak lehetőségét, hogy a rendelkezésére álló eszközök (pl. közfoglalkoztatás) elérik-e ezeket a családokat, és amennyiben nem, intézkedéseket javasol a városvezetésnek a helyzet javítására. A kerekasztal figyelemmel kíséri az esetleges diszkriminációs folyamatokat és összehangolt intézkedésekkel megszünteti azt.

Az anti-szegregációs beavatkozások egyes elemei megkülönböztethetőek aszerint, hogy egyes intézkedések az infrastruktúra javítására vagy az emberek és közösségeik fejlesztésére irányulnak.

Kijelenthető, hogy e két fajta beavatkozás együttesen képes a legeredményesebb hatást elérni. Mindezek alapján a város által alkalmazott intézkedések is mind a két fejlesztési fókuszot tartalmazzák.

A városvezetés meggyőződése, hogy az esélyteremtés legfontosabb eszközét a megfelelő színvonalú és mindenki számára hozzáférhető oktatás jelenti. Ennek érdekében az óvodai nevelésben és az iskolai oktatásban résztvevő feladat-ellátási helyek között a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egyenletes eloszlását biztosítani kell.

Az óvodai feladat-ellátási helyeken a sajátos nevelési igényű, a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számát és arányát a következő táblázat foglalja össze.

Óvoda	Gyermekek létszám, fő	SNI, fő (%)	HH, fő (%)	ebből HHH, fő (%)
Pitypang Óvoda	115	2 (1,7%)	18 (15,6%)	7 (6,1%)
Gesztenyés kert Óvoda	73	0 (0%)	13 (17,8%)	3 (4,1%)
Selyem Óvoda	72	1 (1,4%)	15 (20,8%)	8 (11,1%)
Aprajafalva Óvoda*	66	8 (12,1%)	27 (40,9%)	13 (19,7%)
Zöldkert Óvoda	46	0 (0%)	5 (10,9%)	1 (0,055)

4.3-3. táblázat: A tolnai óvodákba járó gyermekek száma, a HH, a HHH és az SNI-s tanulók száma és aránya
 Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás, 2015. *: a mözsi szegregátumban lakó gyerekek ide járnak óvodába

A táblázat elemzésekor látható, hogy a mözsi Aprajafalva Óvodába járó gyermekek között kiugróan magas az SNI, HH és HHH gyermekek száma, aránya. A város északkeleti részén lévő Selyem Óvoda mutatói is rendkívül kedvezőtlenek, főként a HHH gyermekek aránya. Meg kell vizsgálni annak lehetőségét, hogy lehet a jelenleginél arányosabb eloszlást biztosítani. A településen belüli távolságok megnehezítik a helyzet megoldását. A jelenlegi helyzet valószínűsíthetően fennmarad, ezért a településen élő gyermekek körében fel kell mérni a sajátos nevelési igényű (SNI) és a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal (BTM) küzdő gyermekeket. Az óvodában heti egy alkalommal biztosítani szükséges Alapozó terápiát¹ az 5. életévet betöltött gyermekek részére. A terápia alkalmas a képességek sokirányú fejlesztésére, esetleges képességbeli hiányosságok pótlására, illetve a megkésett beszédfejlődésű, valamint a különböző részfunkció zavaros (térirány zavaros, dyslexia-, dysgráfia veszélyeztetett) gyermekek fejlesztésére. Nagyon jól alkalmazható továbbá figyelem- és magatartás zavaros gyermekek kezelésére is. A terápia intenzíven el kell, hogy érje az Aprajafalva és a Selyem óvodákat. E két óvoda eszközellátottságának fejlesztése kiemelt feladat.

Az iskolai feladat-ellátási helyeken a sajátos nevelési igényű, a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számát és arányát a 7. számú táblázat foglalja össze.

Iskola	Gyermekek létszám, fő	SNI, fő (%)	HH, fő (%)	ebből HHH, fő (%)
Wosinsky iskola	369	20 (5,4%)	39 (10,6%)	21 (5,7%)
Széchenyi iskola	214	12 (5,6%)	21 (9,8%)	4 (1,9%)
I. István iskola (Mözs)	65	6 (9,2%)	27 (41,5%)	19 (29,2%)

4.3-4. táblázat: A tolnai óvodákba járó gyermekek száma, a HH, a HHH és az SNI-s tanulók száma és aránya
 Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás, 2015.

A mözsi iskola (csak alsó tagozat) adatai kiugróan magasabbak, mint a másik két iskoláé. A Wosinsky-ba járó gyerekek között közel háromszor annyi HHH tanuló jár, mint a Széchenyi iskolába. Ennek oka,

¹ <http://lajtorjastudio.hu/tudastar/alapozo-terapia/>

hogy a mözsi gyerekek többsége a Wosinskyba megy felső tagozatra. Az I. István Általános Iskola pedagógusait fontos lenne pedagógiai asszisztenssel támogatni.

A devianciák kiszűrése, a megfelelő fejlődés és a sikeres felnőtté válás érdekében létre kell hozni egy, a gyermekek sikeres előrehaladását a középpontba állító szakmaközi hálózatot, amely a rendszeresen megtartott szakmai műhelyek keretében összehangoltabb, eredményesebb és hatékonyabb szolgáltatásokat tud biztosítani. A hálózat működtetésének célja, hogy a gyerekekkel foglalkozó szakemberek közvetlenül szerezzenek ismereteket egymástól, mindezt a jelzőrendszer hatékonyabb működtetése érdekében. A hálózatban az alábbi szakterületek képviselői kerülnek meghívásra: közoktatási intézmények munkatársai (vezetői), egészségügyi intézmények, szociális és családsegítő munkatársak, igazgatási és foglalkoztatási intézmények munkatársai (vezetői).

A nyári szünetben nyári napközi biztosítása szükséges, étkeztetéssel egybekötve, a hátrányos helyzetű tanulók részére. Olyan foglalkozások lebonyolítására van szükség, melyek biztosítják a gyermekek felzárkózási esélyeinek növelését és a szabadidő értelmes eltöltését.

A hátrányos helyzetű általános iskolás tanulók egyéni és csoportos fejlesztését, illetve a szabadidő hasznos eltöltését célzó tanoda létrehozása szükséges annak érdekében, hogy az ide járó gyerekek iskolai előmenetelét támogassák. A nem formális tanulási módszerekre épülő kompetencia-fejlesztés elősegíti az iskolai sikerességet és erősíti a továbbtanulási motivációkat, esélyt teremthet az érettségit adó középiskolákba történő bejutáshoz is. Jelenleg a Sztárai Mihály Gimnáziumba mindössze három halmozottan hátrányos helyzetű tanuló jár.

A hátrányos helyzetű gyermekek lemorzsolódásának megelőzése, az utcai devianciák, a fiatalkori bűnözővé válás elkerülése és a BTM nehézségekkel küzdő gyermekek problémáiban való segítségnyújtás biztosítása érdekében Kortárs-segítők képzését támogatjuk. A KLIK helyi tankerületével együttműködve segítjük az iskolai drogprevenció, a stressz prevenció és a családi életre nevelés témakörökből rendhagyó órák rendezését. A kortárscsoport fontos helyszín a serdülők számára, hogy elsajátítsák a személyiségfejlődésükhöz szükséges készségeket, a társas viselkedési formákat.

KLIK helyi tankerületével együttműködve segítjük az iskolai drogprevenció, a stressz prevenció és a családi életre nevelés témakörökből rendhagyó órák rendezését. A kortárscsoport fontos helyszín a serdülők számára, hogy elsajátítsák a személyiségfejlődésükhöz szükséges készségeket, a társas viselkedési formákat.

Általánosan elmondható, hogy a középiskolába járó hátrányos helyzetű diákok körében rendkívül magas a lemorzsolódók aránya. Ennek csökkentésére az önkormányzat speciális ösztöndíjat hoz létre, amely motiválja a diákok iskolai sikerességét és az oktatási intézményekben történő benmaradásukat.

A megfelelő színvonalú szociális munka biztosítása érdekében rendkívül fontos a szociális területen dolgozók továbbképzése. Új gyakorlatok, lehetőségek megismerésére és újfajta tevékenységek bevezetésére van szükség. Emellett rendkívül fontos, hogy a segítő szakemberek számára támogatást nyújtsunk a segítő munka során jelentkező testi, szellemi, érzelmi kimerülés megelőzése érdekében, a családsegítő munka fejlesztésében. Mindezek mellett rendkívül fontos, hogy a szociális szakemberek leterheltsége csökkenjen, ezért a szociális intézmény családsegítő és gyermekjóléti

szolgáltatást ellátó részlegének kapacitását növelni szükséges. A megnövelt kapacitás hozzájárulhat ahhoz, hogy a szegregátumokban élők, a város kevésbé iskolázott és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkező lakosai, közülük kiemelten a szociális bérlakásban élők a jelenleginél nagyobb odafigyelést kapjanak.

Horizontális cél	Megvalósítást célzó intézkedés	Felelős	Lehetséges pénzügyi forrás	Megvalósulás lehetséges időtávja
1. Esélyegyenlőség biztosítása	a HEP fórum és a szociálpolitikai kerekasztal működtetése, az integrációs feladatokra is tekintettel A HHH gyerekek aránya kiegyenlítettségének biztosítása az óvodai feladatellátási helyek között. Ennek érdekében az önkormányzat egyeztetést kezdeményez a KLIK helyi tankerületével. Alapozó terápia biztosítása szűrést követően az 5. életévét betöltött óvodások részére	Polgármester, együttműködve a RNÖ elnökével Jegyző	Nem releváns Nem releváns	2015-2023 2015-2023
2. Oktatási integráció biztosítása	A városban működő nyári napközis szervezésének életévét betöltött óvodások részére koordinálása Tanoda létrehozása	Óvodavezetők Polgármester	Saját forrás nem releváns	2016-2023 2016-2023
3. Az alacsony státuszú lakosság foglalkoztatási helyzetének javítása	HHH középiskolás diákok ösztöndíj támogatási rendszerének kialakítása és megvalósítása Alacsony státuszú lakosokat foglalkoztató közmunkaprogram	Polgármester, együttműködve a RNÖ elnökével Polgármester	EFOP I. prioritási tengely Saját forrás	2016-2023 2018-2023
4. A szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása	Szakmaközi hálózat működtetése, szakmai műhelyek szervezése a jelzőrendszer sikeresebb működtetése érdekében Szociális szakemberek képzése	Polgármester	Nem releváns	2016-2023
5. Közösségi terek biztosítása	Tanoda szolgáltatás helyszínéül épület biztosítása	Polgármester	Pályázati forrás Pályázati forrás	2015-2017 2015-2017

4.3-5. táblázat: Az anti-szegregációs terv tervezett, horizontális intézkedései

4.3.1.3 Terület (szegregátum) specifikus anti-szegregációs intézkedések

A Tolnán található három szegregátum közötti kettő (2. és 3. szegregátumok) teljesen a település szélén található, az 1. pedig a Mözsi városrész közepén.

A szegregátumok – méretükből és az ott található ingatlanok magas számából adódóan – nem szüntethetőek meg. A tömbökben főként magántulajdonú épületek találhatók.

Az 1. számú szegregátum szociális városrehabilitációs program akcióterülete volt. A projekt – mely 2014 végén zárult - során a mözsi művelődési ház korszerűsítésére és fejlesztésére került sor, az egykori hulladéklerakó területén egy közparkot és egy városi teret alakítottak ki egy kisméretű sportpályával. A szegregátum területen (a Gyöngyvirág utcában) két bérlakás került kialakításra és felújításra, komfortosításra, továbbá utakat is építettek. A projekt „soft” elemei között voltak iskolai felzárkóztatást, munkaerő-piaci beilleszkedést segítő programok, hagyományőrzést és közösségfejlesztést szolgáló akciók, valamint közbiztonsági és bűnmegelőzési programok. A program lezárultával, annak eredményeit fent kell tartani. A legfontosabb, hogy a közösségfejlesztési programok folytatódjanak, a közeli mözsi kultúrház erre a feladatra alkalmas. Megfelelő pályázati források meghirdetéséig az önkormányzat heti vagy havi rendszerességgel játszóházat szervezhetne saját forrásaiból, akár önkéntesek és kulturális közfoglalkoztatottak bevonásával.

A 2. szegregátum területén néhány rosszabb állapotú, magántulajdonban lévő ház található. Külön beavatkozást a terület nem igényel.

A 3. szegregátum területén is több, romló állagú magántulajdonú ház található. Annak érdekében, hogy ne bővüljön a terület további épületekkel, építési tilalom elrendelése szükséges.

A szegregátumokon kívül, integrált lakókörnyezetben, bérlakások kialakításával szükséges a szegregátumok oldását, az ott élők számának csökkentését elősegíteni.

A közműszolgáltatókkal együttműködve kártyás mérőórák kihelyezését szükséges kezdeményezni azon családok esetében, ahol a közművek díjhátralék miatt lekötésre kerültek az ingatlanokról.

Szegregátum sorszáma	Konkrét intézkedés/ beavatkozás	Érintett terület specifikus cél	Felelős partner	Lehetséges pénzügyi forrás	Megvalósulás lehetséges időtávja
3. szegregátum	A településrendezésben a szegregációt csökkentő intézkedések megjelenítése, építési tilalom elrendelésével	A szegregáció erősödésének megakadályozása	Polgármester	Nem releváns	2015
1. és 3. szegregátum	Mobilizációs program kidolgozása az alacsony státuszú lakosság lakosság koncentrációjának csökkentése érdekében	A szegregáció erősödésének megakadályozása	Polgármester	Saját forrás, START Munkaprogram	2015-2016
1. és 3. szegregátum	A szegregátumban élők számának csökkentése, a szegregáció oldása szociális bérlakásokkal	A szegregáció erősödésének megakadályozása	Polgármester	EFOP, II. prioritási tengely	2016-2023
1., 2. és 3. szegregátum	A közüzemi tartozások csökkentése előrefizetés, kártyás mérőórákkal	Az elvárható életminőséghez szükséges elősegítése	Polgármester	Saját forrás	2015-2023
1. szegregátum	A szociális városrehabilitációs program közösségfejlesztő programjainak továbbvitele	Az elvárható életminőséghez szükséges elősegítése	Polgármester	Saját forrás, EFOP	2016-2023

4.3-6. táblázat: Az anti-szegregációs terv tervezett, szegregátum specifikus intézkedései

4.3.1.4 Az anti-szegregációs beavatkozások ütemezése

Intézkedés	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Integrációs kerekasztal létrehozása és működtetése	X	X	X	X	X	X	X	X	X
A HHH gyerekek aránya kiegyenlítetttségének biztosítása az óvodai és iskolai feladatellátási helyek között	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Alapozó terápia biztosítása szűrést követően az 5. életévét betöltött óvodások részére		X	X	X	X	X	X	X	X
Nyári napközi biztosítása		X	X	X	X	X	X	X	X
Tanoda létrehozása		X	X	X	X	X	X	X	X
HHH középiskolás diákok ösztöndíj támogatási rendszerének kialakítása és megvalósítása		X	X	X	X	X	X	X	X
Alacsony státuszú lakosokat foglalkoztató vállalkozások adókedvezményben részesítése	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Szakmaközi hálózat működtetése, szakmai műhelyek szervezése a jelzőrendszer sikeresebb működése érdekében	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Szociális szakemberek képzése	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Tanoda szolgálatás helyszínüi épület biztosítása	X	X	X	X	X	X	X	X	X
A településrendezésben a szegregációt csökkentő intézkedések megjelenítése, építési tilalom elrendelésével									
Mobilizációs program kidolgozása az alacsony státuszú lakosság koncentrációjának csökkentése érdekében	X	X							
A szegregátumban élők számának csökkentése, a szegregáció oldása szociális bérlakásokkal		X	X	X	X	X	X	X	X
A közüzemi tartozások csökkentése előrefizetés, kártyás mérőórákkal	X	X	X	X	X	X	X	X	X
A szociális városrehabilitációs program közösségfejlesztő programjainak továbbvitele		X	X	X	X	X	X	X	X

4.3-7. táblázat: Az anti-szegregációs terv intézkedéseinek ütemezése

4.3.1.5 A tervezett fejlesztések szegregációs hatásainak kivédésére hozott intézkedések

A projektfejlesztés során általánosan tartózkodni kell attól, hogy bármilyen beavatkozás esélyegyenlőtlenséghez, diszkriminációhoz, szegregációhoz, vagy ezek konzerválódásához járuljon hozzá. A projektfejlesztés dokumentumainak, a település stratégiai dokumentumainak és a település helyi rendeleteinek elkészítésekor ugyanezen elvek kell, hogy érvényre jussanak.

A projektfejlesztés során elemi érdekünk a tervezett tevékenységek társadalmi elfogadottsága. Mind az előkészítés, mind a megvalósítás során biztosítjuk a társadalmi párbeszéd lehetséges formáit. A Roma Nemzetiségi Önkormányzatot bevonjuk ezen folyamatokba.

A közösségi térként és szociális, oktatási célra is használt épületet integrált lakókörnyezetben alakítjuk ki, hogy biztosítsuk a többségi társadalom tagjainak a részvételét a szolgáltatásokban. A különböző fejlesztések fizikai megközelíthetőségének tervezése elengedhetetlen a mindenki számára biztosított hozzáférés érdekében.

Célirányos kampányt tervezünk minden fejlesztés, program, a település életét befolyásoló esemény, illetve a településen megjelenő szolgáltatás, esemény széles körű megismertetésére, a hátrányos helyzetű csoportok tájékoztatására.

4.3.1.6 A szegregációt okozó folyamatok megváltoztatására, hatásuk mérséklésére teendő intézkedések

A szegregációt okozó folyamatok hátterében különböző okok húzódnak meg, közülük a legfontosabb az alacsony iskolai végzettségből következő munkanélküliség, a legrosszabb minőségű lakhatáshoz történő hozzáférés lehetősége, az eladósodás és ennek következtében a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés szűkülése.

A legtöbb önkormányzat gazdálkodása feszített, sokszor az alapvető fejlesztésekre sem jut forrás. A településen élő legszegényebb családok támogatását ennek ellenére fel kell vállalniuk az önkormányzatoknak, annak érdekében, hogy helyzetük javuljon, körük ne bővüljön.

A rossz szociális helyzetben lévő családokon leginkább az segít, ha tagjai munkához jutnak, ez az alapfeltétele annak, hogy jobb helyzetbe kerüljenek. Nagyon fontos továbbá, hogy a legszegényebb családok, köztük a romák gyermekei integrált környezetbe járjanak óvodába, iskolába, hiszen ez az alapja annak, hogy egy kedvezőtlen lakhatási körülmények között élő gyermek minél tovább maradjon az iskolarendszerben (szakképző intézmény, középiskola, felsőoktatás), ezáltal életpálya esélyei javuljanak. A lakhatási programok megvalósításánál elsődleges szempont megakadályozni, hogy a legszegényebbek egy tömbben lakjanak, mivel ez gettósodási folyamatot indíthat el.

Szegregálódási folyamatokat indíthat el, ha egy városrész leromlása elindul, az önkormányzat felelőssége, hogy ha ezt észleli, gyorsan reagáljon. Az önkormányzatban, ha valóban kialakul a tulajdonosi szemlélet, mindent el fog követni, hogy a leromló területek további pusztulását megállítsa. Ennek egyik eszköze lehet a hiányzó közszolgáltatások elérhetővé tétele, akár azok átszervezésével.

Az önkormányzat e megnevezett célok elérése érdekében az 1.3.1.2 (horizontális) és 1.3.1.3 (terület specifikus) alfejezetekben ismertetett intézkedéseket vállalja.

A fentebb jelzett problémák és lehetséges megoldások – az integrált oktatás kivételével – forrásigényesek, ezért az önkormányzatoknak törekedniük kell arra, hogy megtalálják azokat a külső, leginkább pályázati forrásokat, amelyek segítségével településük legrosszabb helyzetben lévő családjait tudják támogatni

4.3.1.7 Együttműködő partnerek

4.3.1.8 Az Anti-szegregációs terv megvalósításának nyomon követése – monitoring

A jelen Anti-szegregációs Program (ASZP) vállalásaként létrehozandó Integrációs kerekasztal folyamatosan vizsgálja a tervezett intézkedések és célok megvalósulását, erről évente összefoglalót készít. Figyelemmel kíséri a szegregációval veszélyeztetett terület és romló helyzetű külterületek, illetve a városban élő legszegényebb családok helyzetét. Az ASZP elfogadását követő második év végén az Integrációs kerekasztal felülvizsgálja a megfogalmazott célok relevanciáját, a változó helyzetre reagálva felülvizsgálja eredeti célkitűzéseit. Ezt az eljárást össze kell kötni az ITS felülvizsgálatával annak érdekében, hogy a két dokumentumban rögzített célrendszer összehangoltsága biztosított legyen.

Tolna Város Önkormányzata a hozzá tartozó valamennyi területen kötelezettséget vállal az Anti-szegregációs Intézkedési Tervben foglaltak érvényesítésére és megvalósítására. Az irányítása alatt lévő, fennhatósága és felügyelete alá tartozó szervek és intézmények számára kötelezővé teszi, hogy döntéseik és tevékenységük során a kialakult területi és/vagy etnikai szegregációs folyamatok megfordítására kell, hogy törekedjenek, azok a szegregáció kialakulását és fennmaradását semmilyen formában nem segíthetik elő.

5 A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

5.1 KÜLSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK

A településrendezési eszközök különböző típusait, szintjeit és hierarchiáját, egymással való kapcsolatait, illetve az ITS helyét ebben a tervrendszerben az 5.1-1. ábra mutatja be. Minden alacsonyabb szintű terv a célrendszerét a felette álló – magasabb szintű – terv célrendszerét figyelembe véve, azokhoz igazítva alakítja, így az alacsonyabb szintű tervek egyre részletesebben dolgozzák ki a kitűzött célokhoz vezető konkrét megoldásokat, javaslatokat.

5.1.1 A stratégia és a rendezési tervek összhangja

Az országos és megyei területrendezési terv Tolnára vonatkozó megállapításait a Megalapozó Vizsgálat részletesen tartalmazza. Az ITS középtávú célrendszere és beavatkozásai e tervekkel összhangban kerültek meghatározásra. A stratégiában lévő jelentősebb rendezési típusú fejlesztések szerepelnek a területrendezési tervekben

A tervezés jelenlegi szakaszában az előzetes fejlesztési elképzelések összhangban vannak a területek jelenlegi funkciójával, így a szabályzatok módosítására most nincs szükség. Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósítása során, az adott beavatkozások véglegesítése közben szükség lehet a tervezett beavatkozások és a települési rendezési tervek, valamint a HÉSZ illeszkedésének újbóli összevetésére, illetve utóbbi dokumentumok szükség szerinti módosítására vagy a fejlesztések újragondolására.

5.1.2 A stratégia és a fejlesztési tervek összhangja

A 2014-2020 fejlesztéspolitikai időszak kialakításakor a közös európai célkitűzést, irányelveket alapul véve határozták meg azokat a pontokat, amelyeket el kell érni ahhoz, hogy Európa globálisan, Magyarország pedig EU-s összehasonlításban versenyképes maradjon. Az összes tagállamnak a 11 tematikus célhoz kell igazítania saját fejlesztési terveit, biztosítva a dokumentum számszerűsített céljainak elérését. Az integrált településfejlesztési stratégia és az Európa2020 Stratégia tematikus céljainak összhangját az 5.1-1. táblázat mutatja.

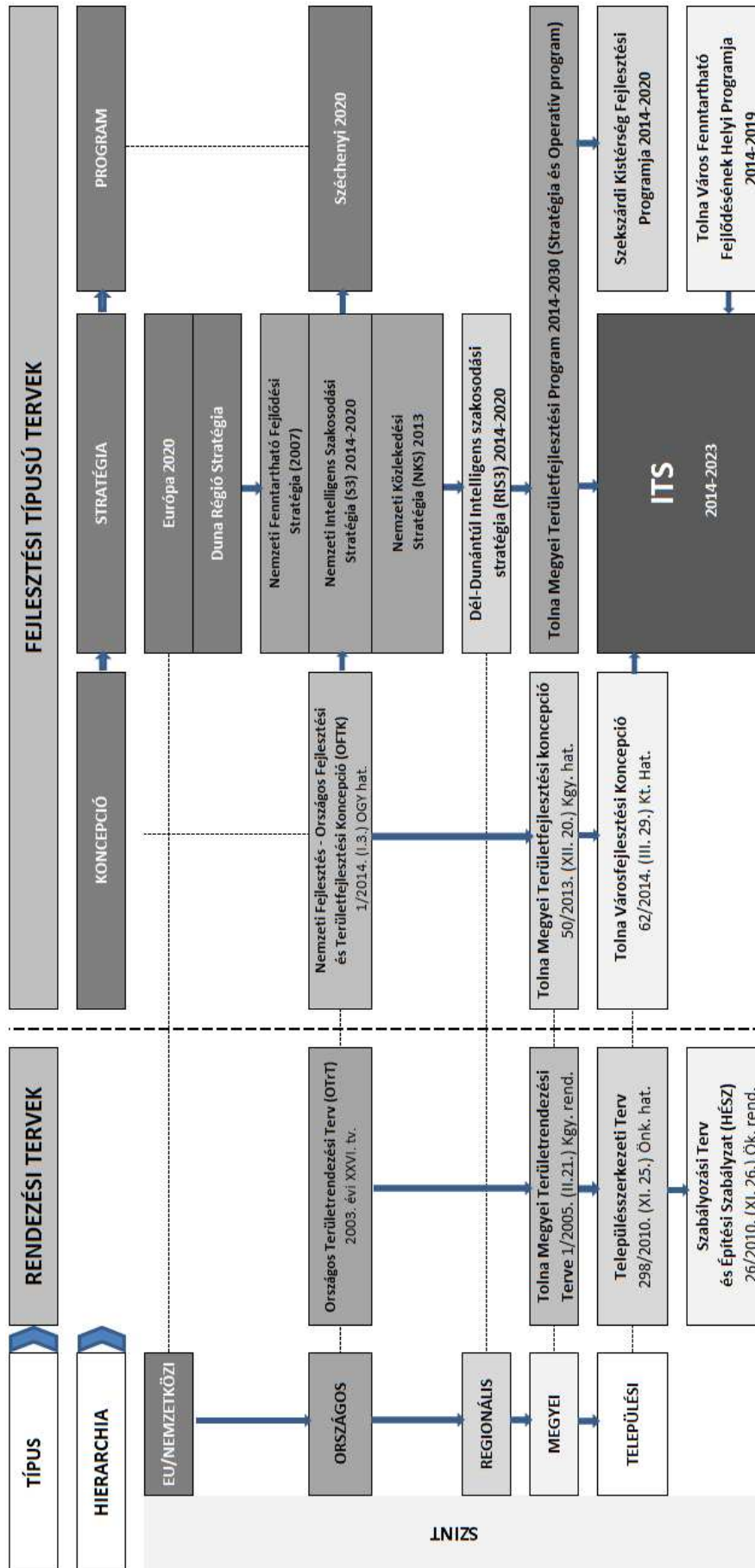
Mivel az ITS célrendszere egyértelműen kapcsolatba hozható a 11 uniós szintű kohéziós politikai tematikus céllal, ezáltal illeszkedik a Magyarország Partnerségi Megállapodás a 2014-2020-as fejlesztési időszakra című dokumentum céljaihoz, s az operatív programok célrendszeréhez, illetve az általuk támogatni kívánt prioritásokhoz. Ennek megfelelően kerültek a beavatkozások finanszírozási lehetőségei is meghatározásra.

A stratégia illeszkedése az Európai Unió Duna Régió Stratégiához

Az EU Duna Régió Stratégiájának célja a dunai makrorégió fenntartható fejlesztésének az elősegítése, a természeti területek, tájak és kulturális értékek védelme. A Stratégiával lehetőség nyílik a Duna régió, s ezzel Közép-Európa versenyképességének fejlesztésére, a gazdasági fellendítésére, a megvalósuló projekteken keresztül új munkahelyek megteremtésére 11 tematikus cél megjelölésével. Az integrált településfejlesztési stratégia és az EU Duna Régió Stratégia tematikus céljainak összhangját az 5.1-2. táblázat mutatja.

A stratégia illeszkedése az OFTK-hoz

A 2014. januárban elfogadott Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK) négy hosszú távú – 2030-ig szóló – átfogó fejlesztési célt és ezek elérése érdekében tizenhárom specifikus célt, köztük hét szakpolitikai jellegű és hat területi célt fogalmaz meg. Az integrált településfejlesztési stratégia és az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió tematikus céljainak összhangját az 5.1-3. táblázat mutatja.

5.1-1. ábra: A stratégia helye a fejlesztési és rendezési tervek rendszerében

A stratégia illeszkedése a Tolna megye Területfejlesztési Konceptiójához és Programjához

A Tolna megye Területfejlesztési Konceptió azzal a céllal készült, hogy kijelölje Tolna megye lehetséges kitörési pontjait, meghatározza azokat a főbb fejlesztési irányokat, amelyre a megye a 2030-ig terjedő időszakban különös hangsúlyt kíván fektetni. Az „Itthon Tolnában” jövőképe kilenc stratégiai célt tartalmaz, melyek az alábbi három átfogó cél kör szerveződik.

- I. A megye gazdasági potenciáljának növelése, a vállalkozói aktivitás erősítése*
- II. Társadalmi megújulás*
- III. A vidékies térségek gazdasági szerepvállalásának megerősítése és vonzó vidéki élettér megteremtése*

Tolna megye Területfejlesztési Programja a koncepció jövőképehez és stratégiai céljaihoz illeszkedve két területi, három horizontális és az alábbi négy specifikus célt fogalmazza meg.

- 1. Gazdaság – Növekvő jövedelem, foglalkoztatás*
- 2. Fenntarthatóság – Élhető környezet*
- 3. Köztevékenységek – Javuló közviszonyok*
- 4. Fejlesztések hasznos és hatékony intézményrendszerének kialakítása*

A Program operatív része a tervezett középtávú célokat és beavatkozásokat öt prioritás köré szervezi, amelyek az ITS-hez való illeszkedését az 5.1-4. táblázat mutatja be.

A stratégia illeszkedése a településfejlesztési koncepcióhoz

Tolna 2014-ben készült településfejlesztési koncepciója a város hosszútávú célrendszerét a megye fejlesztési elképzeléseit is figyelembe véve három fő tématerületet határozott meg:

- I. Egészséges, lakható város, ahol jó a társadalmi közérzet, megfelelő az ellátás, igényes a települési környezet, amellyel azonosulnak lakói, a befektetőket és a turistákat pedig vonzza, amely táji környezetét és épített értékeit tiszteletben tartja*
- II. Elérhetőségének javulására alapozva erősíti kistérségi szerepét, és komplexsége teszi gazdasági szerkezetét*
- III. Partneri viszonyban a térség más településeivel, az országos és megyei fejlesztési elképzeléseket figyelembe véve alakítja ki fejlesztési terveit, programjait, ezzel is növelve saját esélyét a fejlesztési források megszerzéséért folytatott versenyben.*

A koncepció és az integrált településfejlesztési stratégia egymásra épülése a 2.1. fejezetben került bemutatásra.

Átfigó célok	Tematikus célok	(1) a kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció erősítése;	(2) az IKT-hoz való hozzáférések, azok használatának és minőségének a javítása;	(3) a kv-k, (az EMTA esetében) a mezőgazdasági, illetve (az ETHA esetében) a halászati és akvakultúra-ágazat versenyképességének a növelése;	(4) az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban;	(5) az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatmegelőzés és -kezelés előmozdítása;	(6) a környezet megővése és védelme és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása;	(7) a fenntartható közlekedés előmozdítása és szűk keresztmetszetek megszüntetése a kulcsfontosságú hálózati infrastruktúrában;	(8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása;	(9) a társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;	(10) az oktatásba, és a képzésbe, többek között a szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében;	(11) a hatóságok és az érdekelt felek intézményi kapacitásának javítása és hatékony közigazgatáshoz történő hozzájárulás.
i	T1. Vonzó városközpont kialakításának folytatása											
	T2. A Holt-Duna parton városi rekreációs terület kialakítása											
	T3. Környezetkímélő városi és térségi közlekedésfejlesztés és energiagazdálkodás											
	T4. Humán infrastruktúra minőségi fejlesztése, sport- és rekreációs területek kialakítása											
	T5. Gazdaságfejlesztésre alkalmas területek fejlesztése, gazdasági együttműködések kialakítása											
	T6. A térség turisztikai kínálatának bővítése											
	T7. A térségi mezőgazdasági termelésre alapozott ellátólánc kialakítása											
	T8. Az identitás-tudat erősítése											
	T9. A szociális intézményrendszer megerősítése											
	T10. A társadalmi integráció erősítése											
ii												
iii												

5.1-1. táblázat: A stratégia illeszkedése az Európai unió fejlesztéspolitikájához

Átfogó célok	Tematikus célok	1. A mobilitás és a multimodalitás fejlesztése	2. A fenntartható energia használatának ösztönzése	3. A kultúra és az idegenforgalom, valamint az emberek egymással való kapcsolattermésének előmozdítása	4. A vizek minőségének helyreállítása és megőrzése	5. Környezeti kockázatok kezelése	6. A biodiverzitás, a táj, valamint a levegő- és talajminőség megőrzése	7. Tudásalapú társadalom kialakítása a kutatás, oktatás és az információs technológiák segítségével	8. A vállalkozások versenyképességének, beleértve a vállalkozások közötti regionális együttműködések (klaszterek) fejlesztésének támogatása	9. Az emberi erőforrásba és képességekbe való befektetés	10. Intézményrendszer kibővítése és az intézményi együttműködés megerősítése	11. A biztonság javítása, a súlyos bűncselekmények és a szervezett bűnözés jelentette kihívásokkal való megküzdés közös munkával
I	T1. Vonzó városközpont kialakításának folytatása											
	T2. A Holt-Duna parton városi rekreációs terület kialakítása											
	T3. Környezetkímélő városi és térségi közlekedésfejlesztés és energiagazdálkodás											
	T4. Humán infrastruktúra minőségi fejlesztése, sport- és rekreációs területek kialakítása											
	T5. Gazdaságfejlesztésre alkalmas területek fejlesztése, gazdasági együttműködések kialakítása											
	T6. A térség turisztikai kínálatának bővítése											
	T7. A térségi mezőgazdasági termelésre alapozott ellátólánc kialakítása											
	T8. Az identitás-tudat erősítése											
	T9. A szociális intézményrendszer megerősítése											
	T10. A társadalmi integráció erősítése											
II												
III												

5.1-2. táblázat: A stratégia illeszkedése az Európai Unió Duna Régió Stratégiájához

Átfogó célok	1. Versenyképes, innovatív gazdaság	2. Eltekpes vidék, egészséges az élelmiszer-feldolgozóipar fejlesztése	3. Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság	4. Kreatív tudástársadalom, placképes készségek, K+F+I	5. Értéktudatos és szolidáris öngondoskodó társadalom	6. Jó állam, szolgáltató állam és biztonság	7. Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, környezetünk védelme	8. Az ország makro-regionális szerepének erősítése	9. A többközpontú térszerkezetet biztosító városahálózat	10. Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése	11. Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése	12. Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösszhang elősegítése	13. Összekapcsolt terek: az elérhetőség és mobilitás biztosítása	
I	Tematikus célok	T1. Vonzó városközpont kialakításának folytatása												
		T2. A Holt-Duna parton városi rekreációs terület kialakítása												
		T3. Környezetkímélő városi és térségi közlekedésfejlesztés és energiagazdálkodás												
		T4. Humán infrastruktúra minőségi fejlesztése, sport- és rekreációs területek kialakítása												
II		T5. Gazdaságfejlesztésre alkalmas területek fejlesztése, gazdasági együttműködések kialakítása												
		T6. A térség turisztikai kínálatának bővítése												
		T7. A térségi mezőgazdasági termelésre alapozott ellátólánc kialakítása												
III		T8. Az identitás-tudat erősítése												
		T9. A szociális intézményrendszer megerősítése												
		T10. A társadalmi integráció erősítése												

5.1-3. táblázat: A stratégia illeszkedése az OFTK-hoz

Átfigyó célok	Tematikus célok/ Prioritások	1. A Tolna megyei gazdaság versenyképességének erősítése	2. Lehetőségtanteremtés a Tolna megyeiek számára – megtartó közösségek támogatása	3. Elhető és fenntartható környezet megteremtése	4. Köztevékenységek minőségének javítása	5. Fejlesztések hasznos és hatékony intézményrendszerének kialakítása
I	T1. Vonzó városközpont kialakításának folytatása					
	T2. A Holt-Duna parton városi rekreációs terület kialakítása					
	T3. Környezetkímélő városi és térségi közlekedésfejlesztés és energiagazdálkodás					
	T4. Humán infrastruktúra minőségi fejlesztése, sport- és rekreációs területek kialakítása					
II	T5. Gazdaságfejlesztésre alkalmas területek fejlesztése, gazdasági együttműködések kialakítása					
	T6. A térség turisztikai kínálatának bővítése					
III	T7. A térségi mezőgazdasági termelésre alapozott ellátólánc kialakítása					
	T8. Az identitás-tudat erősítése					
	T9. A szociális intézményrendszer megerősítése					
	T10. A társadalmi integráció erősítése					

5.1-4. táblázat: A stratégia illeszkedése a Tolna megye Területfejlesztési Programjához

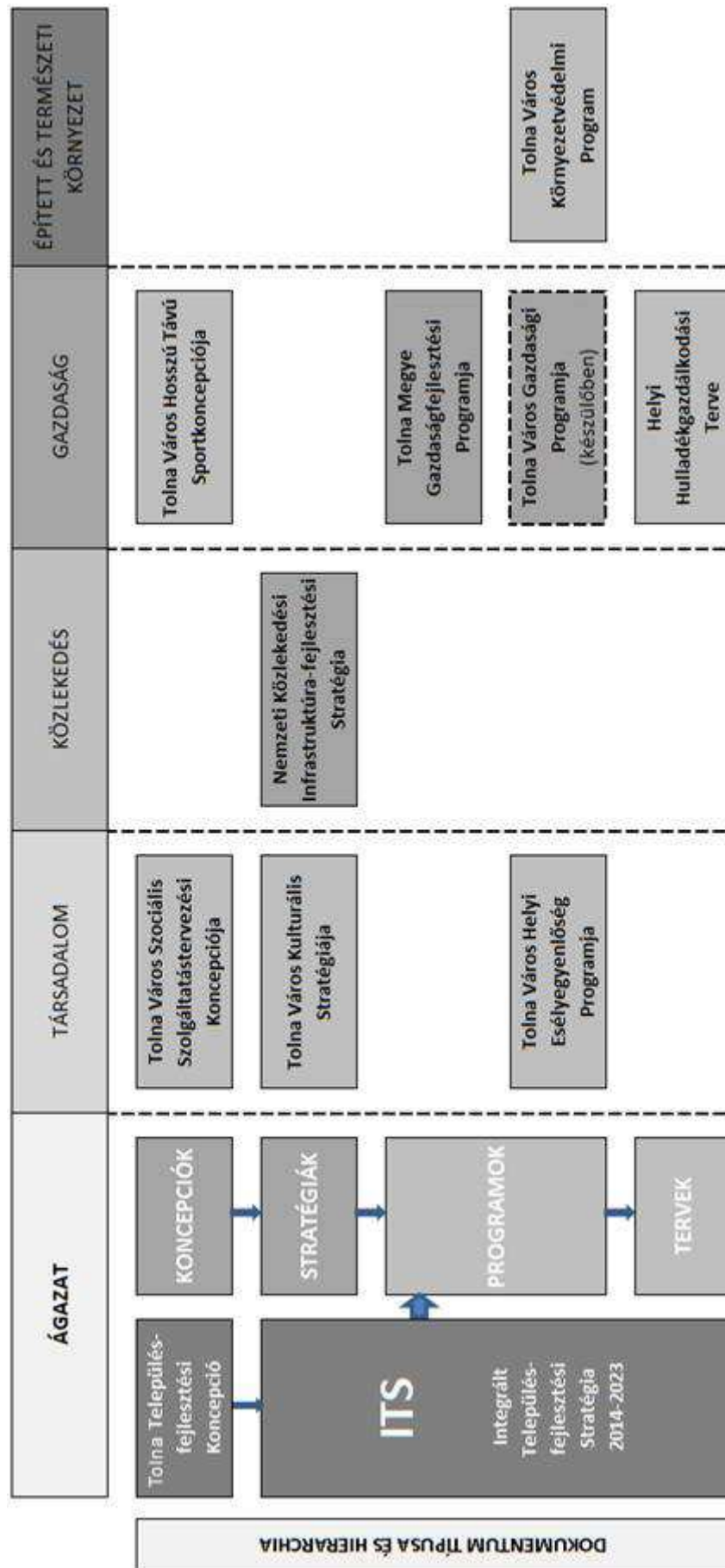
Jelmagyarázat:

erős kapcsolat

közepes kapcsolat

nincs vagy gyenge kapcsolat

5.1-5. táblázat: A stratégia és az ágazati dokumentumok rendszere

5.1.3 A stratégia illeszkedése a társadalmat érintő ágazati tervekhez

Tolna Város Szociális szolgáltatástervezési koncepciója

A település Szociális szolgáltatástervezési koncepciója célja a szociális szolgáltatások mennyiségének és minőségének, a szolgáltatások sokszínűségének fejlesztése. A 2007-ben készült koncepció korlátozottan alkalmas az integrált településfejlesztési stratégia illeszkedésére, de a benne megjelenő alapelvek kapcsolódnak a stratégia T9. *A szociális intézményrendszer megerősítése* és a T10. *A társadalmi integráció erősítése* tematikus célokhoz.

Tolna Város Kulturális Stratégiája

Tolna város Kulturális Stratégiájának jövőképe a „múlt értékeiből építkező, innovatív erőket befogadó és azokat integrálni tudó város”. A dokumentum tartalmaz egy programstratégiát, amely hat kulturális, innovatív program keretében egyrészt a nagyrendezvényekhez, másrészt az intézményekben folyó közművelődési tevékenységekhez kapcsolódik. A integrált településfejlesztési stratégia tematikus céljai közül a T4. *Humán infrastruktúra minőségi fejlesztése, sport és rekreációs területek kialakításához* kapcsolódik a Kulturális Stratégiában foglaltak.

Tolna Város Helyi Esélyegyenlőség Programja

2014-2018 időszakra szóló készült Helyi Esélyegyenlőségi Program fő célja, hogy az Önkormányzat érvényesíteni:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét;
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét;
- a diszkriminációmentességet;
- szegregációmentességet;
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a szükséges intézkedéseket.

A programban szereplő intézkedések erőteljesen kapcsolódnak az integrált településfejlesztési stratégia beavatkozásaihoz. A következő táblázat tartalmazza programban megjelenő célok stratégiához való kapcsolódás pontjait.

Helyi Esélyegyenlőség Program intézkedései	ITS-hoz való kapcsolódódás
A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége	Anti-szegregációs Program
A gyermekek esélyegyenlősége	T10. A társadalmi integráció erősítése
A nők esélyegyenlősége	T10. A társadalmi integráció erősítése
Az idősek esélyegyenlősége	T9. A szociális intézményrendszer megerősítése

5.1-6. táblázat: A stratégia illeszkedése a Helyi Esélyegyenlőség Programhoz

5.1.4 A stratégia illeszkedése a közlekedést érintő ágazati tervekhez

Nemzeti Közlekedési Infrastruktúra-fejlesztési Stratégia

A 2014-2050-es időszakra kiterjedő stratégia alapvető célja, hogy a közlekedési infrastruktúra a gazdasági folyamatok hatékony kiszolgálásával a lehető legnagyobb mértékben segítse elő Magyarország versenyképességének növelését. A Stratégia célja a gazdaság és a jólét mobilitási feltételeinek biztosítása.

A stratégia átfogó célokat, valamint általános fejlesztési javaslatokat, eszközöket határoz meg, amelyek közül az alábbiak kapcsolódnak Tolna város közlekedési fejlesztési elképzeléseihez:

- Elsődleges megvalósítású fejlesztési eszközök közül
 - menedzsment eszközök megvalósítása (meglévő infrastruktúra felújítása, intelligens közlekedési-, és információs rendszerek fejlesztése, illetve a nem motorizált módok ösztönzése);
 - meglévő utak, csomópontok közlekedésbiztonsági fejlesztése;
 - elkerülő utak fejlesztése.
- Javasolt megvalósítású fejlesztési eszközök közül
 - összefüggő európai (EuroVelo) és országos kerékpárforgalmi hálózati hiányzó elemeinek kialakítása.

5.1.5 A stratégia illeszkedése a gazdaságot érintő ágazati tervekhez

Tolna Város Hosszú Távú Sportkonceptiója

Tolna városa 2013-ban készítette el Hosszú Távú Sportkonceptióját, amely a verseny-, a szabadidős-, és az iskolai sport területén kitér a jelenlegi helyzet bemutatására, a továbbfejlesztés lehetőségeire, és annak finanszírozására egyaránt. A koncepcióban foglalt fejlesztések elsősorban a *T4. Humán infrastruktúra minőségi fejlesztése, sport és rekreációs területek kialakítása* tematikus célban jelennek meg, de kapcsolódnak a *T2. A Holt-Duna parton városi rekreációs terület kialakítása* és *T8. Az identitás-tudat erősítése* tematikus célokhoz is.

Tolna Megye Gazdaságfejlesztési Programja

A 2014-2020 közötti időszakra szóló megyei Gazdaságfejlesztési Program elsődleges célja, hogy a jövőben a valós igényekhez és a reális elképzelésekhez illeszkedő fejlesztések valósuljanak meg Tolna megyében. A program az alábbi négy prioritási tengely mentén határozza meg a megye fő gazdasági céljait:

- Térségi szintű integrált, foglalkoztatás-orientált gazdaságfejlesztés
A célhoz kapcsolódó tevékenységek közül a hiányzó infrastruktúra fejlesztése ipari területeken illeszkedik a stratégia *T5. Gazdaságfejlesztésre alkalmas területek fejlesztése, gazdasági együttműködések kialakítás* tematikus célhoz.
- Helyi érdekű kis- és középvállalkozások fejlesztési aktivitásának javítása
A célhoz kapcsolódó tevékenységek közül meglévő termelő infrastruktúra környezettudatos fejlesztése, valamint az új termelő infrastruktúra létesítése a foglalkoztatás bővítése érdekében kapcsolódik a *T5. Gazdaságfejlesztésre alkalmas területek fejlesztése, gazdasági együttműködések kialakítás* tematikus célhoz.

- **Térségi szintű, foglalkoztatás-bővítési célú turizmusfejlesztés**
Az ökoturisztikai látványelemek fejlesztése, park és rekreációs erdőfejlesztések támogatása, valamint a falu múzeumok, gyűjteményes házak kismértékű infrastrukturális fejlesztése támogatható tevékenységek kapcsolódnak a *T6. A térség turisztikai kínálatának bővítése* tematikus célhoz.
- **Alternatív helyi, térségi és hálózati gazdaságfejlesztés**
A célhoz kapcsolódó tevékenységek teljes mértékben illeszkednek a *T7. A térségi mezőgazdasági termelésre alapozott ellátólánc kialakítása* tematikus cél beavatkozásaihoz.

Tolna Város Gazdasági Programja

A település jelenlegi ciklusról szóló Gazdasági Programjának képviselő-testület általi elfogadása még nem történt meg. A program az integrált településfejlesztési stratégiához illeszkedve fog majd elkészülni.

Helyi Hulladékgazdálkodási Terv

A település a 23/2008. (V. 30.) önkormányzati rendelete tartalmazza a Helyi Hulladékgazdálkodási Tervet. A dokumentum részletesen kitér a hulladékok gyűjtésére, kezelésére és hasznosítására vonatkozó feladatokra és szabályokra. A tervnek a 2014-2023 között megvalósítani kívánt városfejlesztési intézkedésekre nincs jelentős befolyása.

5.1.6 A stratégia illeszkedése az épített és természeti környezetet érintő ágazati tervekhez

Tolna Város Környezetvédelmi Program

A 2008-ban készült Környezetvédelmi Program jövőképe „a vízen járó város”. A program céljai és az általuk meghatározott feladatok, projektek három témakörbe tartoznak: a környezetgazdálkodás, a környezet-egészségügy és a természetvédelem. Az integrált településfejlesztési stratégiához a *T3. Környezetkímélő városi közlekedésfejlesztés és energiagazdálkodás* tematikus cél által kapcsolódik a dokumentum.

5.2 BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK

Tolna Város Integrált településfejlesztési stratégiája a településfejlesztési koncepcióban felvázolt jövőkép és átfogó célok elérése érdekében 10 középtávú tematikus és 4 városrészi célt jelöl ki a 2032-ig tartó időszakra.

5.2.1 A célok logikai összefüggései

Az adottságokra és lehetőségekre alapozott kiegyensúlyozott fejlődés feltételeinek megteremtése.		
1. Egészséges, lakható város, ahol jó a társadalmi közérzet, megfelelő az ellátás, igényes a települési környezet, amellyel azonosulnak lakói, a befektetőket és a turistákat pedig vonzza, amely táji környezetét és épített értékeit tiszteletben tartja	2. Elérhetőségének javulására alapozva erősíti kistérségi szerepét, és komplexsége teszi gazdasági szerkezetét	3. Partneri viszonyban a térség más településeivel, az országos és megyei fejlesztési elképzeléseket figyelembe véve alakítja ki fejlesztési terveit, programjait, ezzel is növelve saját esélyét a fejlesztési források megszerzéséért folytatott versenyben.
1. A lakhatás minőségének javítása	2. Versenyképes, fenntartható, több lábon álló, helyi gazdaság erősítése a foglalkoztatottság bővítésével	3. Települési identitás, társadalmi kohézió javítása
T1. Vonzó városközpont kialakításának folytatása	T5. Gazdaságfejlesztésre alkalmas területek fejlesztése, gazdasági együttműködések kialakítása	T8. Az identitás-tudat erősítése
T2. A Holt-Duna parton városi rekreációs terület kialakítása	T6. A térség turisztikai kínálatának bővítése	T9. A szociális intézményrendszer megerősítése
T3. Környezetkímélő városi és térségi közlekedésfejlesztés és energiagazdálkodás	T7. A térségi mezőgazdasági termelésre alapozott ellátólánc kialakítása	T10. A társadalmi integráció erősítése
T4. Humán infrastruktúra minőségi fejlesztése, sport- és rekreációs területek kialakítása		
V1 Városközpont: A belváros élhetőségének növelése, a közösségi és szabadidős terek fejlesztése		
V2: Újváros: Közösségi zöldterület és játszóterek kialakítása, az infrastruktúra fejlesztése		
V3: Mőzs: A lakosság életminőségének javítása és a szegregációs folyamatok megfékezése.		
K: Külterületek: Szekszárd ipartelepítési lehetőségeinek fogytával felkészülés a térségbe irányuló befektetések fogadására		
Kulcsprojekt/ Akcióterületi projekt		
Hálózatos projekt		
Egyéb projekt		

5.2-1. ábra: Az integrált településfejlesztési stratégia felépítése

A három középtávú célba illesztett tematikus célok lefedik a városfejlesztés legfontosabb tématerületeit, és együttesen hozzájárulnak az átfogó célok, illetve a város jövőképének megvalósításához. A városrészi célok egy-egy terület fejlesztésének irányait jelölik ki, és hozzájárulnak a tematikus és átfogó célok eléréséhez. A megvalósítást szolgáló beavatkozások és projektek e célrendszerbe kerültek besorolásra.

A tematikus, városrészi célok és projektek egymással szoros összefüggését, egymásra épülését az 5.2-1. ábra foglalja össze.

Városrész	V1. Városközpont	V2. Újváros:	V3. Mőzs	K. Külterület
Városrészi cél	A belváros élhetőségének növelése, a közösségi és szabadidős terek fejlesztése.	Közösségi zöldterület és játszótérek kialakítása, az infrastruktúra fejlesztése	A lakosság életminőségének javítása és a szegregációs folyamatok megfékezése.	Szekszárd ipartelepítési lehetőségeinek fogytával felkészülés a térségbe irányuló befektetések fogadására
Illeszkedés a tematikus célokhoz	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8, T9,	T3, T4, T9, T10	T3, T4, T6, T9, T11	T5, T7
Illeszkedés a projektekhez	H1, H2, H3, A1, A2, E-S1	H1, E-S1	H1, H2, E-S1	H3, E-S1

5.2-1. táblázat: A városrészi célok illeszkedése a tematikus célokhoz és projektekhez

5.2.2 A célok és a helyzetértékelésben beazonosított problémák

Az integrált településfejlesztési stratégia a célrendszere a Megalapozó vizsgálatban beazonosított problémákra ad megoldást, illetve a bemutatott adottságokra épít.

Tematikus célok	A Beazonosított problémák	Beazonosított adottságok
T1. Vonzó városközpont kialakításának folytatása	<ul style="list-style-type: none"> Városközpontot a gépkocsik uralják, hiányoznak a közösségi terek Kevés a gyalogosbarát forgalomcsillapított terület a városközpontban 	<ul style="list-style-type: none"> Gazdag régészeti és építészeti örökség, jelentős mezővárosi múlt Járasközponti szerep
T2. A Holt-Duna parton városi rekreációs terület kialakítása	<ul style="list-style-type: none"> Gyenge a város kapcsolata a holtággal Holt-Duna ág kihasználtsága, mint városi zöldfelület 	<ul style="list-style-type: none"> Duna közelsége, szép táji környezet, a Holt-Duna ág ökológiai és zöldfelületi szerepe
T3. Környezetkímélő városi és térségi közlekedésfejlesztés és energiagazdálkodás	<ul style="list-style-type: none"> Közlekedésből eredő zajterhelés Kerékpáros utak és infrastruktúra hiánya, 	<ul style="list-style-type: none"> Kerékpáros közlekedésre alkalmas lejtésvizonyok
T4. Humán infrastruktúra minőségi fejlesztése	<ul style="list-style-type: none"> Kevés a játszótér 	<ul style="list-style-type: none"> Számos sportolási lehetőség, sikeres sportegyesületek Hagyományokra építő, élénk kulturális élet
T5. Gazdasági területek fejlesztése, gazdasági együttműködések kialakítása	<ul style="list-style-type: none"> Nagyfokú ingázás, a foglalkoztatás nagymértékben függ Szekszárd és Paks gazdaságától Alvóváros jelleg Kis és egysíkú gazdaság 	<ul style="list-style-type: none"> A Duna-menti urbanizációs tengely legjobb és tovább javuló közlekedési kapcsolatokkal rendelkező városa Ipartelepítésre alkalmas területek
T6. A térség turisztikai kínálatának bővítése	<ul style="list-style-type: none"> Holt-Duna vízminősége, kihasználatlansága, és a terület városi kapcsolatának hiánya 	<ul style="list-style-type: none"> Duna közelsége, szép táji környezet, a Holt-Duna ág ökológiai és zöldfelületi szerepe

	<ul style="list-style-type: none"> • Közös turisztikai csomag hiánya a járásban • Hiányzó térségi kerékpáros kapcsolatok 	
T7. A térségi mezőgazdasági termelésre alapozott ellátólánc kialakítása	<ul style="list-style-type: none"> • A vállalkozások alacsony tőkeereje 	<ul style="list-style-type: none"> • Kiváló minőségű termőföld
T8. Az identitás-tudat erősítése	<ul style="list-style-type: none"> • Települési arculat hiánya 	<ul style="list-style-type: none"> • Erős civil szervezetek, gazdag kulturális élet • Gazdag régészeti és építészeti örökség
T9. A szociális intézményrendszer megerősítése	<ul style="list-style-type: none"> • Előregedés, a szociálisan hátrányos csoportok növekedése 	
T10. A társadalmi integráció erősítése	<ul style="list-style-type: none"> • Szegregátumok jöttek létre 	

5.2-2. táblázat: A tematikus célok és a Megalapozó vizsgálat összefüggései

5.2.3 A stratégia megvalósíthatósága, a célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása

A stratégia középtávú átfogó és tematikus céljainak egymásra gyakorolt hatásait 5.2-3. táblázat foglalja össze. A táblázatban az egyes cellák azt mutatják, hogy a vízszintesen lévő cél milyen hatást fejt ki a függőlegesen lévő cél elérésére. Az „++” az erős pozitív, a „+” pozitív, a „-” negatív hatást jelöl.

		I. Átfogó cél				II. Átfogó cél			III. Átfogó cél		
		T1.	T2.	T3.	T4.	T5.	T6.	T7.	T8.	T9.	T10.
I. Átfogó cél	T1.			++	+		+		+		
	T2.	+			++		+		+		
	T3.	++									
	T4.	+								+	+
II. Átfogó cél	T5.			-				+			
	T6.	+	+						+		
	T7.					+					
III. Átfogó cél	T8.				+						++
	T9.	+			+				+		++
	T10.				+				+		

5.2-3. táblázat: Stratégia tematikus céljainak egymásra gyakorolt hatása

A táblázat jól szemlélteti, hogy az egyes célok milyen mértékben hatnak egymásra. Az azonos átfogó célba tartozó tematikus célok között erősebb kapcsolat áll fenn, különösen igaz ez a *I. A lakhatás minőségének javítása* átfogó céllal kapcsolatosan.

A legnagyobb hatást a *T1. Vonzó városközpont kialakításának folytatása*, valamint a *T2. A Holt-Duna parton városi rekreációs terület kialakítása* gyakorolja a célrendszerre, ami jól mutatja, hogy a két terület fejlődése rendkívül meghatározó a település középtávú célkitűzéseinek teljesítése miatt. A legtöbb tematikus cél a *T1. Vonzó városközpont kialakításának folytatása* és a *T4. Új Humán infrastruktúra minőségi fejlesztése, sport- és rekreációs területek kialakítása* célok elérésére fejt ki pozitív hatást.

6 A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI

A megvalósíthatóság kockázatainak elemzésénél először a főbb kockázatokat kell számba venni azok valószínűsíthető bekövetkeztével és a városra gyakorolt hatásának mértékével. Ezek után a rájuk adható válaszok felkutatása, majd ezek várható pozitív és negatív kimenetelét szükséges elemezni. A táblázatos felsorolás segíti mindezek áttekintését. A célok megvalósításához a fejlesztésekkel elért eredmények fenntartása különösen fontos. Az ezekhez tartozó kockázatok külön kiemelésre kerültek.

Kockázatok	Valósz. (1-10)	Hatás (1-10)	Kockázat kezelésének módja
Belső tényezők			
Társadalmi tényezők			
Társadalom egyes csoportjai közötti ellentmondás a település fejlesztési irányait illetően	4	5	A város jövőképeinek meghatározása és a fejlesztések is a lakossággal és térhasználókkal való folyamatos egyeztetések során alakulnak ki, a társadalmi igényekkel teljes konszenzusban kerülnek kijelölésre a települési célok.
Gazdasági tényezők			
Környezeti veszélyek			
Megújuló közterületek lakosság általi nem rendeltetésszerű használata	5	5	Társadalmi probléma, melyet a folyamatos karbantartás és a figyelemfelkeltés tud csökkenteni. Szintén megoldást jelenthet a problémára, ha a megvalósításba bevonják lakosságot is.
Közterületek megújítása elmarad a városban	6	7	Amennyiben a közterületek megújítása elmarad, azzal a város lemarad a városversenyben, mivel nem csak a turisták számára fontos, hogy vonzó környezetben tölthessék szabadidejüket, hanem a helyben élők számára is. A város közterületeinek a leromlása, elvándorláshoz, illetve hosszabb távon a beruházások elmaradásához és a gazdasági versenyképesség csökkenéséhez is vezethet. A város vezetése ennek csökkentésére számos, egymásra épülő közterület rehabilitációs tervet dolgozott, és dolgoztat ki. Továbbá a lakókörnyezet megújításába a helyi lakosságot is aktívan be kívánja vonni.
Külső tényezők			
Szabályozási környezet			
Változó támogatási rendszer	6	8	A város fejlesztései során nem csupán a támogatásokra épít, hanem a vállalkozásokkal való együttműködés széles skálájára is. Amennyiben a támogatási rendszer negatív irányba hatna a város számára, akkor a gazdasági szereplőkkel együttműködve képes lesz külső források bevonására céljai elérése érdekében.
Az egyes közszolgáltatások	6	9	A város intézményhálózatát igényeinek

állami támogatása csökken, a normatíva rendszerből származó bevételei csökkennek a városnak			megfelelően alakítja ki, azt nem méretezi túl, illetve alul. Az ingatlanok fenntartási költségeit csökkenti energetikai célú felújításokkal. Mindezekkel a kiadások féken tarthatók, tervezhetőek maradnak.
Társadalmi változások			
Általánosan elöregedő társadalom – növekvő terhek	8	7	A város lakossága, az országos tendenciákhoz hasonlóan öregszi. Ezt megelőzni próbálja a város azzal, hogy attraktív településképpel, prosperáló gazdasággal, széleskörű kulturális élettel fiatalabb korosztályt vonz a településre. A problémát pedig az idősgazdaság, valamint a szociális ellátórendszer fejlesztésével igyekeznek kezelni.
A munkahelyteremtés elmaradása, illetve munkahelyek megszűnése, munkanélküliség emelkedése	7	8	Ahhoz, hogy a település a városversenyben a legjobbak közt szerepelhessen, városmarketing stratégiát alakít ki, illetve a gazdasági élet szereplőit partnerként kezeli, hogy minden érdekelt fél a lehető legnagyobb hasznot élvezze az együttműködésből.
Az elért eredmények fenntartáshoz kapcsolódó veszélyek	Valósz. (1-10)	Hatás (1-10)	Kockázat kezelésének módja
Társadalmi tényezők			
A soft projektekkel bevont lakosság a projektek elmaradása esetén nem alakít ki saját közösségi programokat	7	7	Annak érdekében, hogy hosszútávon is sikeres legyen a lakosság bevonása a város életébe a város az egyes soft projektelemek megvalósítását követően is számos eseményt szervez, illetve támogatja ezek szervezését.
Gazdasági tényezők			
Az önkormányzat likviditása veszélybe kerül a fejlesztések miatt	7	9	A fejlesztések egymásutánosságának tervezésével, egymásra épülésével mindez elkerülhető, mivel a város csak a pénzügyi keretének megfelelően vállalja a beruházások önrészét. Ezen felül a beruházások során a város kiemelt figyelmet fordít arra, hogy jövedelemtermelő fejlesztéseket hajtson végre.

5.2-1. táblázat: A stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatait és kezelésének módjait

7 A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE

7.1 A CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ FEJLESZTÉSI ÉS NEM BERUHÁZÁSI JELLEGŰ ÖNKORMÁNYZATI TEVÉKENYSÉGEK

A fejezet azon önkormányzat által végzett tevékenységeket foglalja össze, amelyek segítik, támogatják az integrált településfejlesztési stratégiában, valamint más, stratégiai jellegű dokumentumokban megjelölt fejlesztési célok elérését. A város biztosíthatja ezt a megfelelő keretek előteremtésével, valami szabályozó, rendeletalkotó tevékenységével. Ideális esetben ez a kéttípusú tevékenység együtt jelenik meg és az elérni kívánt célok irányába egyszerre hatnak.

Az önkormányzat az egyes beavatkozások meghatározásakor a stratégiai célok minél hatékonyabb elérését tűzte ki. Ehhez a település a fejlesztéseket úgy határozta meg, hogy azokat saját maga hajtsa végre, mivel így vált könnyebben tervezhető azok sikeres megvalósítása. Ehhez elsősorban külső – állami és európai uniós, valamint egyéb pályázati – támogatásokat is nagymértékben igénybe kíván venni. Minden egyes beruházás, különösen a komplex városrehabilitációs, illetve közterületi és gazdasági fejlesztések esetében a város külső piaci szereplők bevonását is tervezi a projektekbe.

A városok a piaci szereplőket már az ITS tervezési fázisában bevonták a partnerségi egyeztetések keretében. A legnagyobb fejlesztést tervező vállalkozó a külső munkacsoport munkájában részt vett. A város a stratégiai dokumentumokat elektronikus formában folyamatosan elérhetővé teszi, és tájékoztatja erről a helyi gazdasági szereplőket, felhívva az együttműködés lehetőségére is a figyelmet. A város minden jelentősebb beruházás előtt elektronikus formában felkeresi az erre nyitott vállalkozásokat, s honlapján is közzéteszi, milyen formában számít a vállalkozások együttműködésére.

Az önkormányzat a külső tőke vonzása mellett nem vonatkoztathat el a helyi szintű együttműködésektől. Az önkormányzat a szervezett és strukturált együttműködés lehetőségeit meg kívánja teremteni, folyamatos konzultációt biztosítva a gazdasági szereplőknek. Ennek elsődleges formája a negyedévente megtartandó gazdasági workshop. A cél egy irányított beszélgetés kialakítása a helyi vállalkozók által kívánatosnak tartott fejlesztési irányokról, beruházási lehetőségekről, problémákról, vállalati célokról, amelyekben számítanak az önkormányzat támogatására. Ehhez kapcsolódóan az önkormányzat folyamatosan tájékoztatja a vállalkozókat a pályázati lehetőségekről is, amelyet nem csak az egyeztetésekre korlátoz, hanem honlapján is naprakész információt szolgáltat. Ahhoz, hogy a vállalkozások ezekkel a lehetőségekkel minél inkább tudjanak élni, középtávon pályázati tanácsadást is elérhetővé tesz a KKV-k számára. Indokolt esetben a támogatási lehetőségeket is megvizsgálja az önkormányzat. Ennek formái a gazdasági workshopokon felmerültek alapján kerülnek meghatározásra.

Az önkormányzat a megvalósítás, illetve a fenntartás során sem engedi el a helyi KKV-k kezét, amennyiben igénylik ezt. A gazdasági workshop komoly előny a vállalkozások bevonásában, hiszen a releváns információk nyújtása jelentős telephelyválasztási tényező az információs társadalom korában, ahol az együttműködések és a közösségi forrásbevonások jelentősége egyre inkább növekszik.

Ahhoz, hogy az önkormányzat kommunikációja igazán hiteles legyen a gazdaság szereplői felé, az egyes projektek megvalósítását követően a monitoringban is partnerként kíván együttműködni velük.

Az ITS elsősorban az önkormányzati beruházásokat emeli ki, azonban a célok megvalósításába, valamint egyes beruházásokba a magánfektetőköt jelentékeny mértékben be kívánja vonni, ehhez számos már meglévő csatornát felhasznál, illetve új lehetőségeket is kíván teremteni

7.1.1 Fenntartható városi mobilitási terv (SUMP)

A fenntartható városi mobilitási terv olyan új koncepció, amely alapvetően az EU által meghatározott klímavédelmi és energiahatékonysági célokat segíti. Az újdonságot a korábbi közlekedéstervezési gyakorlathoz képest az jelenti, hogy:

- nagyobb hangsúlyt helyez a lakosság és a különböző érdekcsoportok bevonására;
- a különböző szakpolitikai területek összehangolására (pl. közlekedés, területfejlesztés, gazdaságfejlesztés, környezetvédelem, szociális ügyek, egészségvédelem, közbiztonság, energetika, stb.);
- a térségi/agglomerációs kooperációra.

A városi mobilitási terv legfontosabb hozzáadott értéke a költségmegtakarítás az önkormányzat és a városi szereplők számára, a személyre szabott közlekedési megoldások a várost használó csoportok számára, valamint a jobb, élhetőbb városi környezet. A fenntartható városi mobilitástervezés során mód van akár egyének (iskolások, mozgáskorlátozottak, idősek, stb.), akár vállalkozások számára a multimodális, ajtótól ajtóig való közlekedési megoldások kidolgozására. A mobilitástervezés a közúti infrastruktúra fejlesztése helyett olyan kiegyensúlyozott intézkedéscsomagban gondolkodik, amelyben jelentős szerepet kapnak a mérsékelt költségvonzatú közlekedésszervezési intézkedések. Az integrált tervezési megközelítés segíti a környezetbarát ágak, megoldások felé való átrendeződést, ami azért is fontos, mert a városnak sokszor egymásnak versengő jogi kötelezettségnek kell megfelelniük (pl. levegőminőség javításával, zajterhelés csökkentésével, stb. kapcsolatos országos és EU-s elvárások.) A Fenntartható Városi Mobilitási Terv funkcionális városban gondolkodik, a tervezés az együttműködésre alapoz.

7.1.2 Helyi klímastratégia

Magyarország kitettsége és sérülékenysége az éghajlatváltozás várható hatásainak szempontjából globális és európai mércével mérve is jelentős. Vizsgálatok támasztják alá, hogy az országon belüli, a klímaváltozás hatásaival szembeni térségi sérülékenység is igen nagy eltéréseket mutat. A klímaváltozás kiváltó okainak megfékezése, csökkentése globális összefogást kíván, ugyanakkor a várható negatív hatásokra való hatékony felkészülés – lokális tervezést és helyi megoldásokat kíván. Ezért fontos az éghajlatváltozás hatásaira való felkészülést és az alkalmazkodást elősegítő a települési szintű klímastratégiák és programok kidolgozása.

7.1.3 A város közterületeinek közösségi használata és a helyi identitástudat növelése – a *boldog város*

A jól működő városok felé elvárás, hogy az aktív és kulturált pihenéshez, szórakozáshoz, kikapcsolódáshoz, művelődéshez szorosan kötődő szolgáltatásokat is nyújtson, amelyek nemcsak a lakosság igényeit elégítik ki, hanem kiemelkedő szerepet játszhatnak az új (gazdasági, szolgáltatási, innovációs) fejlesztések megtelepedésében is.

E feladat magában foglalja a városi parkok és zöldterületek karbantartását, a vendéglátás, művelődési intézmények eltérő lakossági-, és turista-igényekhez igazodó összehangolt és ötletes fejlesztését, támogatását is. Kiemelten érdemes támogatni a szabadidő értékes eltöltésével, a sporttal, az egészségtudatra neveléssel összefüggő piaci és civil kezdeményezéseket.

Ehhez kapcsolódik a helyi identitás és a lokálpatriotizmus erősítése is. A kultúra és tudás ma már a modern gazdaság és társadalomfejlesztés alapvető támogatója. A közösséghez és a lakóhelyhez kötődés, az identitástudat, lokálpatriotizmus, valamint a társadalmi szolidaritás megteremtése érdekében a társadalmi kapcsolatok tudatos építésének célrendszere szükséges, mivel e nélkül nem lehet növelni az itt élők életminőségét és együttműködési készségüket sem. Ennek érdekében az identitást erősítő események mellett további lehetőség a sajátos meghatározottságú városrészek (telepek), civil – városszépítő (építő, ápoló) szervezeteinek támogatása, illetve újabbak létrehozásának támogatása. A tudásalapú és akár a modern korral lépést tartó „digitális városprogram” elindításával feladatot is erősítheti a városról szóló információk, tudásanyagok internetes oldalakon való megjelenítése.

7.1.4 Kerékpárosbarát település fejlesztései

Tolna városa nem tagja Kerékpárosbarát Települések Országos Szövetségének (KETOSZ), pedig középtávú fejlesztési célok és beavatkozások között kiemelkedő szerep jut a kerékpáros fejlesztéseknek. Mindezek miatt hasznosnak ígérkezik csatlakozni a szervezethez, melynek célja a magyarországi kerékpározás fejlesztése az alábbiak alapján:

- kerékpárral közlekedők, továbbá a kerékpárt egészségmegőrzési, sportolási, rekreációs, prevenciók céllal használók számának, arányának növelése;
- bel- és külföldi kerékpáros turisták számának, tartózkodási idejének növelése;
- Kerékpárosbarát Települések és Munkahelyek számának és elismertségének növelése;
- települések közt létrejövő együttműködések számának növelése;
- intermodalitás, a kerékpáros- és más közlekedési módok kapcsolódási lehetőségeinek növelése;
- kerékpározáshoz kapcsolódó infrastrukturális fejlesztések kezdeményezése, elősegítése.

7.1.5 Szabályozási tevékenységek, eszközök

- A „**tervalku**” (Településfejlesztési Megállapodás/Szerződés), amely lehetővé teszi, hogy egyes nagy beruházások esetén, amely a település területén zajlik le, a beruházó és a települési önkormányzat között olyan szerződés kössen, amely mindkét fél számára előnyös és rögzített fejlesztési feladatokkal bír;
- Az önkormányzat elővásárlási jogának gyakorlása területek kivásárlásakor;
- **Városmarketing célú tevékenységek:** a város az integrált településfejlesztési stratégiában megfogalmazott célokkal, valamint azok eszközrendszerével összhangban, az ebben szereplő célok elérése érdekében hajtja végre marketingtevékenységét. Ehhez kapcsolódik a marketingkommunikáció, mint eszköz a magánbefektetők bevonására, a lehetséges, kölcsönösen eredményes partneri együttműködések kialakítására, valamint a létesítmények kihasználtságának növelésére. Mindez a fejlesztési eredmények ismertebbé tételét, a város által tervezett programok minél nagyobb vonzerejének kialakítását szolgálja. A településfejlesztési koncepcióban is megfogalmazásra került, hogy a városnak jelentős

marketing tevékenységet és PR akciókat kell indítania az új turisztikai vonzerők, kínálat célzott megismertetésére. Törekedni kell, hogy a városról olyan kép alakuljon ki a közvéleményben, melyben a kultúra, a sport, a természetvédelem, a fiatalos gondolkodásmód és a Duna adja az imázs legfőbb építőelemeit, így a városról alkotott kép sokkal sokszínűbb és vonzóbb lesz.

- **Helyi adó- és illetékkezdvezményekkel** bizonyos esetekben a magántőke mobilizálható, amelyet a Tervalkuban / településrendezési szerződésben rögzíthetnek a felek;
- **Ingtalngazdálkodási koncepció**, melynek keretében a város saját tulajdonú ingatlanait felméri, azok hasznosíthatóságát számba veszi.

7.2 AZ INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZERVEZETI KERETEINEK MEGHATÁROZÁSA

Az ITS megvalósítása során a döntéshozói szintet a Tolna Város Képviselő-testülete jelenti. A döntéselőkészítési feladatokat a Polgármesteri Hivatal adott szervezeti egységei végzik. A stratégiai menedzsmentet a polgármester, a képviselő-testület és a Gazdasági és Településfejlesztési bizottság alkotják. Fontosabb feladatuk:

- Az ITS megvalósításának nyomon követése, elvárt eredmények, hatások értékelése.
- Az operatív menedzsment szint tevékenységének stratégiai szintű felügyelete, céljainak meghatározása, eredményeinek értékelése, szükség esetén korrekció kezdeményezése.

Az ITS megvalósításával kapcsolatos döntéselőkészítő feladatokat a Polgármesteri Hivatal végzi, az adott szervezeti egységei (elsősorban az Építési és Városfenntartási, a Pénzügyi Osztály valamint a Főépítész) bevonásával.

- A városi társadalom és gazdaság igényeinek és lehetőségeinek feltárása, azok változásainak beépítése az ITS-be.
- A városfejlesztés külső és belső környezetében bekövetkezett változások figyelemmel kísérése, a célokra gyakorolt hatások elemzése.
- ITS partnerségi egyeztetések szakmai irányítása, felügyelete.
- Szakmai stratégiai szinten a településközi koordináció biztosítása.

Az ITS-ben körvonalazott fejlesztések megvalósításának menedzsmentje az operatív menedzsment szervezet feladata.

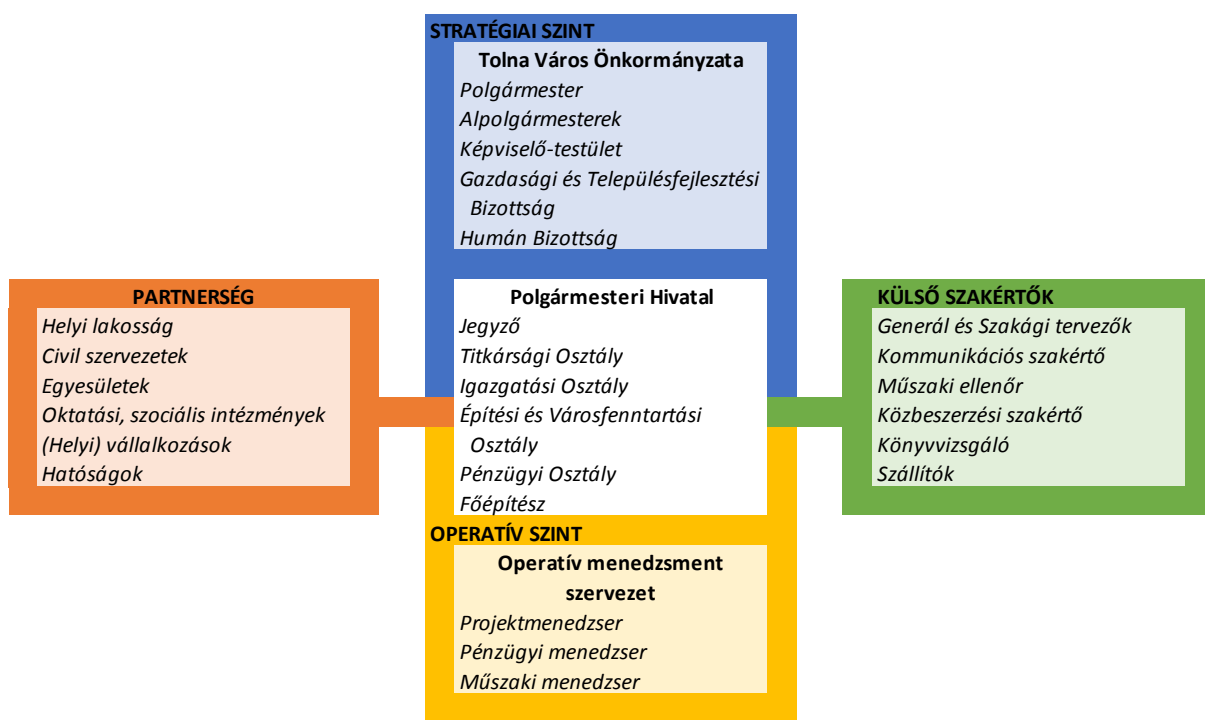
- ITS partnerségi egyeztetések anyagainak előkészítése, előterjesztése döntés-előkészítésre.
- A döntéshozók részére éves jelentés készítése az ITS megvalósításáról, a változó külső, belső tényezőkről, korrekciókról, társadalmi igények változásáról.
- ITS megvalósítási folyamatáról a lakosság tájékoztatására alkalmas információk összeállítása, évente legalább egyszer, jelentősebb változások esetén többször is.

Az önkormányzat az ITS megvalósítását program- és projektszinten is a Polgármesteri Hivatal jelenlegi szervezeti rendszerére, valamint az önkormányzat gazdasági társaságaira, valamint a városfejlesztő társaságra támaszkodva, a meglévő hatáskörökbe integrálva kívánja biztosítani. Az önkormányzat településfejlesztési intézményrendszere a korábbi időszak tapasztalatai alapján alkalmas az ITS-ben foglaltak megvalósítására, a 2015-2020/2023 közötti támogatási időszakra

tervezett fejlesztések szervezeti rendszerének biztosítására. A projektszinten felmerülő speciális szakértői kapacitásokat külső szakértők bevonásával biztosítja. A rendelkezésre álló források ismeretében, illetve a korábbi tervezési időszak tapasztalatai alapján külsős pályázatíró kapacitás bevonása is szükséges, amelynek a tevékenysége a pályázatfigyelésen és -íráson túl a projektmenedzsmentre és projektelszámolásra is kiterjed.

Az ITS megvalósítása során a döntéshozói szintet a város képviselő-testülete jelenti. Az önkormányzat szervezeti hierarchiájában a városfejlesztés általános irányvonalainak meghatározása a képviselő-testület feladata. A döntés előkészítési feladatokat tématerülettől függően a Polgármesteri Hivatal adott szervezeti egységei végzik.

A stratégiai menedzsment feladatokat tulajdonképpen az ITS készítés során felállított Irányító Csoport tagjai viszik tovább, végzik a megvalósítás során is. A stratégiai menedzsment tagjai: Polgármester, Jegyző, Képviselő-testületi tagok, fejlesztésekért felelős alpolgármester, Főépítész, szakmai Bizottságok és Osztályok vezetői

7.2-1. ábra: Szervezeti felépítés szintjei

7.3 PARTNERSÉG BIZTOSÍTÁSA AZ ITS TERVEZÉSE ÉS MEGVALÓSÍTÁSA SORÁN

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletnek megfelelően a partnerségi egyeztetés, együttműködés nem csak része, hanem kerete a tervező munkának. Az előkészítés és a teljes tervezési munka, majd a követés során biztosított a tervezés, majd a megvalósítás folyamatának, tartalmának nyilvánossága, a helyi társadalom és gazdaság szereplőinek partnerként történő bevonása. A partnerség, mint horizontális alapelv érvényesítése elengedhetetlen

- a települések jövőbeni társadalmi, gazdasági, kulturális fejlesztéseit, térszerkezetük alakulását, a tervezett fejlesztési programok irányait, a projektszintű forrásbevonást, a pályázatok tárgyát, volumenét és szinergiáját meghatározó, megalapozó stratégia, a tervezési dokumentumok tervezési folyamatában,
- a megvalósítása folyamán,
- a felülvizsgálat és értékelés, a szükséges korrekciók meghatározása során.

A partnerségi egyeztetési módszerek, eszközök és célcsoportok kiválasztása során meghatározó szempont volt, hogy a társadalom- és gazdaságfejlesztés hatékony és fenntartható módon való formálása csak a helyi közösség bevonásával, széles körű elköteleződésével, helyi értékek és problémák feltárására alapozottan képzelhető el. A tervekészítés folyamatába a társadalmi folyamatokban meghatározó, vagy a stratégia megvalósításában kulcsszerepet betöltő szervezetek és azok képviselői mind bevonásra kerülnek. Ezáltal a szervezetek tevékenységének jövőbeni eredményeit és elképzeléseit már a tervezés során meg lehet határozni és a stratégiai célok vagy a kulcsprojektek közé beépíteni.

Az ITS elkészítése kapcsán számos partnerségi egyeztetés történt mind az önkormányzati szereplők, mind a külső szervezetek és véleményformálók közreműködésével:

- Munkaindító megbeszélés: 2015.01.12.
- Irányító Csoport alakuló ülése: 2015.01.21.
- Műhelytalálkozó a helyzetértékelésről és a fejlesztési elképzelésekről: 2015.03.02.
- Irányító Csoport műhelytalálkozó a megalapozó vizsgálat megvitatásáról: 2015.03.16.
- Irányító Csoport műhelytalálkozó ITS megvitatása
- Külső Munkacsoport műhelytalálkozó az ITS megvitatásáról: 2015.06.04.
- Lakossági Fórum az ITS-ről: 2015.06.10.
- Járási Önkormányzatok műhelytalálkozója az ITS-ről: 2015.06.12.

7.4 TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ MECHANIZMUSAI, EGYÜTTMŰKÖDÉSI JAVASLATOK

Az önkormányzat a város térségi szerepköréhez igazodva folyamatosan elvégzi az ITS végrehajtása során a térségi egyeztetéseket, amelyek biztosítják, hogy a város stratégiai fejlesztési irányai és az ehhez illeszkedő fő beavatkozások összhangban legyenek a környezet főbb szereplőinek stratégiáival és projektjeivel.

A település járásközponti szerepéből adódóan kiemelt fontosságúnak tartja a nagyobb térségi hatással bíró projektek esetében az érintett településekkel való kooperációt. Ez az előkészítéstől a megvalósításon keresztül a fenntartásig a teljes folyamatot felöleli. Ennek jelentőségét emeli, hogy a város fejlesztései nemcsak a várost, hanem járásának települését is érinti, mivel a térség lakói a városban veszik igénybe a szolgáltatások többségét, sokan itt dolgoznak, kötődnek a városhoz. Természetesen mindez fordítva is működik, amennyiben egy járási település projektje a járásközpontot, vagy a járás több települését is érinti, a város is részt kíván venni az előkészítés, megvalósítás és fenntartás folyamatában is.

A város céljait a fentiek alapján is szükséges összehangolni nemcsak középtávon, hanem hosszú távon is a járás településeinek céljaival. A város vezetése különböző információs csatornákon keresztül tudatosítja a térség településeivel, illetve együttműködik velük a célok alakításában. Elsősorban a

társág településeit is érintő intézményhálózat fejlesztés, és munkahelyteremtés kap prioritást kiegészítve a kapcsolódó közszolgáltatásokkal, melyeket a város és térsége igénybe vesz.

Ennek érdekében jelenleg az alábbi együttműködésekben vesz részt a város:

- Jövők Energiája Területfejlesztési Alapítvány;

A város a jövőben is fenn kívánja tartani együttműködéseit, illetve azokat a céljainak megvalósítása érdekében bővíteni tervezi.

7.5 MONITORING RENDSZER KIALAKÍTÁSA

7.5.1 A monitoring rendszer működtetési mechanizmusának meghatározása

7.5.1.1 Módszertan

A 2007 – 2013 közötti programozási időszak egyik fontos tapasztalata volt, hogy a célok megvalósulásának méréséhez szükséges adatok nem vagy csak korlátozottan voltak elérhetőek, így a stratégia menedzselésének egy fontos eszköze nem állt a települések rendelkezésére.

Mivel a 2014 – 2020 közötti időszakban az eredményközpontúság elve miatt az indikátorok és azok célértékeinek szerepe megnő, ezért az ITS indikátorai úgy kerültek kialakításra, hogy azok egyértelmű és hozzáférhető adatokra támaszkodjanak, azaz az indikátorok változását az adatok egyértelmű változásához lehessen kötni.

Az ITS későbbi felülvizsgálata, illetve megvalósítása során mindenképpen folytatni szükséges a megkezdett partnerségi-konzultációs folyamatokat. Az egyes munkacsoportok bevonása az integrált településfejlesztési stratégia majdani felülvizsgálatának, monitoringozásának folyamatába kötelező, így hatékony működésüket rendszer szinten szükséges biztosítani. E tekintetben jó alapot szolgáltat a Partnerségi Terv, amelynek továbbfejlesztése, aktualizálása a monitoringozás, végrehajtás szempontjából is szükséges.

A monitoring tevékenység során keletkező adatokat a település rendszeresen megjelenteti saját honlapjának azon részén, amelyet a településfejlesztéssel kapcsolatos információk számára tart fenn.

7.5.1.2 A monitoring tevékenység szervezeti háttere és folyamata

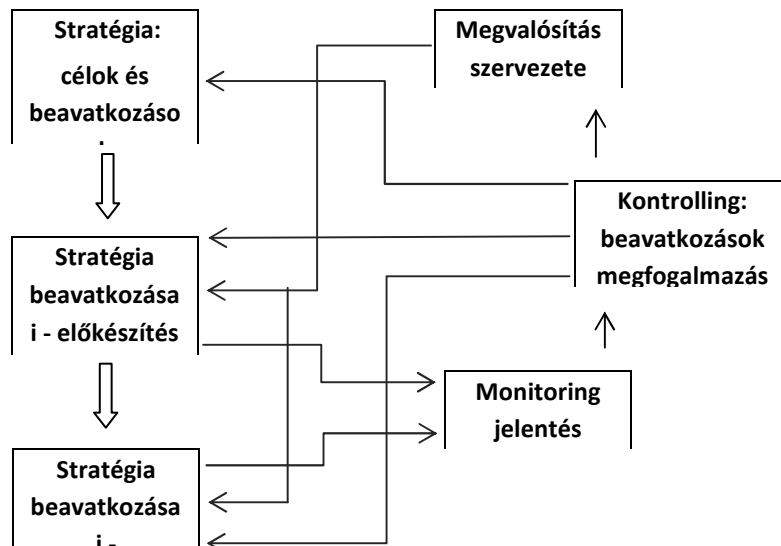
A monitoring az a programalkotást követő nyomon követési folyamat, amely a program végrehajtásának eredményességét kíséri figyelemmel és visszacsatol a végrehajtás folyamatába, illetve indokolt esetben a program felülvizsgálatát eredményezheti. A monitoring célja, hogy elősegítse a stratégia hatékony megvalósítását, és biztosítsa, hogy változó külső és belső körülmények mellett is megfelelő erőforrások álljanak rendelkezésre a megvalósításhoz. A monitoring elválaszthatatlan a kontrolling fogalmától, amely a monitoring eredményeit felhasználva, szükség szerint és tervezett módon a stratégia megvalósítási folyamataiba, vagy magába a stratégiába avatkozik be.

Fontos, tehát a stratégiában kijelölni a program monitoring

- felelősét
- kivitelezőjét
- gyakoriságát

- formai elvárásait
- a visszacsatolás módját

A monitoring jelentések rendkívül fontos adalékok a program ütemezett (7 éves) felülvizsgálatának megalapozásához, illetve indokolt esetben rendkívüli módosításokat is eredményezhet egy-egy éves jelentés tartalma a programban. A monitoring folyamatát az alábbi ábra összegzi:

7.5.1.3 A monitoring folyamat szervezete

A képviselőtestület a monitoring folyamatokkal javaslatokat fogalmaz meg és meghozza a folyamatokkal, illetve a konkrét beavatkozásokkal kapcsolatos döntéseket. A szakmai bizottságok javaslatot tesznek a képviselőtestület felé a stratégia megvalósítását érintő folyamatokra és konkrét beavatkozásokra. A Monitoring Bizottság rendszeresen felülvizsgálja a stratégia megvalósításának folyamatát és javaslatokkal él az érintett bizottságok, illetve képviselőtestület felé; megtárgyalja és elfogadja az éves rendszerességgel készülő monitoring jelentést, valamint javaslatokat fogalmaz meg annak kapcsán. A monitoring bizottság tagjai:

- Polgármester
- A testületi bizottsági elnökök
- Főépítész
- A településen működő civil szakmai támogató csoport vezetője
- Egyéb civil szervezetek
- Stratégia megvalósításáért felelős operatív szervezet

A stratégia megvalósításáért felelős operatív szervezetnek (monitoring felelős) a végrehajtó szervezetben belül a monitoringért felelős munkatársat kell kijelölni. A munkatárs feladata, hogy éves rendszerességgel elkészítse a megvalósítás folyamatáról szóló jelentést, azt az operatív szervezet vezetőjével egyeztesse, aki a jelentést a Monitoring Bizottság vezetője felé továbbítja.

Az eredményes monitoring tevékenység feltétele, hogy az nyomon követés rendszerének kialakítása az előkészítés és a megvalósítás integráns részét képezze, meghatározva a folyamatokat, határidőket és felelősöket. A monitoring folyamata az alábbi lépésekből áll:

1. Egyértelmű célkitűzéseket megfogalmazó, világos beavatkozási logikára épülő településfejlesztési koncepció kialakítása.

2. Konkrét beavatkozásokat és részben projekteket, illetve a kapcsolódó finanszírozási forrásokat meghatározó ITS kidolgozása.
3. A monitoring és értékelési tevékenység alapját jelentő indikátorkészlet összeállítása – jelen fejezet összefoglalja az átfogó, tematikus és területi célokhoz kapcsolódó javasolt monitoringmutatókat, míg a projektszintű indikátorok az egyes projektek konkrét kidolgozásakor kerülnek meghatározásra.
4. A monitoring és értékelési tevékenység megalapozásához és eredményes végrehajtásához szükséges információk összegyűjtése
5. Az indikátorok teljesülésének nyomonkövetése a megvalósítás során.

A monitoring tevékenység alapvetően belső feladat, azaz a településfejlesztési koncepció és az ITS végrehajtásáért felelős szervezet felelősségi körébe tartozik. Célszerű kijelölni egy személyt, aki felelős a monitoring és értékelési tevékenység koordinációjáért és végrehajtásáért. A monitoringhoz kapcsolódó legfontosabb feladatok:

- a monitoringrendszer kereteinek kialakítása előre elkészített és folyamatosan frissítendő adatbázis megalkotásával;
- az indikátorok aktuális értékének – a terv szerinti gyakorisággal történő – összegyűjtése, rögzítése a monitoring rendszerben;
- rendszeres kapcsolattartás a projektek megvalósításért felelős személyekkel az indikátorok elérését nagymértékben befolyásoló kulcs-, hálózatos és akcióterületi projektek nyomon követése érdekében;
- éves monitoring jelentés készítése, amely tartalmazza a szükségesnek tartott beavatkozásokat a program végrehajtásába (a jelentést a menedzsmentért felelős döntéshozó testületnek kell jóváhagynia).

A monitoring tevékenység szervezeti hátterét az operatív menedzsment szervezet biztosítja, amely koordinálja a megvalósuló városfejlesztési beavatkozásokat, rendszeresen figyeli, gyűjti és rendszerezi azok indikátorainak alakulását. Minderről előterjesztést készül, amelyet az érintett Bizottságok tárgyalnak, és a Képviselő-testület hagy jóvá. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia végrehajtását és eredményeit a város Képviselő-testülete évenként áttekinti és értékeli. A beszámoló az alábbi témaköröket tartalmazza:

- a stratégia keretein belül megvalósuló projektek és azok végrehajtásának állapota,
- a stratégia keretein belül megvalósuló projektek finanszírozási információi (projekt költségvetése, források összetétele),
- városrészenként és tematikus célonkénti áttekintés a stratégia végrehajtásának kezdete óta megvalósult fejlesztésekről és azok eredményeiről,
- a stratégia indikátorrendszere alapján mért előrehaladás (az indikátorok kiinduló és célértékeinek, valamint azok aktuális értékének feltüntetésével).

7.5.1.4 A monitoring folyamatával kapcsolatos dokumentumok:

Éves monitoring jelentés: az éves jelentés elkészítéséért az operatív végrehajtó testület felel. Az éves jelentést a Monitoring Bizottság javaslatai alapján az érintett testületi bizottságok, valamint a képviselőtestület minden évben megtárgyalja, elfogadja, illetve meghozza a szükséges intézkedésekkel kapcsolatos döntéseket. Az éves jelentés tartalma:

- A beavatkozások előkészítő feladatainak előrehaladására,
- A beavatkozások megvalósításának előrehaladására,
- A stratégia megvalósításának előrehaladására; célok megvalósulása,
- A különböző folyamatokkal kapcsolatos problémák, esetleges szűk keresztmetszetek azonosítására,
- Javaslatok megfogalmazására, amelyek tartalmazzák a felelősök és határidők meghatározását is.
- A megvalósítás szervezeti keretei
- A megvalósítással kapcsolatos tevékenységek, azok előrehaladása és értékelése
- A megvalósítás folyamatainak javítása érdekében fogantatott intézkedések leírása és értékelése
- A stratégiában azonosított számszerűsített indikátorok
- A megvalósításra fordított pénzügyi források
- A szervezettel, célokkal és beavatkozásokkal kapcsolatos javaslatok, amelyek tartalmazzák a felelősök és határidők meghatározását is
- A következő periódusra tervezett tevékenységek és a szükséges szervezeti erőforrások és pénzügyi források meghatározása

7.5.2 Indikátorok meghatározása

7.5.2.1 Az indikátorokkal szemben támasztott követelmények

A monitoringrendszer hatékony működésének egyik alapja a szakmailag megalapozott indikátorkészlet meghatározása. Az alkalmazott mutatókkal szembeni alapvető kritériumok az alábbiak:

- **Specifikus** – az indikátor arra a célkitűzésre vonatkozik, aminek az eredményét, hatását méri;
- **Mérhető** – az indikátor számszerűen (mértékegységgel) kifejezhető;
- **Elérhető** – az indikátor bázis- és célértékét viszonylag gyorsan, könnyen és költséghatékony módon meg kell tudni határozni;
- **Reális** – a valós helyzetből és tervezett beavatkozások várható eredményeiből kiindulva kell egy ténylegesen elérhető célértéket kitűzni;
- **Aktuális** – az indikátornak az adott eredmény vagy output aktuális állapotára kell vonatkoznia, és alkalmasnak kell lennie időbeli nyomonkövetésre.

A stratégia eredményességének méréséhez elengedhetetlen, hogy a felállított célokhoz indikátorok – a célok elérését jelző mutatók – kerüljenek hozzárendelésre. Az eredményorientáltság erősítése a 2014-2020 közötti időszak EU kohéziós politikájának egyik kiemelt célja, így az eredmények mérése az előző időszakénál hangsúlyosabban jelenik meg a politika végrehajtásának minden területén. Az alkalmazott indikátorok fajtái:

- **Hatásindikátorok:** Ezen indikátorok teljes mértékben egyedi, az adott település sajátosságaihoz illeszkednek. Egy középtávú célhoz – annak összetettsége függvényében – 1-2 db indikátor kapcsolódik. Ezen indikátorok tekintetében a mérhetőség követelménye nem minden esetben teljesíthető. Tekintettel azonban arra, hogy a tematikus célokhoz

kapcsolódó indikátorokat mérhető módon kell kialakítani, ezért a hatásindikátorok természetükből adódóan leginkább összetett mutatók és értékeik lehetnek leíró jellegűek is.

- **Eredményindikátor:** Ezeket az indikátorokat a tematikus célok eredményeinek meghatározásához használtuk és az operatív programok eredményindikátorait vettük alapul. Az egyes operatív programok Egyedi Célkitűzéseket fogalmazznak meg és ezen célkitűzésekhez kapcsolódnak az OP eredményindikátorai.
- **Kimeneti/output indikátor:** Az indikátorokat az integrált projektek méréséhez használtuk. Az egyes operatív programokban prioritástengelyenként kerültek meghatározásra az output jellegű mutatók. A tervezés során ezeket a mutatókat – amennyiben ezek illeszkedtek a megvalósításra tervezet beavatkozások (projektek) jellegéhez – a lehető legszélesebb körben beépítettük a monitoring mutatók közé.

7.5.2.2 A stratégia indikátorai

Cél	Javasolt indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Célérték	Adatforrás	Mérés gyakorisága
Átfogó célok						
I. A lakhatás minőségének javítása	A városhasználók elégedettsége	hatás	%	növekedés	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	3 évente
II. Versenyképes, fenntartható, több lábon álló, helyi gazdaság erősítése a foglalkoztatottság bővítésével	A városban megtermelt hozzáadott-érték növekedése	hatás	%	növekedés	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	3 évente
III. Települési identitás, társadalmi kohézió javítása	A helyi identitástudat erősödése	hatás	%	növekedés	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	3 évente

7.5-1. táblázat: Átfogó célok indikátorai

Cél	Javasolt indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Célérték	Adatforrás	Mérés gyakorisága
Tematikus célok						
T1. Vonzó városközpont kialakításának folytatása	A közösségi, szabadidős, közszolgáltatást nyújtó terekkel és létesítményekkel való lakossági elégedettség	Eredményindikátor	%	nem csökken	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	3 évente
T2. A Holt-Duna parton városi rekreációs terület kialakítása	Elégedettség a települési környezet minőségével	Eredményindikátor	%	növekszik	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	3 évente
T3. Környezetkímélő városi és térségi közlekedésfejlesztés és energiagazdálkodás	Primer energia felhasználás	Eredményindikátor	PJ	csökken	MEKH	3 évente
T4. Humán infrastruktúra minőségi	Elégedettség a települési környezet	Eredményindikátor	%	növekszik	Kedvezményezetti	3 évente

Cél	Javasolt indikátor	Indikátor típusa	Mérték-egység	Célérték	Adatforrás	Mérés gyakorisága
fejlesztése, sport- és rekreációs területek kialakítása	minőségével				adatszolgáltatás	
T5. Gazdaságfejlesztésre alkalmas területek fejlesztése, gazdasági együttműködések kialakítása	Vállalkozási aktivitás a kevésbé fejlett régiókban	Eredményindikátor	db/lakosság	növekszik	KSH	3 évente
T6. A térség turisztikai kínálatának bővítése	Hazai és nemzetközi turisták költségének növekedése	Eredményindikátor	eFt	növekszik	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	3 évente
T7. A térségi mezőgazdasági termelésre alapozott ellátólánc kialakítása	Helyi térségi együttműködésekbe bevont résztvevők száma	Eredményindikátor	fő	növekszik	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	3 évente
T8. Az identitás-tudat erősítése	Helyi társadalmi akciókban résztvevők száma	Eredményindikátor	fő	növekszik	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	3 évente
T9. A szociális intézményrendszer megerősítése	A fejlesztett közszolgáltatásokat igénybevevők száma	Eredményindikátor	fő	növekszik	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	3 évente
T10. A társadalmi integráció erősítése	Helyi társadalmi akciókban résztvevők száma	Eredményindikátor	fő	növekszik	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	3 évente

7.5-2. táblázat: Tematikus célok indikátorai

Cél	Javasolt indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Bázisérték	Célérték	Adatforrás	Mérés gyakorisága
Területi célok							
V1-V4	Lakónépesség száma	Eredményindikátor	fő	2011-es Népszámlálás városrészi adatai tartalmazták	nem csökken	KSH Népszámlálás	tízévente
	Öregedési index	Eredményindikátor	fő		nem romlik	KSH Népszámlálás	tízévente
	Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	Eredményindikátor	%		csökken	KSH Népszámlálás	tízévente
	Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában	Eredményindikátor	%		nő	KSH Népszámlálás	tízévente
	A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	Eredményindikátor	%		csökken	KSH Népszámlálás	tízévente
	Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	Eredményindikátor	%		nem nő	KSH Népszámlálás	tízévente
	Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	Eredményindikátor	%		nem nő	KSH Népszámlálás	tízévente

7.5-3. táblázat: Városrészi indikátorok

Projekt	Javasolt indikátor	Indikátor típusa	Mérték-egység	Célérték	Adatforrás	Mérés gyakorisága
A közlekedési és közüzemi infrastruktúra fejlesztése (H1)	A felújított vagy korszerűsített utak teljes hossza	kimeneti	km	1	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	3 évente
	Bel- és csapadék-vízvédelmi létesítmények hossza	kimeneti	m	1000	FAIR	3 évente
A városi intézményhálózat fejlesztése (H2)	Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	kimeneti	db	10	FAIR	3 évente
Gazdaságfejlesztés (H3)	Támogatásban részesülő vállalkozások száma	kimeneti	vállalkozás	10-15	FAIR	3 évente
Városközpont (A1)	Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	kimeneti	m ²	300	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	3 évente
Holt-Duna part (A2)	Integrált városfejlesztési stratégiákba bevont területek lakossága	kimeneti	fő	11 000	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	3 évente
A társadalmi integráció erősítése (E-S1)	A helyi társadalmi akciókba bevonás érdekében elért hátrányos helyzetű személyek száma	kimeneti	fő	200	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	3 évente

7.5-4. táblázat: Megvalósulást szolgáló beavatkozások, projektek indikátorai

Azokban az esetekben, ahol a bázisérték külső adatbázisból – pl. KSH – nem érhető el, a város 2016 év végéig megvalósít egy kisléptékű mintavételes adatgyűjtést, melyet 2020-ban, illetve 2023-ban megismétel. Így az adatgyűjtés módszertana az operatív programok kidolgozása során meghatározott módszertannal meg fog egyezni, nagyobb léptékű összehasonlításra is alkalmassá válik. Illetve az fizikai beruházásokhoz kapcsolódóan az indikátorok értéke a tervezés, műszaki előkészítettség megfelelő szintjének elérésekor válik pontosan meghatározhatóvá. Azon indikátorok, melyek fizikai beruházásokat is érintenek, 2016-ig szintén meghatározásra kerülnek.

8.1 2015 JANUÁR: KAPCSOLATFELVÉTEL, (01.12) A PARTNERSÉGI FOLYAMAT MEGHATÁROZÁSA (01.21.) , AZ ICS MEGALKULÁSA

TERRA Stúdió Kft.
1034 Budapest, Szomolnok utca 14.

SZÉCHENYI
2020

EMLÉKEZTETŐ

Tárgy:	
Dátum:	2015. 01. 12.
Helyszín:	Tolna, Polgármesteri Hivatal
Készítette:	Csaba Gyula
Részvevők: Appelshtoffer Ágnes polgármester, Steinbach Zsolt városi koordinátor, Babós Gyula igazgató ProUrbe Kft., Rácz Andrea projektkoordinátor Terra Stúdió, Csaba Gyula felelős tervező	

Mellekelt jelenlegi szerint:

Napirend	Hozzászóló
1.	Terra Stúdió képviselői tájékoztatják az Önkormányzat képviselőit a BIM és a Terra Stúdió közötti szerződésről, az ICS jogi háttérérl, a munka megvalósításáról, a partnerségi egyetemesről, az irányító csoport, és a külső munkacsoport letestítéséről. Appelshtoffer Ágnes polgármester tájékoztat a város helyzetéről, tervezett célokról. Kiemeli a fejlesztési lehetőségek közül a Holt-Duna rekonstrukcióját és turisztikai hasznosítását, az EV kerékpárútvonal való csatlakozást, az energetikai rendszerek korszerűsítést (közvilágítás, üzemmenyek, M0 M4 logisztikai központ, iskola centrum és telephely), gimnázium sportudvar, a lakónyug és táncparkett út törsegében iparterület fejlesztés.
2.	Az előző ciklusban a mázsi városrész északi határon levő szegregátumot felhívatták. Környező településekkel jó közüzemi kapcsolatok vannak. 16-ára tervezik a partnerségi határozat elfogadását, 23-ára az irányító testület első ülést.

Feladatok			
	Feladat	Felelős	Határidő
1.			
2.			
3.			

DDOP-6.2.1/K-13-2014-0002
„Dél-Dunántúli Operatív Program - Fenntartható
településfejlesztés a kis- és középvárosokban
Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”

Terra Stúdió Kft.
1034 Budapest, Szomolnok u. 14.

JEGYZŐKÖNYV/EMLÉKEZTETŐ

Tárgy: Tolnai Irányító Csoport alakuló ülése	
Dátum:	2015. 01. 21.
Helyszín:	Tolna Város Polgármesteri Hivatal
Készítette:	Steinbach Zsolt
Részvevők: Mellékelt jelenléti ív szerint.	

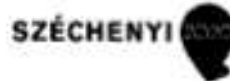
Napirend		Hozzászóló
1.	A munka célja, tartalma, ütemezés áttekintése	Appelshoffer Ágnes
2.	Az Irányító Csoport feladatai, ütemezése	Mireider László Pirgi József, Béres István
3.	A munkarend elfogadása	
4.	A Partnerségi Terv elfogadása	

Feladatok			
	Feladat	Felelős	Határidő
1.	Külső munkacsoport tagjai listájának elkészítése, továbbítása	Steinbach Zsolt	2015. 01. 23.
2.	Külső munkacsoport tagjainak előzetes tájékoztatása	Steinbach Zsolt	2015. 01. 28.
3.	Nyilvánosság tájékoztatása a munka megkezdéséről	Steinbach Zsolt	2015. 01.28, 02.15.

Projekt azonosító: DDOP-6.2.1/K-13-2014-0002
„Dél-Dunántúli Operatív Program – Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”

Terra Stúdió Kft.
1034 Budapest, Szomolnok u. 14.

JELLENLÉTI ÍV

a Tolnai Irányító Csoport
alakuló üléséről

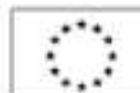
Időpont: 2015. január 21.

Helyszín: Tolnai Polgármester Hivatal

Név	Szervezet	Aláírás
Appelshoffer Ágnes	polgármester	
Ezerné dr. Huber Éva	jegyző	
Pirgi József	alpolgármester	
Béres István	főépítész	
Mireider László	építési osztályvezető	
Csaba Ders	tervező	
Steinbach Zsolt	jegyzőkönyvvezető	

Projekt azonosító: DDOP-6.2.1/K-13-2014-0002

„Déli-Dunántúli Operatív Program - Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása

Európai Unió

8.2 2015.03.02.: A TELEPÜLÉSI HELYZETKÉP MEGHATÁROZÁSA, SWOT ANALÍZIS ÉS FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEK (IRÁNYÍTÓ CSOPORT ÉS MUNKACSOPORT)

MEGHÍVÓ

TOLNA VÁROS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA, IRÁNYÍTÓ MUNKACSOPORT 1. MŰHELYTALÁLKOZÓJÁRA

Időpont: 2015. március 2. 13 óra

Helyszín: Tolnai Polgármesteri Hivatal

Program: Az Irányító Munkacsoport helyzetértékelése SWOT analízis formájában (erősségek, gyengeségek, lehetőségek, veszélyek). Területek: térségi kapcsolatok, településszerkezet, társadalom, gazdaság, közlekedés, közművek, környezet, természet, táj.

Kérem szíves megjelenését és aktív közreműködését a műhelytalálkozóhoz!

Tisztelettel:

Steinbach Zsolt

ITS városi koordinátor

Tolna, 2015. 02. 10.

Terra Stúdió Kft.

1034 Budapest, Szomolnok u. 14.

TOLNA IVS TELJE

SZÉCHENYI 2020

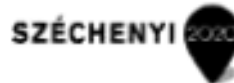
MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Terra Stúdió Kft.
1034 Budapest, Szomolnok u. 14.

JEGYZŐKÖNYV/EMLÉKEZTETŐ

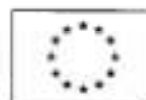
Tárgy: Tolnai Irányító Munkacsoport műhelytalálkozója	
Dátum:	2015. 03. 02.
Helyszín:	Tolna Város Polgármesteri Hivatal
Készítette:	Steinbach Zsolt
Részvevők: Mellékelt jelenléti ív szerint.	

Napirend		Hozzászóló
1.	Helyzetértékelés (szolgáltatások, Tolna-Szekszárd kapcsolata, beruházásra alkalmas területek, meg nem valósult fejlesztések, holtág üzemeltetés)	valamennyi jelenlevő
2.	Fejlesztési elképzelések (városközpont rehabilitáció folytatása, kerékpáros turizmus, holtág rekonstrukció)	valamennyi jelenlevő
3.		
4.		

Feladatok			
	Feladat	Felelős	Határidő
1.			
2.			
3.			

Projekt azonosító: DDOP-6.2.1/K-13-2014-0002

„Dél-Dunántúli Operatív Program - Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”

Európai Unió

Steinbach Zsolt

Terra Stúdió Kft.
1034 Budapest, Szomolnok u. 14.

JELLENLÉTI ÍV

a Tolnai Irányító Munkacsoport
műhelytalálkozójáról

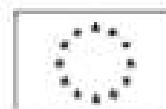
Időpont: 2015. március 2.

Helyszín: Tolnai Polgármester Hivatal

Név	Szervezet	Aláírás
Appelshoffer Ágnes	polgármester	
Eszernő dr. Huber Éva	jegyző	
Pirgi József	alpolgármester	
Béres István	építész	
Mireider László	építési osztályvezető	
Csaba Gyula	tervező	
Steinbach Zsolt	jegyzőkönyvvezető	

Projekt azonosító: DDOP-6.2.1/K-13-2014-0002

„Dél-Dunántúli Operatív Program - Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása

Európai Unió

Terra Stúdió Kft.
1034 Budapest, Szomolnok u. 14.

JEGYZŐKÖNYV/EMLÉKEZTETŐ

Tárgy: Tolnai Belső Munkacsoport műhelytalálkozója	
Dátum:	2015. 03. 02.
Helyszín:	Tolna Város Polgármesteri Hivatal
Készítette:	Steinbach Zsolt
Részvevők: Mellékelt jelenléti ív szerint.	

Napirend	Hozzájáró
1. Helyzetértékelés (szolgáltatások minősége, kapcsolat a környező településekkel, munkalehetőség, közlekedés, volt lakóhelyi létesítmények szerepe, holtág szerepe, városközpont-volt lakóhelyi létesítmények)	valamennyi jelenlevő
2. Fejlesztési elképzelések (holtág hasznosítás, turizmus)	valamennyi jelenlevő
3.	
4.	

Feladatok			
	Feladat	Felelős	Határidő
1.			
2.			
3.			

Projekt azonosító: DDOP-6.2.1/K-13-2014-0002
„Dél-Dunántúli Operatív Program - Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”

Steinbach Zsolt

Terra Stúdió Kft.
1034 Budapest, Szomolnok u. 14.

JELLENLÉTI ÍV

a Tolnai Belső Munkacsoport
műhelytalálkozójáról

Időpont: 2015. március 2.

Helyszín: Tolnai Polgármester Hivatal

Név	Szervezet	Aláírás
Bajor László	Tolnai Dunáért Közhasznú Egyesület	
Barina-Szivi Orsolya	pályázati író	
Mayer Károly	Fastron Kft.	
Ódor János	Wosinsky múzeum igazgató	
Pámer Jakab	TOVÁBB Szt.	
Práger Mária	Tolnai Városvédő Egyesület	
Reiter Antalné	Városszépítő Alapítvány	
Szabó Imre	Műszert Civil Egyesület	
Csaba Gyula	tervező	
Steinbach Zsolt	jegyzőkönyvvezető	

Projekt azonosító: DDOP-6.2.1/K-13-2014-0002

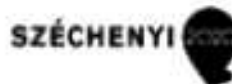
„Dél-Dunántúli Operatív Program - Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása

Európai Unió

8.3 2015.03.16.: A MEGALAPOZÓ Ü ELSŐ VÁLTOZATÁNAK MEGVITATÁSA (IRÁNYÍTÓ CSOPORT)

Terra Stúdió Kft.
1034 Budapest, Szomolnok u. 14.

JEGYZŐKÖNYV/EMLÉKEZTETŐ

Tárgy: Tolnai Irányító Munkacsoport munkatalálkozója	
Dátum:	2015. 03. 16.
Helyszín:	Tolnai Polgármesteri Hivatal
Készítette:	Steinbach Zsolt, városi koordinátor
Résztevők:	Mellékelt jelenléti ív szerint.

Naplrend	Hozzászóló
1. Tolnai ITS Megalapozó vizsgálata első változatának véleményezése. A jelen levő tervezők ismertették az egyes részterületek eredményeinek értékelését, SWOT-analízist (társadalom, gazdaság, táj- és természeti adottságok, zöldfelületek, épített környezet, közlekedés, közművek, környezetvédelem), valamint az összefoglaló SWOT-analízist. AZ IMCS tagjai összességében egyetértettek a felvázolt erősségekkel, gyengeségekkel, lehetőségekkel és veszélyekkel, csak néhány elem esetében kértek változtatást.	valamennyi jelenlevő
2. A megalapozó vizsgálat egyes fejezeteiben az IMCS tagjai által feltárt téves adatok, hiányosságok ismertetése, megvitatása, az azonnal korrigálható adatok javítása, pótlása	tervezők, városi koordinátor

Feladatok			
	Feladat	Felkész	Határidő
1.	A megalapozó vizsgálat egyes fejezeteiben feltárt, azonnal nem korrigálható hiányosságok javításához szükséges pótlólagos adatok megküldése a tervezőknek	Steinbach Zsolt	2015. 03. 17.

Projekt azonosító: DDOP-6.2.1/K-13-2014-0002
„Déli-Dunántúli Operatív Program - Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”

Steinbach Zsolt

Terra Stúdió Kft.
1034 Budapest, Szomolnok u. 14.

JELLENLÉTI ÍV

a Tolnai Irányító Munkacsoport
munkatalálkozójáról

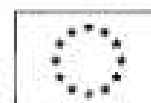
Időpont: 2015. március 16.

Helyszín: Tolnai Polgármester Hivatal

Név	Szervezet	Alíráás
Appelshoffer Ágnes	polgármester	
Ezerné dr. Huber Éva	jegyző	
Pirgi József	alpolgármester	
Béres István	főépítész	
Mireider László	építési osztályvezető	
Csaba Gyula	tervező	
VARCA ZSÓFT	köztisztviselő	
CSABA GYULA	TERVEZŐ	
BOROS MÁRCEL	TERRA STÚDIÓ	
KISS-TÓTH ZSÓRA	PASZTÓR Tervező	
Steinbach Zsolt	jegyzőkönyvvezető	

Projekt azonosító: DDOP-6.2.1/K-13-2014-0002

„Dél-Dunántúli Operatív Program - Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása

Európai Unió

8.4 2015.05.12.: A MEGALAPOZÓ ÉS ITS VÉGSŐ VÁLTOZATÁNAK MEGVITATÁSA (IRÁNYÍTÓ CSOPORT)

TERRA Stúdió Kft.
1034 Budapest, Szomolnok utca 14.

JEGYZŐKÖNYV/EMLÉKEZTETŐ

Tárgy:	
Dátum:	2015. 05. 12.
Helyszín:	Tolna. Polgármesteri Hivatal
Készítette:	Császár Gyula
Részvevők:	Moldványi János

Napirend	Hozzászóló
1. Az ITS megalapozó vizsgálat végső változatát az KS elfogadja és államgazdasági véleményezésre alkalmasnak tartja.	
2. A korábban készült fejlesztési koncepciót az KS áttekintette, továbbra is érvényben lévőnek tartja és az ITS alapjének tekinti. Az ITS benyújtott és megtárgyalt változata, az indikátorokra vonatkozó kisebb módosítással elfogadja és államgazdasági véleményezésre alkalmasnak tartja.	

Feladatok			
	Feladat	Felelős	Határidő
1.	Felvezető a kisebb módosításokat átvezeti és a véleményeztetési változatot megküldi.		
2.	A beérkező véleményeztetési anyagokat a Hivatal az illetékes szervezetnek megküldi és felüli az Önkormányzat honlapjára.		
3.	Az államgazdasági véleményezés ideje alatt meg kell történnie a külső munkacsoport találkozásnak, és a lakossági fórumnak.		

DDOP-6.2.1/K-13-2011-0002
„Cé-Durántúli Operatív Program - Fenntartható
településtejlesztés a város- és községekben
Integrált Településtejlesztési Stratégia kidolgozása”

Terra Stúdió Kft.
1034 Budapest, Szomolnok u. 14.

SZÉCHENYI 2020

JELLENLÉTI ÍV

Az Irányító Csoport"
üléséről/

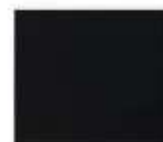
TolnaVáros Önkormányzatával

Időpont: 2015. 05. 12.

Helyszín: Tolna, Polgármesteri Hivatal

Név	Szervezet	Aláírás
Appelshoffer Ágnes	polgármester	
Ezerné dr. Huber Éva	jegyző	
Pirgi József	alpolgármester	
Béres István	főépítész	
Mireider László	építési osztályvezető	
RÁCZ ANDREA	Terra Stúdió Kft.	
KUKELT GÖRGY	TERRA STÚDIO KFT	
CSABA GYULA	PECSEPTERV	

Projekt azonosítószáma DDOP-6.2.1/K-13-2014-0002
„Dél-Dunántúli Operatív Program –
Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban –
Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”

8.5 2015.06.04.: Az ITS VÉGSŐ VÁLTOZATÁNAK MEGVITATÁSA (MUNKA CSOPORT)

MEGHÍVÓ

TOLNA VÁROS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA, BELSŐ MUNKACSOPORT 2. MŰHELYTALÁLKOZÓJÁRA

Időpont: 2015. június 4. 15 óra

Helyszín: Tolnai Polgármesteri Hivatal

Program: A megalapozó vizsgálat és a fejlesztési stratégia véleményeztetési dokumentációjának bemutatása és megvitatása

Kérem szíves megjelenését és aktív közreműködését a műhelytalálkozón! (Mint arról korábban tájékoztattam, a fenti két véleményeztetési dokumentáció a www.tolna.hu honlap főoldalán, az „Integrált Településfejlesztési Stratégiák”-nál,

illetve a következő linken is elérhető:

<http://its-tk-dokumentumok.terport.hu/del-dunantul/tolna-tolna-its/tolna-allamigazgatasi-egyeztetesre-megkuldesre-kerulo-its>

felhasználónév: olvasó
jelszó: itstkdok

Tisztelettel:

Steinbach Zsolt

ITS városi koordinátor

Tolna, 2015. 05.27.

Terra Stúdió Kft.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Terra Stúdió Kft.
1034 Budapest, Szomolnok u. 14.

JEGYZŐKÖNYV/EMLÉKEZTETŐ

Tárgy: Tolnai Belső Munkacsoport műhelytalálkozója	
Dátum:	2015. 06. 04.
Helyszín:	Tolnai Polgármesteri Hivatal
Készítette:	Steinbach Zsolt
Résztevők:	Mellékelt jelenléti ív szerint.

Napirend	Hozzászóló
1. A megalapozó vizsgálat (helyzetelemzés), az IMCS által megerősített fejlesztési koncepció (jövőkép) és a fejlesztési stratégia (középtávú célok) bemutatása a tervező által	
2. A megalapozó vizsgálat véleményeztetési dokumentáció és az ITS véleményeztetési dokumentáció megvitatása, vélemények, észrevételek (javaslat egyes adatok korrigálására, frissítésére, mözsi tájhoz kialakítása, identitás erősítési lehetőségek, projekt-előkészítés, tolnai holtággal kapcsolatos elképzelések)	valamennyi jelenlevő
3.	
4.	

Feladatok			
	Feladat	Felelős	Határidő
1.	Az elhangzott, az ITS-be beépíthető, szakmailag alátámasztható javaslatokat a tervező átvezeti a két dokumentumba		
2.			
3.			

Projekt azonosító: DDOP-6.2.1/K-13-2014-0002

„Dél-Dunántúli Operatív Program - Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”

Európai Unió

Handwritten signature

pest, Szomolnok u. 14.

Terra Stúdió Kft.
1034 Budapest, Szomolnok u. 14.

JELLENLÉTI ÍV

a Tolnai Belső Munkacsoport
műhelytalálkozójáról

Időpont: 2015. június 4.

Helyszín: Tolnai Polgármester Hivatal

Név	Szervezet	Aláírás
Bajor László	Tolnai Dunáért Közhasznú Egyesület	
Barina-Szivi Orsolya	pályázatíró	
Mayer Károly	Fastron Kft.	
Ódor János	Wosinsky múzeum igazgató	
Pámer Jakab	TOVÁBB Szt.	
Práger Mária	Tolnai Városvédő Egyesület	
Reiter Antalné	Városszépítő Alapítvány	
Szabó Imre	Mözsért Civil Egyesület	
Csaba Gyula	tervező	
Steinbach Zsolt	jegyzőkönyvvezető	

Projekt azonosító: DDOP-6.2.1/K-13-2014-0002
„Dél-Dunántúli Operatív Program - Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása

8.6 2015.06.10.: LAKOSSÁGI FÓRUM

MEGHÍVÓ LAKOSSÁGI FÓRUMRA

TOLNA VÁROS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJÁRÓL

Időpont: 2015. június 10. 17 óra

Helyszín: Tolnai Polgármesteri Hivatal, I. emeleti díszterem

Program: Az ITS megalapozó vizsgálat és a fejlesztési stratégia véleményeztetési dokumentációjának bemutatása és megvitatása

A fenti két dokumentum előzetesen megtekinthető a www.tolna.hu honlap főoldalán, az „Integrált Településfejlesztési Stratégiák” cím alatt.

Appelshoffer Ágnes

polgármester

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Terra Stúdió Kft.
1034 Budapest, Szomolnok u. 14.

JEGYZŐKÖNYV/EMLÉKEZTETŐ

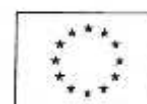
Tárgy: lakossági fórum	
Dátum:	2015. 06. 10.
Helyszín:	Tolnai városháza díszterme
Készítette:	Steinbach Zsolt
Résztevők:	Mellékelt jelenléti ív szerint.

Napirend		Hozzászóló
1.	A megalapozó vizsgálat (helyzetelemzés), a fejlesztési koncepció (jövőkép) és a fejlesztési stratégia (középtávú célok) bemutatása a tervező által	
2.	Kérdések-válaszok	valamennyi jelenlevő

Feladatok			
	Feladat	Felelős	Határidő
1.	A lakosság részéről felvetett, az ITS-be beépíthető, szakmailag alátámasztható javaslatokat a tervező átvezeti a dokumentumokba		
2.			
3.			

Projekt azonosító: DDOP-6.2.1/K-13-2014-0002

„Dél-Dunántúli Operatív Program - Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”

Európai Unió

Handwritten signature and date: H. O. 2015

Terra Stúdió Kft.

Terra Stúdió Kft.
1034 Budapest, Szomolnok u. 14.

JELLENLÉTI ÍV

ITS lakossági fórumról

Időpont: 2015. június 10.

Helyszín: Tolnai városháza díszterme

Név	Aláírás
VÁRDIKOVICS BERTALAN	Vardi Bertalan
BARNAI GYÖRGY	Barnai György
KISS-KURZ EVELIN	Kiss E
V. LEIN MARI	V. Lein Mari
Bauer József	Bauer József
PRG Zoltán	PRG Zoltán
MÉCSÁSI ANITA	Mécsási Anita
STRANDEK FERENC	Strandek Ferenc
Appelshölke Bogna	Appelshölke Bogna
J. ENBACSI ZSOLT	J. Enbacszi Zsolt

Projekt azonosító: DDOP-6.2.1/k-13-2014-0002

„Dél-Dunántúli Operatív Program - Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása

Európai Unió

4 Budapest, Szomolnok u. 14.

8.7 2015.06.12.: VÁROSKÖRNYÉK MŰHELYTALÁLKOZÓ

MEGHÍVÓ

TOLNA VÁROS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA, A TOLNAI JÁRÁSI ÖNKORMÁNYZATOK MŰHELYTALÁLKOZÓJÁRA

Időpont: 2015. június 12. 10.30.

Helyszín: Tolnai Polgármesteri Hivatal

Program:

A megalapozó vizsgálat és a fejlesztési stratégia véleményeztetési dokumentációjának bemutatása és megvitatása, különös tekintettel a járás önkormányzatainak együttműködési lehetőségeire

Kérem szíves megjelenését és aktív közreműködését a műhelytalálkozón!

Tisztelettel:

Steinbach Zsolt

ITS városi koordinátor

Tolna, 2015. 06. 09.

Terra Stúdió Kft.

1034 Budapest, Szomolnok u. 14.

TOLNA IVS TELJE

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Terra Stúdió Kft.
1034 Budapest, Szomolnok u. 14.

SZÉCHENYI 2020

JEGYZŐKÖNYV/EMLÉKEZTETŐ

Tárgy: Tolnai Járás Önkormányzatainak műhelytalálkozója	
Dátum:	2015. 06. 12.
Helyszín:	Tolnai Polgármesteri Hivatal
Készítette:	Steinbach Zsolt
Résztevők:	Mellékelt jelenléti ív szerint.

Napirend	Hozzászóló
1. A megalapozó vizsgálat (helyzetelemzés), a fejlesztési koncepció (jövőkép) és a fejlesztési stratégia (középtávú célok) bemutatása	
2. A megalapozó vizsgálat véleményeztetési dokumentáció és az ITS véleményeztetési dokumentáció megvitatása. Vélemények, észrevételek, különös tekintettel a járás önkormányzatainak együttműködési lehetőségeire a stratégiában megfogalmazott célok érdekében (Fadd-Tolnabogyiszlói holtágak koordinált üzemeltetése, a vízpótlási lehetőségek biztosítása, a járás települései közös turisztikai kínálatának létrehozása, a járást érintő kerékpárutak kialakítása)	valamennyi jelenlevő
3.	
4.	

Feladatok			
	Feladat	Felelős	Határidő
1.	Az elhangzott, az ITS-be beépíthető, szakmailag alátámasztható javaslatokat a tervező átvezeti a dokumentumba		
2.			
3.			

Projekt azonosító: DDOF-6.2.1/K-13-2014-0002
„Dél-Dunántúli Operatív Program - Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”

Steinbach Zsolt

Terra Stúdió Kft.
1034 Budapest, Szomolnok u. 14.

JELENLÉTI ÍV

a Tolnai Járás Önkormányzatainak
műhelytalálkozójáról

Időpont: 2015. június 12.

Helyszín: Tolnai Polgármester Hivatal

Név	Szervezet	Alíírás
Appelshoffer Ágnes	Tolna Város Önkormányzata	
Fülöp János	Fadd Nagyközség Önkormányzata	
Orbán Zsolt	Fácánkert Község Önkormányzata	
Tóth István	Bogyszló Község Önkormányzata	
Steinbach Zsolt	jegyzőkönyvvezető	

Projekt azonosító: DDOP-6.2.1/K-13-2014-0002

„Dél-Dunántúli Operatív Program - Fenntartható településfejlesztés a kis- és
közpárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása

Európai Unió